

บทที่ 4

ผลการใช้เทคนิคสนทนากลุ่ม และเทคนิควิวิธวิธี

4.1 ผลการจัดการสนทนากลุ่ม

ผู้วิจัยเตรียมแนวคำถามจากกรอบทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยเนื้อหาความต้องการ 6 ด้าน และส่วนสุดท้ายเป็นการเปิดให้แสดงความคิดเห็นอื่น ๆ เพิ่มเติม ทำการตรวจสอบความครอบคลุมด้านเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปทดลองใช้ และเตรียมดำเนินการสนทนาโดยชักจูงทำความเข้าใจกับผู้ดำเนินการสนทนาคนที่ 1 (ซึ่งเป็นชาวพม่า) ถ้ามและผู้อำนวยการความสะดวก ทำการทดลองใช้แนวคำถามโดยจัดสนทนากลุ่มกับเด็กอายุ 13-18 ปี 1 กลุ่มและกลุ่มผู้ปกครองเด็กอีก 1 กลุ่ม นำผลการทดลองใช้มาปรับปรุงทางการสนทนาให้ดียิ่งขึ้น จากนั้นทำการเก็บข้อมูล โดยจัดการสนทนากลุ่ม 6 กลุ่ม ประกอบด้วย

กลุ่มที่ 1 ผู้ปกครองเพศหญิง หรือแม่ของเด็กอายุน้อยกว่า 13 ปี จำนวน 9 คน

กลุ่มที่ 2 ผู้ปกครองเพศชายหรือแม่ของเด็กอายุน้อยกว่า 13 ปี จำนวน 6 คน

กลุ่มที่ 3 เด็กอายุ 13-15 ปี เพศ หญิง จำนวน 6 คน

กลุ่มที่ 4 เด็กอายุ 13-15 ปี เพศ ชาย จำนวน 8 คน

กลุ่มที่ 5 เด็กอายุ 16-18 ปี เพศ หญิง จำนวน 6 คน

กลุ่มที่ 6 เด็กอายุ 16-18 ปี เพศ ชาย จำนวน 6 คน

รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างขั้นสนทนากลุ่ม 41 คน

4.1.1 ผลการวิเคราะห์ภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างขั้นการสนทนากลุ่ม 6 กลุ่ม มีดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้ร่วมสนทนา เป็นแม่ของเด็กอายุน้อยกว่า 13 ปี จำนวน 9 คน อายุระหว่าง 26-40 ปี เชื้อชาติพม่า 6 คน เชื้อชาติมอญ 3 คน จำนวนบุตรตั้งแต่ 1-6 คน ส่วนใหญ่ภูมิลำเนาอยู่ที่ทวายและเมะละแหม่ง สถานภาพสมรส 2 คน หม้าย 6 คน หย่า 1 คน ผู้ร่วมสนทนา 5 คน ไม่ทำงานหรือไม่มีรายได้ส่วนตัว อีก 4 คน ทำงานรับจ้าง ขายของ และเป็นแม่ครัว มีรายได้ประมาณ 2,000-4,000 บาทต่อเดือน และทั้งหมดมีรายได้ครอบครัว ไม่เกิน 4,000 บาทต่อเดือน มีการศึกษาไม่เกินระดับประถม และผู้ตอบทั้งหมดทำนักรในประเทศไทยประมาณ 2-3 ปี (รายละเอียดภาคผนวก ข. ตารางที่ 1.)

กลุ่มที่ 2 ผู้ร่วมสนทนา เป็นพ่อของเด็กอายุน้อยกว่า 13 ปี จำนวน 6 คน อายุระหว่าง 25-39 ปี เกือบทั้งหมด มีเชื้อชาติพม่า และมีสถานภาพสมรส จำนวนบุตรตั้งแต่ 1-ถึง 4 คน ภูมิลำเนาอยู่ที่เมืองทวายและเมืองเซ มีรายได้ไม่เกิน 3,000 บาทต่อเดือน มีอาชีพรับจ้าง ถูกเรียกระดมและขายของ สำหรับอาชีพระดมถ้าไม่คิดเฉพาะรายได้ประจำจะมีรายได้สูงกว่าอาชีพอื่น ๆ ส่วนใหญ่มีการศึกษาไม่เกิน

ระดับประถมศึกษา มีเพียง 1 คน ที่กำลังเรียนปีที่ 7 และต้องหยุดเรียน ผู้ตอบมีทั้งที่เพิ่งเข้ามาพำนักอยู่ในประเทศไทยประมาณ 2 เดือน จนถึง 10 ปี (รายละเอียดภาคผนวก ข. ตารางที่ 2.)

กลุ่มที่ 3 ผู้ร่วมสนทนาเป็นเด็กหญิงอายุ 13-15 ปี จำนวน 6 คน เกือบทั้งหมดมีเชื้อชาติพม่า ไม่ทำงาน การศึกษาไม่เกินระดับประถมศึกษา คือ จบชั้นประถมศึกษาจำนวน 2 คน หยุดเรียนเพื่อติดตามพ่อ แม่มาอยู่ประเทศไทยจำนวน 2 คน และอีก 2 คน ไม่เคยเข้าเรียนในโรงเรียน ภูมิลำเนาอยู่ที่เมืองเมาระละแหม่ง เมืองทวายและเมืองเบ็ญ พำนักในประเทศไทยล่าสุด 1 ปี บางคนเข้ามาอยู่ตั้งแต่เด็ก ๆ จำไม่ได้ว่ากี่ปี (รายละเอียดภาคผนวก ข. ตารางที่ 3.)

กลุ่มที่ 4 ผู้ร่วมสนทนาเป็นเด็กชายอายุ 13-15 ปี จำนวน 8 คน ทั้งหมดเชื้อชาติพม่า ไม่ทำงาน มีเพียง 1 คนหารายได้โดยการเก็บขยะ การศึกษาส่วนใหญ่จบระดับประถมศึกษา และออกจากโรงเรียนขณะกำลังเรียนระดับประถมศึกษา ทั้งหมดมีภูมิลำเนาอยู่เมืองทวาย พำนักในประเทศไทย 2 ปีขึ้นไป บางคนเข้ามาอยู่ตั้งแต่เด็ก ๆ จำไม่ได้ว่ากี่ปี ส่วนใหญ่เข้ามาอยู่กับพ่อ แม่หรือญาติ (รายละเอียดภาคผนวก ข. ตารางที่ 4.)

กลุ่มที่ 5 ผู้ร่วมสนทนาเป็นเด็กหญิงอายุ 16-18 ปี จำนวน 6 คน ทั้งหมดเชื้อชาติพม่า ส่วนใหญ่ทำงานในโรงงาน รายได้ประมาณ 1,200-3,000 บาทต่อเดือน การศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ภูมิลำเนาอยู่เมืองทวาย ผู้สนทนาพำนักในประเทศไทยตั้งแต่ 6 เดือน ถึง 3 ปี ส่วนใหญ่เข้ามาคนเดียวและมาพร้อมกับเพื่อน โดยพ่อ แม่หรือญาติยังอยู่ที่พม่า (รายละเอียดภาคผนวก ข. ตารางที่ 5.)

กลุ่มที่ 6 ผู้ร่วมสนทนาเป็นเด็กชายอายุ 16-18 ปี จำนวน 6 คน ทั้งหมดเชื้อชาติพม่า อาชีพประมง ช่างเสริมสวย รับจ้าง และบางคนไม่ได้ทำงาน ผู้ที่ทำงานรายได้ 1,600-2,500 บาทต่อเดือน การศึกษาจบระดับมัธยมศึกษา ประถมศึกษา และหยุดเรียนขณะเรียนระดับประถมศึกษา ภูมิลำเนาอยู่ที่เมืองทวาย พำนักในประเทศไทย 1 ปี 6 เดือน ถึง 3 ปี ส่วนใหญ่เดินทางมาคนเดียวและมาพร้อมกับเพื่อน โดยพ่อ แม่หรือญาติยังอยู่ที่พม่า (รายละเอียดภาคผนวก ข. ตารางที่ 6.)

สรุป ด้านภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างที่ร่วมสนทนากลุ่ม

ผู้ปกครองซึ่งเป็นผู้แสดงความคิดเห็นแทนเด็กอายุน้อยกว่า 13 ปี ส่วนใหญ่สัญชาติพม่าและมอญ นับถือศาสนาพุทธ อายุไม่มากนัก แม่เด็กส่วนใหญ่จะไม่ทำงานเนื่องจากค่านิยมว่าผู้หญิงแต่งงานแล้วต้องดูแลครอบครัวไม่จำเป็นต้องทำงาน รายได้ครอบครัวมาจากพ่อหรือถูกคนที่ใดแล้ว ผู้หญิงพม่าเป็นหม้ายจำนวนมากเนื่องจากการเสียชีวิตของสามีที่ต้องทำงานที่มีความเสี่ยง เช่น ประมง หรือการถูกเกณฑ์แรงงานในประเทศพม่า ส่วนพ่อของเด็กทำอาชีพประมงหรือเป็นแรงงานรับจ้างทั่วไป อาชีพประมงมีรายได้สูงกว่าอาชีพอื่นๆ

เด็กอายุ 13-15 ปี ส่วนใหญ่เชื้อชาติพม่าและมอญ จบชั้นประถมหรือออกจากโรงเรียนกลางคันเพื่อย้ายติดตามพ่อแม่มาเมืองไทย ยังไม่ทำงานเป็นอาชีพหลัก มีเพียงบางคนช่วยพ่อแม่หารายได้บ้าง

โดยการช่วยทำงาน เช่น เก็บขยะ เก็บเศษปลาขาย ทั้งเด็กหญิงและชายส่วนใหญ่ยังอยู่กับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

เด็กอายุ 16-18 ปี ทั้งหมดเป็นชาวพม่า ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ด้านอาชีพ เด็กผู้หญิงส่วนใหญ่ทำงานโรงงาน หรือเป็นลูกจ้างร้านขายของ เด็กผู้ชายทำประมงและรับจ้างทั่วไป หลายคนยังหางานไม่ได้ ส่วนใหญ่เดินทางมาทำงานในเมืองไทยคนเดียว พ่อ-แม่หรือญาติยังอยู่ที่พม่า

ด้านระยะเวลาที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทย มีทั้งผู้ที่เพิ่งเข้ามาอยู่ในประเทศไทยและที่เข้ามาอยู่นานหลายปี สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง คือมีชุมชนผู้ย้ายถิ่นเกิดขึ้นอย่างถาวรมีการหมุนเวียนของกลุ่มผู้ย้ายถิ่น โดยมีผู้เดินทางเข้ามาใหม่ มีการเดินทางกลับหรือเดินทางต่อไปที่อื่น ๆ

4.1.2 ผลการวิเคราะห์บทสนทนากลุ่ม แยกตามเนื้อหา 6 ประเด็นหลัก ๆ คือ

ประเด็นที่ 1 ความต้องการด้านวัฒนธรรม

ประเด็นที่ 2 ความต้องการที่เกิดจากภายในครอบครัวและชุมชนต่างชาติ

ประเด็นที่ 3 ความต้องการที่เกิดจากการทำงานและการปฏิสัมพันธ์กับคนไทย

ประเด็นที่ 4 ความต้องการทางด้านสุขภาพอนามัย

ประเด็นที่ 5 ความต้องการทางการศึกษา

ประเด็นที่ 6 ความต้องการตามสิทธิขั้นพื้นฐานอื่นๆ ตามอนุสัญญาว่าด้วย สิทธิเด็ก

4.1.2.1 ประเด็นที่ 1 สภาพปัญหาและความต้องการด้านวัฒนธรรม

ผู้ร่วมสนทนาระบุถึงสภาพปัญหาและความต้องการทางวัฒนธรรม จำแนกเป็น 5 ด้านคือ

- 1) ด้านศาสนา วัด พิธีกรรมและความเชื่อ
- 2) ด้านการสันตนาการ งานรื่นเริงตามเทศกาล
- 3) การอบรมเลี้ยงดู การสืบทอดวัฒนธรรมเดิมภายในครอบครัว
- 4) กำหนดเรื่องเพศสัมพันธ์และขายบริการทางเพศ
- 5) เอกสิทธิ์ด้านวัฒนธรรมการแต่งกาย การปรับตัวและสัมพันธ์กับคนไทย

แต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

- 1) ด้านศาสนา วัด พิธีกรรม และความเชื่อ

วิถีชีวิตของชาวพม่า มีความผูกพันอยู่กับวัดและพระสงฆ์ เมื่ออยู่ที่ประเทศพม่า เด็กผู้ชายหลายคนเคยอยู่วัด โดยพ่อ-แม่คาดหวังให้ได้รับการอบรมขัดเกลาจากพระสงฆ์ แม้แต่เด็กผู้หญิงยังสามารถมีกิจกรรมภายในวัดได้นอกเหนือจากการทำบุญปกติ เช่น การไปวัดเพื่อนั่งสมาธิ สวดมนต์ และเกือบทุกบ้านจะมีหิ้งพระตกแต่งสวยงาม ไม่ว่าบ้านจะเล็กหรือคับแคบเพียงใด

ความต้องการที่เกือบทุกกลุ่มระบุตรงกันคือ ต้องการทำบุญกับวัดพม่าและพระพม่าที่สามารถสวดมนต์ให้ศิลาให้พรเป็นภาษาพม่า โดยมีเหตุผลว่าพระพม่ามีวัตรปฏิบัติน่าเลื่อมใสกว่าพระไทย บาง

คนถึงกับเดินทางไปทำบุญฝังพม่า (เกาะสอง) . วัดพม่าที่อยู่ในระนองตั้งอยู่ไกลจากชุมชนทำให้ไม่สะดวกและรู้สึกไม่ปลอดภัยในการเดินทางไปทำบุญ เด็กเพศชายทั้งเด็กเล็กและเด็กโตจะรู้สึกไม่ปลอดภัยมากกว่าเด็กหญิง บางคนเคยถูกจับระหว่างเดินทางไปวัด เด็กผู้หญิงนอกจากความปลอดภัยแล้วยังมีอุปสรรคด้านเวลา เด็กเล็กต้องช่วยทำงานบ้านเด็ก โตที่ทำงานแล้วไม่มีเวลาเนื่องจากต้องทำงานและวันหยุดต้องใช้เวลาเพื่อพักผ่อน หรือบางคนรับค่าจ้างรายวัน ทำให้ไม่อยากหยุดซึ่งจะทำให้ขาดรายได้

ในการปฏิบัติศาสนกิจภายในบ้าน เด็กเล็กทั้งชายและหญิงระบุว่ามีปัญหาและอุปสรรคคือสิ่งแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยเช่น ความแออัด ไม่มีความเป็นส่วนตัวในที่พักอาศัย ไม่มีโอกาสจะสวดมนต์หรือนั่งสมาธิ เด็กผู้ชายบางคนมีแว่ดูโทรทัศน์จนลืมสวดมนต์

ส่วนปัญหาของกลุ่มพ่อแม่คือไม่มีเงินไม่มีเวลา รวมทั้งที่ไม่มีความสะดวกที่จะพานุศรหลานไปทำบุญ หรือแม้แต่เวลาและความเอาใจใส่ส่งเสริมให้นุศรหลานทำกิจกรรมศาสนาภายในบ้าน

ดังมีผู้สนทนากลุ่มระบุความต้องการด้านศาสนา ดังนี้

“อยากทำบุญกับพระที่ให้ศีลให้พรเป็นภาษาพม่า....พระพม่าเคร่งกว่าพระไทย”

(กลุ่มหญิง 13-15ปี, กลุ่มแม่)

“ที่พม่าพ่อแม่ให้อยู่วัด นอนวัด ช่วยพระทำงาน อยู่กับพระจะได้เป็นคนดี”

(กลุ่มชาย 13-15ปี)

“ที่พม่าเด็กผู้หญิงไปทำบุญที่วัด สวดมนต์ นั่งสมาธิ”

(กลุ่มหญิง 13-15ปี, กลุ่มแม่)

“เมื่อก่อนไปทำบุญบ่อย ช้าขามาแล้วไม่ค่อยได้ไป.. วัดอยู่ไกล สวดมนต์ไหว้พระที่บ้าน คนพม่ามีทั้งพระทุกบ้าน”

(กลุ่มหญิง 16-18ปี, กลุ่มแม่)

ผู้สนทนากลุ่มระบุอุปสรรคในการปฏิบัติศาสนากิจ ดังนี้

“อยากไปแต่กลัวลม. กลัวไปหมด กลัวถูกทำร้าย กลัวถูกจับ ถึงมีบัตรก็กลัว เวลาคนจับเขาไม่สนใจบัตร เขาจับไปก่อนเลย”

(กลุ่มหญิง 16-18ปี, กลุ่มชาย 16-18ปี)

“...ไปวัดพม่า นาน ๆ ไปที โทกด้วย ไม่ปลอดภัยด้วย มีเพื่อนถูกจับตอนไปวัด ถูกขังอยู่
ตั้งหลายวันกว่าจะมีเงินจ่าย”

(กลุ่มชาย 16-18ปี, กลุ่มพ่อ)

“เวลาไปทำบุญต้องชวนกันไปพร้อมกันหลาย ๆ คน..ไม่กล้าไปคนเดียว ไปหลายคนปลอดภัย
กว่าไม่ต้องกลัวถูกทำร้าย แต่ก็ไม่ยังปลอดภัยจากการถูกจับ”

(กลุ่มหญิง 16-18ปี, กลุ่มแม่)

“ไม่มีเวลาต้องช่วยทำงานบ้าน เด็กผู้ชายไม่ต้องทำอะไรมาก อยู่เฉย ๆ หรือไม่ก็ไปร้านวิดีโอ
เป็นผู้หญิงต้องทำงานบ้าน ผู้ชายไม่เห็นต้องทำอะไร”

(กลุ่มหญิง 13-15ปี)

“ไม่มีเวลา งานหนัก ทำงานห้องเย็น ทำงานล่วงเวลาจนค่า เลิกงานแล้วก็เหนื่อยแล้ว พอถึง
วันหยุดต้องการพักผ่อน ไม่อยากออกไปไหน อยู่กับครอบครัวบ้าง”

“...ไม่มีเวลา วันหยุดก็ต้องซักผ้า ทำความสะอาดบ้าน ปล่อยให้หิวทั้งอาทิตย์...วันธรรมดากว่า
จะเลิกงานก็มีค่าแล้ว”

(กลุ่มหญิง 16-18ปี)

“ไม่อยากจะหยุดงาน ขาดรายได้...ทำงานได้ค่าจ้างเป็นรายวัน.....แกะกึ่งเหมาตามน้ำหนัก เป็น
กิโล”

“...ไปทำบุญเฉพาะเทศกาลสำคัญ .. ขาดงานบ่อย ๆ นายจ้างไม่ชอบ..ถ้าจะหยุดต้องแจ้งล่วงหน้า
หน้า นายจ้างรับงานมาจากอีกต่อหนึ่งตามจำนวนพอดีสำหรับที่จะมีคนงานทำ ถ้าไม่บอก
ล่วงหน้า เขาจ้างมาแล้วไม่มีคนทำ ของก็เสีย ...ทำงานล้างปลาหมึก แกะกึ่ง ส่งโรงงานทำ
ถูกชิ้นกึ่ง”

(กลุ่มหญิง 16-18ปี, กลุ่มแม่)

“...ผู้ใหญ่ต้องทำงาน ไม่มีเวลา ต้องทำงานกันหมดจะ(วัด)ไปเองก็ไม่มีเงิน”

(กลุ่มชาย 13-15ปี)

“ไม่ค่อยได้ไหวพระ สวดมนต์....ไม่มีสมาธิ ที่บ้านมีคนเยอะมาก พ่อ แม่ พี่น้อง ครอบครัว
ญาติ ๆ อยู่ด้วยกันเยอะ...ครอบครัวน้ำ ถูกอีก 2 คน ญาติอีกคนเพิ่งมาอยู่ยังไม่ได้ทำงาน”

(กลุ่มหญิง 13-15ปี)

“ไม่ค่อยได้สวมหมวก สวมบ้าง..ก็เก้งบาง ชอบดูวิดีโอ ชอบดูหนัง.....”

(กลุ่มชาย 13-15ปี)

2) ด้านกิจกรรมต้นทนาการ งานรื่นเริงเทศกาล

งานรื่นเริงหรือเทศกาล เช่น ปีใหม่ สงกรานต์ ลอยกระทง และอื่นๆ กิจกรรมที่มีในจังหวัดระนองเป็นกิจกรรมสมัยใหม่ ไม่ค่อยรักษาขนบธรรมเนียมเดิม บางครั้งมีการดื่มเหล้า ทะเลาะวิวาท คนที่เข้าไปเที่ยวงานส่วนใหญ่เป็นคนพม่า มีผู้ตั้งข้อสังเกตว่างานรื่นเริงที่ระนอง เดี่ยวนี้จะมีเฉพาะคนพม่าเท่านั้น คนไทยต้องไปเที่ยวจังหวัดอื่น

ด้านต้นทนาการ เกือบทุกกลุ่มระบุว่าอยากจัดงานกันเองเฉพาะในชุมชนพม่า อยากให้ส่งเสริมรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีเดิม ยกเว้นเด็กชายทั้งเด็กเล็กและเด็กโตพอใจการจัดงานที่ทันสมัย และขอให้มีทั้งคนไทยและพม่ามาร่วมงาน เด็กเล็กเพศหญิงต้องการให้มีการละเล่นและสืบทอดวัฒนธรรมพม่า กลุ่มเด็กโตที่ทำงานแล้วทั้งชายและหญิงที่ทำงานแล้วอยากให้นายจ้างจัดงานรื่นเริงให้ในที่ทำงาน อยากมีวันหยุดมากขึ้น กลุ่มเด็กเล็กบางคนมีอุปสรรคเรื่องเวลา และโอกาส ในการร่วมงาน เนื่องจากต้องช่วยทำงานบ้านหรือทำงานหารายได้

ดังมีผู้ระบุเรื่องต้นทนาการ ดังนี้

“งานที่พม่าต่างจากเมืองไทยมาก ในเมืองไทยจัดคิดว่า ใหญ่กว่า งานสงกรานต์ งานลอยกระทง มีหนัง มีมวย ออกบ้านขายของ ขายอาหาร อยากไปแต่ไม่กล้าไป คนเยอะ ไม่รู้ใครบ้าง อาจจะกนดีหรือคนไม่ดี มีคนตีกันบ่อย ๆ ที่ชกต่อยกันส่วนใหญ่คนไทยกับคนพม่า บางทีเดินชนกันนิดหน่อยก็ตีกันแล้ว ยิ่งคนเมาจะตีกันบ่อย ๆอยากให้จัดงานกันเองเฉพาะคนพม่า”

(กลุ่มหญิง 13-15 ปี , 16-18 ปี)

“....งานปีใหม่ที่มีการเดินรำ ดิสโก้ เดินแบบบ้าง ๆ บอ ๆ ไม่ชอบ อยากให้มีการฟ้อนรำแบบพม่า”

“..มีการจัดงานบ่อย ทุกเทศกาล แต่ไม่ค่อยอยากไป เปลืองเงิน ไปเที่ยวต้องใช้เงิน”

(กลุ่มหญิง 13-15 ปี, กลุ่มชาย 16-18 ปี)

“..ไม่อยากหยุดงาน กลัวถูกหักเงิน อยากให้นายจ้างจัดงานให้ในที่ทำงาน ถ้านายจ้างจัดจะได้ไม่ต้องลาด้วย”

“...ที่แพอันคามันนายจ้างเขาจัดงานให้คนงาน ปลอดภัยดีและไม่ต้องใช้เงินมาก ถ้าไปเที่ยวงานที่คนไทยจัดบางที่ก็ไม่ปลอดภัย อาจจะถูกจับ ถูกทำร้าย ยิ่งเราเป็นผู้หญิงยิ่งน่ากลัว”

(กลุ่มหญิง 16-18ปี)

“...ไม่ค่อยได้ไปไหนต้องช่วยแม่ทำงานบ้าน...ถ้าเป็นผู้ชายไม่ต้องทำงานบ้าน ไปเที่ยวไหนก็ได้...ที่สาวทำงานโรงงานอาหารกระป๋องกว่าจะกลับบ้านก็ตอนค่ำๆ”

(กลุ่มหญิง 13-15ปี)

“เก็บขยะทั้งกลางวัน กลางคืน ไม่ได้ไปเที่ยวไหนเลย...อยู่กับแม่ กับยาย กับน้องสาวอีก 2 คน ไม่มีพ่อ ต้องช่วยกันทำงาน...ต้องรีบไปเก็บ (ขยะ) แต่เช้า ถ้าช้าคนอื่นมาก่อนก็จะไม่ค่อยมีอะไรเหลือให้เก็บ...เก็บพวกขวดน้ำพลาสติก ถุงพลาสติก กระป๋อง...งานไม่หนักเด็ก ๆ ก็ทำได้...”

(กลุ่มชาย 13-15)

3) การอบรมเลี้ยงดูเพื่อสืบทอดวัฒนธรรมในครอบครัว

กลุ่มเด็กโตเพศหญิงระบุว่าหน้าที่พ่อ-แม่ ผู้ปกครองต้องทำงานเพื่อหารายได้ ทำให้หลายครอบครัวต้องปล่อยให้เด็กเล่นกันเองในชุมชน บางครั้งเกิดอันตรายเกิดอุบัติเหตุ กลุ่มเด็กเล็กเพศชายระบุว่าสภาพสภาวะเหนื่อยและเครียดจากการทำงานของผู้ใหญ่มีผลกระทบต่อเด็ก ทำให้ไม่มีเวลาอบรมเลี้ยงดูเด็ก ผู้ปกครองบางคนเห็นว่าคนพ่ามีความเชื่อที่ไม่ถูกต้องบางอย่างทำให้เด็กไม่ได้รับการเลี้ยงดูอย่างถูกต้องทั้งทางด้านอนามัยและโภชนาการ นอกจากนั้นพบว่ามีการทำโทษเด็กอย่างรุนแรงอยู่ทั่วไป มีการทุบตีเด็กโดยไม่มีเหตุผลอันควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งครอบครัวที่มีพ่อเลี้ยง ซึ่งคนพ่ามักถือว่าเป็นเรื่องภายในครอบครัวที่เพื่อนบ้านไม่ควรไปข้องเกี่ยวกับ

ดังมีผู้ระบุเรื่องการอบรมเลี้ยงดูบุตร ดังนี้

“..ผู้ใหญ่ต้องไปทำงาน ฝากเด็กไว้กับเพื่อนบ้านที่ไม่ได้ทำงาน เขาก็แค่ดูแลให้ได้กินข้าวแล้วก็ปล่อยให้วิ่งเล่นกันเองไปตามเรื่องตามราว ไม่ได้รับการอบรมสั่งสอนว่าอะไรคืออะไรไม่มีความจำเป็น ถ้าผู้ใหญ่ไม่ทำงานก็อยู่ไม่ได้ ต้องหาเงิน”

(กลุ่มหญิง 16-18ปี,กลุ่มแม่)

“...เด็กเล็กเขาแต่วิ่งเล่น เด็กผู้ชายโตหน่อยก็ดูวิดีโอ ...ไม่ได้ทำอะไร ไม่มีใครบังคับ ไม่ได้รับการอบรมสั่งสอน...ไม่ได้เรียนหนังสือ”

(กลุ่มหญิง 16-18 ปี)

“...ต้องทำงาน ไม่มีเวลาให้ลูก เห็นเด็กมั่วซุมซุบซิบหรือตามร้าน วิดีโอ ..เป็นห่วงลูกกลัวลูกติดยาเสพติด แต่ก็ไม่รู้จะทำอย่างไร ก็ต้องปล่อยไปอย่างนี้....มาอยู่ที่นี่กันหมด ไม่มีใครอยู่ที่พม่าแล้ว”

(กลุ่มพ่อ, กลุ่มแม่)

“...มีเด็กขาดอาหารเยอะ พ่อแม่ไม่มีเวลาดูแล พ่อแม่บางคนมีเวลาแต่ก็ไม่รู้ว่าเด็กต้องกินอาหารถูกต้องอย่างไร อยากให้มีคนมาดูแลให้คำแนะนำเรื่องโภชนาการ”

(กลุ่มหญิง 16-18ปี)

“พ่อกินเหล้าบ่อย...ไม่ทำงาน แม่ทำงานคนเดียว เวลาพ่อกินเหล้ามาแล้วทะเลาะกับแม่เสียงดัง คำกัน อยาซขว้าน ถ้าพ่อมาแล้วอยากให้พ่อนอนไปเลย”

“ถูกแม่ตีบ้าง แต่ไม่โกรธ แม่อยากให้เราเป็นคนดี”

“เห็นเพื่อนถูกแม่ตี ลูกพ่อเลี้ยงตี ไม่รู้ว่าจะช่วยอย่างไร ถ้าเป็นเราคงถูกตีเหมือนกัน...เป็นเรื่องภายในครอบครัว คนนอกจะไม่เกี่ยวด้วย”

(กลุ่มชาย 13-15ปี)

“..บางทีเห็นพ่อแม่ทำโทษลูกโดยไม่มีเหตุผล เกรียครื่องอื่น ๆ แล้วหงุดหงิดกับลูกทำโทษถูกรุนแรงเกินไป เป็นการทารุณ ทำให้เด็กไม่มีความคิดสร้างสรรค์....ส่วนใหญ่พ่อแม่จะหงุดหงิดไม่มีงานหรือเครียดกับเรื่องงาน เรื่องต้องหาเงินมาใช้จ่ายในบ้าน”

(กลุ่มหญิง 13-15 ปี, 16-18ปี)

4) คำนีชมเรื่องเพศสัมพันธ์และขายบริการทางเพศ

ถึงแม้ชุมชนพม่าในจังหวัดระนองเป็นชุมชนที่มีมานาน มีการย้ายติดตามกันเข้ามาอยู่เป็นครอบครัว แต่การที่ผู้ใหญ่ต้องทำงาน ไม่มีเวลาควบคุมดูแลเด็ก ๆ ที่ต้องอยู่ในสิ่งแวดล้อมของสังคมใหม่ และยังมีผู้ย้ายถิ่นจำนวนไม่น้อยที่เข้ามาโดยลำพัง ซึ่งกลุ่มนี้ส่วนใหญ่จะอยู่ในวัยหนุ่มสาว มีอายุน้อย และสถานภาพโสด การที่ต้องดำเนินชีวิตอยู่ท่ามกลางสิ่งแวดล้อมที่เป็ครับวัฒนธรรมใหม่ ประกอบกับขาดกลไกควบคุมทางสังคม ทำให้เด็กผู้ย้ายถิ่นจำนวนมากมีเพศสัมพันธ์โดยไม่แต่งงาน แม้ว่าความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เกิดระหว่างผู้ย้ายถิ่นด้วยกัน แต่ความสัมพันธ์กับคนไทยก็มีเป็นจำนวนไม่น้อยเช่นกัน ส่วนการขายบริการทางเพศมีเป็นจำนวนมาก ส่วนใหญ่เป็นการขายบริการแก่ผู้ย้ายถิ่นด้วยตัวเอง

พฤติกรรมทางเพศสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นดังกล่าว ทำให้ผู้ย้ายถิ่นมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ส่วนใหญ่ไม่ยอมรับเกิดความรู้สึกอับอายในฐานะเป็นเชื้อชาติเดียวกัน บางคนยอมรับได้ระดับหนึ่งหากมีเหตุผลมีความจำเป็นต้องทำ บางคนไม่สนใจถือว่าเป็นเรื่องส่วนตัว

ดังมีผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศสัมพันธ์ ดังนี้

“คนพม่าที่นี่ไม่รักษาขนบธรรมเนียมประเพณี รับวัฒนธรรมสมัยใหม่ที่โมดิ อยู่ด้วยกันเป็นคู่ ๆ พ่อแม่ว่ากล่าวตักเตือนไม่ได้เลย ไม่อยากให้คนพม่าทำอย่างนั้น ไม่อยากให้เห็นว่าเป็นเรื่องที่ยอมรับได้”

(กลุ่มแม่)

“...เด็กทำตัวไม่ดี พ่อแม่ไม่รู้ ไม่มีเวลา...เด็กอายุสิบกว่าปีมีอะไรกัน พ่อแม่กว่าจะรู้จักสายเกินไป เด็กบางคนมีท้อง ไปทำแท้งก็มี”

(กลุ่มหญิง 16-18ปี, กลุ่มแม่)

“...หนุ่ม ๆ สาว ๆ มาทำงานที่นี่ พ่อแม่ผู้ใหญ่มิได้มาด้วย ไม่มีคนควบคุมทำตัวไม่ดี ไม่ต้องอายใคร ไม่มีคนรู้จัก...การมีแฟน มีอะไรกัน เห็นเป็นเรื่องธรรมดาแล้ว ใคร ๆ ก็เป็นกันทั้งนั้น”

(กลุ่มหญิง 13-15ปี, กลุ่มแม่, กลุ่มพ่อ)

และมีผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการขายบริการทางเพศ ดังนี้

“คนพม่าที่นี่ขายบริการกันเยอะ บางคนตั้งใจมาเลย แต่บางคนมาทำงานอื่นก่อน แล้วเปลี่ยนมาขายบริการทีหลัง ขายบริการได้เงินเร็วกว่า สบายกว่า...บางคนทำงานอื่นอยู่แล้ว หารายได้พิเศษเพียงเพื่ออยากได้เงิน อยากมีข้าวของเหมือนคนอื่น ๆ ไม่ชอบให้คนพม่าขายบริการทางเพศ มีงานอื่นให้ทำเยอะแยะ แต่ไม่ยอมลำบากกัน ไม่อยากให้คนพม่าทำอย่างนั้นเลย รู้สึกอายนมาก คนไทยดูถูกด้วย”

(กลุ่มชาย 16-18 ปี, กลุ่มแม่)

“คนที่ขายบริการบางคนก็มีความจำเป็นจริง ๆ ต้องหาเงินเพื่อส่งกลับไปใช้หนี้ที่พม่า บางคนต้องใช้จ่ายเงินไต่ตัวพ่อหรือพี่ชายที่ถูกเกณฑ์แรงงาน อย่างนี้จำเป็น แต่บางคนทำไปแล้วใช้เงินหมด เทียว ชื่อของไม่มีประโยชน์”

(กลุ่มชาย 16-18 ปี)

“...เลย ๆ ไม่คิดอะไร เราทำอะไรไม่ได้หรอก คนที่นี่ต้องดูแลตัวเอง...จะไปดักเดือนเขาคงไม่ได้”

(กลุ่มหญิง 13-15 ปี, กลุ่มชาย 16-18 ปี)

“เคยพูดดักเดือนเขาแต่เขาไม่ฟังหรอก เขาบอกว่าเราจะหาให้เขากินหาเงินให้เขาใช้หรือเปล่า...ถ้ามีผู้ใหญ่ มีคนที่เคารพนับถืออาจดักเดือนเขาได้”

(กลุ่มหญิง 13-15 ปี, กลุ่มแม่)

5) เอกอัครราชทูตด้านวัฒนธรรมการแต่งกาย การปรับตัวและสัมพันธ์กับคนไทย

เมื่ออยู่ในชุมชน ผู้ย้ายถิ่นส่วนใหญ่ก็ยังต้องการรักษาวัฒนธรรมการแต่งกายแบบเดิม สภาพความเป็นชุมชนผู้ย้ายถิ่นทำให้สามารถดำรงรักษาเอกลักษณ์ต่าง ๆ ไว้ได้ ไม่ว่าจะเป็นการแต่งกายด้วยใสรองของผู้ชาย การทาแป้งทานาคา (แป้งสมุนไพรที่หญิงสาวชาวพม่านิยมใช้เพื่อรักษาผิว) ความเป็นอยู่ และแม้แต่อาหาร สันติภาพโลกทวีโลกหาซื้อได้สะดวกในชุมชน เมื่อออกนอกชุมชน ผู้ย้ายถิ่นส่วนใหญ่ต้องการแต่งกายแบบไทยเนื่องจากต้องการการยอมรับจากคนไทย

ในเรื่องการปรับตัวให้เข้ากับคนไทย ผู้ย้ายถิ่นส่วนใหญ่ต้องการปรับตัวให้เข้ากับคนไทย ต้องการพูดภาษาไทย ต้องการเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของคนไทย ส่วนเรื่องความสัมพันธ์กับคนไทย ผู้ย้ายถิ่นจำนวนมากมีทัศนคติที่ไม่ดีกับคนไทย คือเห็นว่าคนไทยไม่ชอบคนพม่า ถูกคนพม่า คนพม่าถูกทำร้าย ถูกเอาเปรียบ ชุมชนที่พม่าพักอาศัยอยู่มักจะไม่ค่อยมีคนไทย พ่อแม่เด็กไทยมักจะไม่ยอมให้ลูกเล่นกับเด็กพม่า เด็กพม่ากับเด็กไทยที่เข้าเรียนในโรงเรียนเดียวกันไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากันได้ ซึ่งแต่ก็มีบางชุมชนที่คนไทยและคนพม่าพักอาศัยอยู่ด้วยกันและมีกิจกรรมชุมชนร่วมกันได้เป็นอย่างดี

ดังมีผู้สนทนาระบุเรื่องการแต่งกาย ดังนี้

“...อยากใส่เสื้อผ้าแบบพม่ามากกว่า แต่กลัวคนไทยหัวเราะเขา...”

(กลุ่มหญิง 13-15 ปี)

“ถ้าจะออกไปทำงานนอก แม่จะให้ใส่เสื้อผ้าแบบไทย เพราะถ้าใส่เสื้อผ้าแบบพม่ากลัวคนไทยจะดูถูกเขา...อยากได้เสื้อผ้าใหม่ ๆ มีอยู่ 2-3 ตัวเอง”

(กลุ่มหญิง 13-15 ปี)

“อยากแต่งตัวแบบพม่า อยากให้คนไทยยอมรับ”

(กลุ่มชาย 13-15 ปี)

“...เวลาอยู่บ้านใส่ใส่รองเท้า เทนเป้งทานากา เวลาไปทำงานก็ต้องใส่กางเกง ขึ้นลงรถสะดวก...ใส่แบบพม่าก็ได้ แบบไทยก็ได้แล้วแต่โอกาส แต่เสื้อผ้าสมัยใหม่ราคาแพง ถิ่นเปลืองกว่า”
(กลุ่มหญิง 16-18 ปี)

ผู้สนทนาระบุเรื่องการปรับตัว ดังนี้

“...อยากเข้าใจคนไทย อยากรู้ว่าคนไทยชอบอะไร ไม่ชอบอะไร จะทำตัวได้ถูก”
(กลุ่มหญิง 13-15 ปี, กลุ่มชาย 13-15 ปี)

“...อยากให้ลูกเรียนภาษาไทยจะได้พูดกับคนไทยรู้เรื่อง...”
(กลุ่มแม่, กลุ่มพ่อ)

“...ป้ายเขียนเป็นภาษาไทยเขียนว่าห้ามเข้า เด็ก (พม่า) อ่านไม่ออกเดินเข้าไปถูกตี...ถ้าอ่านออกคงไม่ถูกตี”
(กลุ่มแม่)

“...อยากให้ช่วยกันรักษาความสะอาดบริเวณชุมชน คนไทยจะได้ไม่ดูถูกว่าคนพม่าสกปรก มีเชื้อโรค ร้านค้าของพม่าคนไทยจะไม่ค่อยเข้า ของที่ขายอยู่ก็มีทั่ว ๆ ไปเหมือนร้านค้าไทยของที่มได้จากพม่าก็มีพวกของกิน ของใช้ที่เคยใช้ประจำ”
(กลุ่มหญิง 13-15 ปี, กลุ่มแม่)

“...ที่นี่ไม่มีปัญหา คนไทยกับคนพม่าอยู่ด้วยกันได้ ช่วยกันรักษาความสะอาด เมื่อวันเกิดพระเจ้าแผ่นดิน (5 ธันวาคม) ก็ช่วยกันทำความสะอาดบริเวณชุมชน ช่วยกันทั้งคนไทยคนพม่า”
(กลุ่มแม่)

“...เด็กพม่าไปโรงเรียนได้ไม่ก็วันก็ต้องเลิก มีปัญหาเข้ากับเด็กไทยไม่ได้ ถูกเด็กไทยรังแก ไม่มีคนช่วย บางที่เด็กเล่นกันแล้วทะเลาะกัน พ่อแม่เด็กไทยตีเด็กพม่าไม่มีใครกล้าเข้าไปช่วย”
(กลุ่มแม่, กลุ่มพ่อ)

“...แถวนี้ไม่มีปัญหาอะไร เด็กไทยกับเด็กพม่าเป็นเพื่อนเล่นกันได้ บางแห่งเด็กไทยพูดภาษาพม่าเพราะเด็กพม่ามีมากกว่า ต้องเล่นกับเด็กพม่า”
(กลุ่มหญิง 16-18 ปี, กลุ่มชาย 16-18 ปี)

จากสภาพปัญหาและความต้องการด้านวัฒนธรรมดังกล่าวมาข้างต้น สามารถจำแนกออกเป็น ความต้องการที่เกิดขึ้นกับทางกายภาพและความต้องการที่เกิดขึ้นกับทางจิตใจได้ โดยเห็นได้จากข้อความที่ผู้สนทนาได้ระบุไว้ในการสนทนากลุ่ม ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ความต้องการด้านวัฒนธรรมของผู้ย้ายถิ่น จำแนกตามประเภทของความ需求和กลุ่มผู้ระบุ

ความต้องการ	<13ปี		13-15ปี		16-18ปี	
	พ่อ	แม่	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
ความต้องการด้านกายภาพ						
1. ต้องการคนสอนเรื่องประโยชน์ของอาหารและต้องกินอาหารอย่างไร						✓
ความต้องการด้านจิตใจ						
2. อยากทำบุญแบบพม่า หรือแบบมอญ กับพระพม่าหรือมอญ	✓✓	✓✓	✓	✓✓	✓	✓✓
3. อยากให้มีวัดพม่าหรือมอญใกล้ๆชุมชน		✓	✓	✓✓		✓✓
4. อยากไปวัดแต่ไม่กล้าไปกลัวถูกจับ	✓✓	✓			✓✓	✓
5. อยากให้จัดงานแบบพม่าหรือมอญ เช่นสงกรานต์ ลอยกระทง		✓		✓✓	✓	✓✓
6. อยากมีเวลา วันหยุด ไปทำบุญ	✓	✓			✓	✓✓
7. อยากให้นายจ้างจัดงานให้ที่ทำงาน					✓✓	✓✓
8. ไม่อยากใส่เสื้อผ้าแบบพม่าไปข้างนอกเพราะคนไทยหัวเราะเยาะ		✓✓	✓	✓✓		
9. ต้องการใส่เสื้อแบบไทย	✓	✓✓	✓✓	✓		
10. ไม่อยากให้คนพม่ามีเพศสัมพันธ์โดยไม่แต่งงาน	✓	✓✓	✓	✓✓	✓	✓✓
11. ไม่อยากให้คนพม่าขายบริการทางเพศ	✓	✓	✓	✓✓	✓	✓✓
12. อยากเข้าใจคนไทย ทำตัวไม่ถูก มีปัญหา						
13. ต้องการให้ผู้หญิงได้มีโอกาสเรียนเท่าผู้ชาย			✓	✓✓	✓	✓
14. เด็กถูกทำโทษรุนแรงจากคนในครอบครัว เช่นพ่อเถียง แม่เถียง			✓	✓		✓
ความต้องการด้านการศึกษา						
16. ต้องการให้เด็กผู้หญิงมีโอกาสเรียนเท่าเด็กผู้ชาย		✓		✓		

หมายเหตุ: ✓-ความสำคัญระดับธรรมดา ✓✓-ความสำคัญระดับมาก

จากตารางที่ 4.1 พบว่า วัฒนธรรมและความเชื่อต่าง ๆ ทำให้เกิดความต้องการด้านจิตใจเป็นส่วนใหญ่ ส่วนวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อด้านกายภาพคือความเชื่อเรื่องการเลี้ยงดูเด็ก โดยเด็กได้รับสารอาหารไม่ครบถ้วนตามที่ร่างกายต้องการ และวัฒนธรรมเรื่องโอกาสทางการศึกษาทำให้เด็กหญิงมีโอกาสได้เรียนหนังสือน้อยกว่าเด็กชาย

สรุป ความต้องการด้านวัฒนธรรม ส่วนใหญ่เป็นด้านจิตใจ เช่น ต้องการปฏิบัติศาสนกิจ สืบทอดวัฒนธรรมประเพณี ซึ่งมีการระงับอุปสรรคปัญหาต่างๆ เช่น ขาดการสนับสนุนหรือส่งเสริม สถานภาพทางกฎหมายก็เป็นอุปสรรคสำคัญคือทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัยจากการถูกจับกุม ส่วนวัฒนธรรม การแต่งกายมีทั้งที่ต้องการปรับตัวกับวัฒนธรรมใหม่และการธำรงรักษาไว้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับโอกาส ไม่ยอมรับการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่แต่งงานส่วนการขายบริการทางเพศพบว่ามีกรยอมรับได้ระดับหนึ่งถ้าหาก มีตามความจำเป็น นอกหน้านั้นยังมีวัฒนธรรมการอบรมเด็กด้วยการทำโทษรุนแรง ส่วนด้านกายภาพ เป็นปัญหาที่เกิดจากวัฒนธรรมการอบรมเลี้ยงดูเด็กโดยขาดความรู้ด้านโภชนาการหรือเกิดจากความเชื่อ ที่ไม่ถูกต้อง และการถูกทำโทษรุนแรงโดยคนในครอบครัว ส่วนด้านการศึกษาามีเพียงเรื่องเดียวคือ ต้องการความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา

ประเด็นที่ 2 ความต้องการที่เกิดจากภายในครอบครัวและชุมชน

ดังที่กล่าวไว้ในเบื้องต้นว่า สภาพแวดล้อมทางกายภาพของชุมชนคนต่างชาติในจังหวัด ระนองโดยทั่วไปพบว่ามีเพียง 2 ระดับ คือ ระดับที่มีสภาพแวดล้อมไม่ดี การอยู่ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่าง กันไปด้วย

ชุมชนสภาพแวดล้อมปานกลาง ลักษณะที่พักอาศัยเป็นเรือนแถวหรือบ้านไม้ที่คนไทยปลูกให้ เช่าอยู่ใกล้หรือปะปนกับชุมชนชาวไทย สภาพบ้านจะแข็งแรง มีคิซิด มีสาธารณูปโภค ไฟฟ้า ประปา ความต้องการของชุมชนระดับกลางเกี่ยวกับด้านกายภาพมีไม่มากนัก ความต้องการส่วนใหญ่จะเป็น เรื่องความสัมพันธ์ ความร่วมมือและการยอมรับของคนไทย เช่น อยากให้มีกิจกรรมร่วมกัน มีการร่วมมือกันดูแลสุขภาพและสภาพแวดล้อมชุมชน

ชุมชนสภาพแวดล้อมไม่ดี ลักษณะที่พักอาศัยจะเป็นเพิงที่คนต่างชาติสร้างเองในบริเวณใกล้ แหปลา หรือเช่าที่ตามชอกได้จนอากาศ แต่ละชอกอาศัยอย่างแออัด บางแห่งมีคนอาศัยอยู่จำนวน 200-300 คน ต้องต่อไฟฟ้า ชื่อน้ำจากบ้านคนไทย มีสภาพอับทึบ อากาศไม่ถ่ายเท บริเวณคับแคบ กิจกรรม ประจำวันทุกอย่างทำในบริเวณเดียวกัน เช่น อาบน้ำ ซักผ้า รับประทานอาหารและอื่นๆ ไม่มีระบบเก็บ ขยะ ระบบระบายน้ำเสียและสิ่งปฏิกูล ไม่มีส้วมที่ถูกสุขลักษณะ ระบายน้ำเสียและสิ่งปฏิกูลลงไปในน้ำ จากสภาพแวดล้อมไม่ดีทำให้เกิดความต้องการทางด้านกายภาพ และด้านจิตใจ

1) ปัญหาทางกายภาพ ทุกกลุ่มระบุปัญหาทางกายภาพเหมือนกันในเรื่องการกำจัด ขยะและสิ่งปฏิกูล และการรักษาความสะอาดบริเวณรอบๆชุมชน ต้องการให้มีผู้ดูแลการกำจัดสิ่งปฏิกูล อย่างสม่ำเสมอ เด็กโตผู้หญิงที่อยู่ในชุมชนปานกลางระบุปัญหาเรื่อง ส้วม คนที่อยู่ในชุมชนที่จับด่าลง กลองหรือทะเล ระบุว่าส้วมไม่พอเพียงไม่มีคิซิด มีเพียงบางคนที่มาจากชุมชนที่ปะปนอยู่กับคนไทยเท่านั้นที่ไม่รู้สึกรู้สึกว่ามีปัญหา

ภายในที่พักอาศัย ด้านความแข็งแรง ผู้หญิงส่วนใหญ่ระบุว่าที่พักอาศัยชำรุดทรุดโทรม อาจ ทำให้เกิดอันตราย เกิดอุบัติเหตุ รู้สึกไม่ปลอดภัยและต้องการให้มีการซ่อมแซม กลุ่มเด็กเล็ก เพศหญิง

ระบุปัญหาความแออัดคับแคบ ไม่มีความเป็นส่วนตัว เด็กชายทั้งเด็กโตและเด็กเล็ก ระบุปัญหาเตียงคับ
รบกวนทั้งจากคนในบ้านและเพื่อนบ้าน รวมทั้งอากาศร้อนทำให้ไม่ได้พักผ่อน

ดังมีผู้ระบุปัญหาสภาพที่เกิดจากสภาพแวดล้อม ดังนี้

“..อยากให้ความร่วมมือกัน ทั้งคนไทยพม่า ช่วยกันทำความสะอาดชุมชน”

(กลุ่มแม่)

“..อยากให้ดูแลบริเวณบ้านและในชุมชนมากกว่านี้ คนไทยจะได้ไม่ถูกรัง”

(กลุ่มหญิง 13-15 ปี)

“ในขอยนี้มีทั้งคนไทยและพม่า ต่างคนต่างดูแลบริเวณบ้านตัวเอง ไม่มีปัญหาอะไร บางแห่งมี
ปัญหา ถ้าไม่ช่วยกันรักษาความสะอาด”

(กลุ่มพ่อ, กลุ่มหญิง 16-18ปี)

“...เด็กไม่มีที่วิ่งเล่น..เด็กต้องเล่นกันบนถนน กลัวถูกรถชน...ถนนเล็ก ๆ แต่มีรถเข้ามาบ่อย
เหมือนกัน”

(กลุ่มหญิง 13-15 ปี, กลุ่มแม่)

“บ้านพักเจ้าของแพสร้างให้ยื่นออกไปในทะเล ไม่ปลอดภัย กลัวเด็กตกสะพาน ตกน้ำเคยมีคน
ตกน้ำตาย”

(กลุ่มชาย 13-15 ปี)

“ขยะทิ้งกองไว้ ไม่มีคนมาเก็บ นาน ๆ มาที บางทีก็เผาตัวเองบ้าง อยากให้มีการเก็บขยะ
สม่ำเสมอ ...อาจจะเป็นอบค. หรือเทศบาล”

(กลุ่มหญิง 13-15 ปี, กลุ่มแม่)

“ที่ทิ้งขยะ ไม่มีฝาปิด สันออกมากองเต็มไปหมด บางทีก็ทิ้งตามที่ว่าง ๆ ในชุมชน ทั้งลงคลอง
ขยะเยอะแมลงเยอะ ... อยากได้ขำกำจัดแมลง”

(กลุ่มชาย 13-15 ปี)

“ รากส้มไม่ลง .. ของเสียจากส้มปล่อยลงในคลอง ในน้ำได้ดูนบ้าน..เวลาน้ำลงก็ลอยไปกับ
น้ำ พอน้ำขึ้นก็ลอยกลับมาอยู่ได้ดูนบ้านเหมือนเดิม”

(กลุ่มแม่, กลุ่มหญิง 13-15ปี,16-18ปี)

“ อยู่บ้านพักคนงานที่เจ้าของเรือสร้างให้ คนงาน ถูกเรือ อยู่กันหลายครอบครัวมีตัวม 3 ตัวม เวลาที่เรือเข้าพร้อมกันไม่พอใช้ ..ตัวมราคาตกลงทะเล”

(กลุ่มชาย 16-18 ปี, กลุ่มแม่)

“..เจ้าของเรือทำตัวมให้ใช้รวมกันหลายตัวม พอเพียงแต่ไม่สะอาด ไม่ค่อยดีเท่าไร”

(กลุ่มแม่, กลุ่มพ่อ,กลุ่มชาย16-18ปี)

“ บ้านเช่าทรุดโทรม ไม้หัก อันตราย..อยากให้เจ้าของบ้านซ่อมให้”

“...บ้านไม้แข็งแรง... ประดูไม่แน่นหนา กลัวคนเข้ามาทำร้าย”

(กลุ่มชายอายุ 13-15 ปี, กลุ่มหญิง 13-15ปี,16-18ปี)

“ห้องเล็กนิดเดียว อยู่กันหลายคน กลางวันต้องออกมาหาที่นั่งเล่นข้างนอกตรงทางเดิน ตรงนี้ ทุกคนใช้ซักผ้า อาบน้ำ ใช้ทำทุกอย่าง มีน้ำขัง เด็กๆไม่มีที่วิ่งเล่น..เฉพาะชอกนี้อยู่ด้วยกัน หลายครอบครัว คนซัก 200 คนได้มั้ง”

(กลุ่มแม่, กลุ่มพ่อ)

“..ที่บ้านร้อนมากกลางวันอยู่ไม่ได้เลย ไม่มีหน้าต่าง ต้องออกมาร้านวิดีโอ”

“..บ้านติดกับโรงซ่อมรถ เสียงดังมาก ถ้าวันไหนเขาหยุดสบายเหมือนขึ้นสวรรค์เลย...เขา ทำงานเสียงดังตั้งแต่เช้าจนถึงค่ำ ตอนกลางคืนไม่มีเสียงดังแต่คนที่บ้านก็จะกลับมา ในบ้าน คนเยอะบ้านแคบ...เพื่อนบ้านก็เสียงดัง อยู่ติด ๆ กัน”

(กลุ่มชายอายุ 13-15 ปี)

2) ปัญหาด้านจิตใจ

การที่ผู้ย้ายถิ่นเข้ามาเพื่อหางานหารายได้เพื่อเลี้ยงครอบครัวหรือบางคนต้องการเงินเพื่อส่งกลับไปประเทศพม่า การที่ต้องอยู่ในสถานะกอดค้นต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการทำงานหนัก การมีสถานภาพผิดกฎหมายหรือสถานะความยากลำบากอื่น ๆ วัฒนธรรมการทำโทษบุตรหลานส่งผลกระทบต่อครอบครัว รวมถึงการที่ผู้ชายจำนวนหนึ่งเสียชีวิตเนื่องจากการเกณฑ์แรงงานทาสหรือเสียชีวิตเนื่องจากการทำงานที่เสี่ยงอันตราย ทำให้เด็กหลายคนมีปัญหาเกี่ยวกับพ่อเลี้ยง

กลุ่มผู้ปกครองระบุว่าไม่มีเวลาเลี้ยงดูเด็กๆ เด็กโตหรือวัยรุ่นรุ่นติดยาเสพติด ใช้เวลาว่างอย่างไม่เกิดประโยชน์ เด็กเล็กๆถูกปล่อยให้วิ่งเล่นกันเองโดยไม่มีผู้ปกป้องดูแล เด็กถูกลักพาตัว กลุ่ม

เด็กเล็กผู้หญิงระบุว่าผู้ใหญ่เครียดจากการทำงาน ไม่มีเวลาให้เด็ก เด็กผู้ชายมีปัญหาเกี่ยวกับพ่อเลี้ยงหรือผู้ปกครองที่ดื่มเหล้า และเกือบทุกคนเห็นว่าในชุมชนมีหลายครอบครัวที่ทำโทษเด็กรุนแรงเกินไป

ดังมีผู้ระบุปัญหาด้านจิตใจที่เกิดจากสภาพแวดล้อม ดังนี้

“ต้องทำงานทั้งพ่อและแม่ ไม่มีเวลาอบรมเลี้ยงดูลูก กลัวถูกตีขยาเสพติด ในชุมชนมีเด็กหลายคนตีขยา มั่วสุมตามร้านวิดีโอ”

“..เขารู้ว่ามีเด็กถูกลักพาตัวไปขาย บางคนถูกหลอกว่าจะพาไปทำงาน แล้วส่งไปเข้าโรงงานทำงาน ไม่ได้รับเงิน ถูกขัง หนีออกมาไม่ได้ห่วงลูก ไม่มีคนดูแล...แต่ไม่รู้ว่าจะทำอย่างไร ต้องทำงาน...”

(กลุ่มแม่)

“แม่เพื่อนแต่งงานกับพ่อเลี้ยง พ่อจริงออกเรือแล้วหายไปแล้ว คงตายไปแล้ว ...เพื่อนอยู่กับแม่กับพ่อเลี้ยง ถูกพ่อเลี้ยงตีบ่อย ๆ แม่ไม่รู้อะไรจะช่วยอย่างไร ช่วยไม่ได้เลย...พ่อเลี้ยงเขาหงุดหงิด เหนื่อยจากเรื่องงานมั่ง”

(กลุ่มชายอายุ 13-15 ปี)

จากสภาพปัญหาและความต้องการที่เกิดจากภายในครอบครัวและชุมชนดังกล่าวมาข้างต้น สามารถจำแนกออกเป็นความต้องการที่เกิดขึ้นกับทางกายภาพและความต้องการที่เกิดขึ้นกับทางจิตใจได้ โดยเห็นได้จากข้อความที่ผู้สนทนาได้ระบุไว้ในการสนทนากลุ่ม ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ความต้องการที่เกิดจากภายในครอบครัวและชุมชนต่างชาติ จำแนกตาม ประเภทของความ ต้องการและกลุ่มผู้ระบุ

ความต้องการ	<13ปี		13-15ปี		16-18ปี	
	พ่อ	แม่	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
ความต้องการด้านกายภาพ						
2. บ้านพักมีเสียงดังหนวกหู อากาศร้อน	✓	✓	✓			
4. ต้องการให้เจ้าของบ้านเช่าซ่อมแซมบ้าน			✓	✓	✓	✓
7. นำท่วมจึงบริเวณบ้านหรือชุมชน	✓	✓				
8. แมลงวันมาก อยากได้ขำแม่ลง		✓	✓	✓		
9. ต้องการให้มีการเก็บขยะสม่ำเสมอ โดย อบ.ต. หรือเทศบาล	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓	✓✓
12. ส่วนไม้ดี ราคาไม่สูง	✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓
13. ส่วนไม้พอ	✓	✓	✓	✓	✓✓	✓
10. ไม่อยากให้อุจจาระขังอยู่ใต้ถุนบ้านและชุมชน		✓	✓	✓✓		✓✓

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ความต้องการ	<13ปี		13-15ปี		16-18ปี	
	พ่อ	แม่	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
11. ต้องการให้ทุกบ้านรักษาความสะอาด		✓✓		✓	✓	✓✓
16. ต้องการให้มีคนสอนเรื่องเลี้ยงดูทารก						✓
24. กลัวคนติดยาทำร้าย ขโมยของ	✓	✓		✓		✓
25. กลัวถูกจับ ถูกทำร้าย	✓✓				✓✓	✓
3. สภาพบ้านไม่ดี ไม่แข็งแรง กลัวขโมย กลัวคนมาทำร้าย		✓			✓	✓
ความต้องการด้านจิตใจ						
12. ผู้ใหญ่ไปทำงาน เด็กไม่มีคนดูแลถึงตอน		✓				
13. ในบ้านมีคนอยู่หลายคน รำคาญใจ			✓✓	✓✓		
17. เด็กอยู่เองโดยลำพัง ไม่มีผู้ใหญ่ปกป้องดูแล		✓			✓	✓
18. เด็กพม่าถูกรังแก ไม่มีใครช่วย	✓	✓	✓	✓		
14. เด็กถูกทำโทษรุนแรงจากคนในครอบครัว เช่น พ่อแม่ พ่อเลี้ยงแม่เลี้ยง			✓	✓	✓	✓
15. ไม่อยากให้คนในครอบครัวทะเลาะกัน			✓✓	✓		✓
ความต้องการด้านการศึกษา						

หมายเหตุ: ✓-ความสำคัญระดับธรรมดา ✓✓-ความสำคัญระดับมาก

จากตารางที่ 4.2 ความต้องการที่เกิดจากภายในครอบครัวและชุมชนต่างชาติเป็นความต้องการด้านกายภาพและด้านจิตใจทั้งหมด 20 รายการ เป็นด้านกายภาพ 13 รายการ และด้านจิตใจ 6 รายการ

สรุป ความต้องการที่เกิดจากภายในครอบครัวและชุมชน เป็นความต้องการที่เกิดขึ้นทั้งกับร่างกายและจิตใจ โดยด้านกายภาพเกิดจากสภาพแวดล้อมที่พหุอาศัย เช่น ระบบกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล เสียงดังรบกวนและอากาศร้อน ไม่มีที่ให้เด็กเล่นอย่างปลอดภัย สภาพที่เกิดปัญหาที่เกิดจากตัวอาคารที่พหุอาศัยไม่ถูกสุขลักษณะ มีความแออัดคับแคบ ความชำรุดทรุดโทรมจนอาจเกิดอุบัติเหตุหรือไม่สามารถป้องกันคุ้มครองได้ ส่วนด้านจิตใจ เกิดจากวัฒนธรรมการเลี้ยงดูเด็ก การลงโทษรุนแรง ผลกระทบจากการที่ผู้ใหญ่ต้องทำงานหนัก ไม่มีเวลาดูแลตั้งต้นเด็ก ความรู้สึกไม่ปลอดภัยจากภัยอันตราย เช่น กลัวผู้ติดยาเสพติด กลัวการล่อลวงลักพาตัวเด็ก และไม่พบว่ามีผู้ระบุปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการศึกษาโดยตรง

ประเด็นที่ 3 ความต้องการที่เกิดจากการทำงานและการมีปฏิสัมพันธ์กับคนไทย

1) ปัญหาทางด้านกายภาพจากการทำงาน

งานที่ผู้ย้ายถิ่นทำคือประมงและกิจการต่อเนื่องประมง เช่น งานโรงงานผลิตอาหารกระป๋อง โรงงานอาหารกระป๋องแช่แข็ง หรือห้องเย็น แกะกุ้ง แกะปลา โรงงานผลิตอาหารสัตว์ กรรมกรและงานถูกจ้างตามบ้านหรือสถานประกอบการต่างๆ ปัญหาที่ถูกระบุจึงแตกต่างกันออกไปตามสภาพของสิ่งแวดล้อมและลักษณะของงาน

ผู้ประกอบการอาชีพประมงระบุว่าไม่มีความสะดวกสบาย ที่นอนในเรือคับแคบ อากาศร้อน ต้องรอนแรมไปหลายวัน มีความรู้สึกไม่ปลอดภัย กลุ่มอาชีพกรรมกรระบุว่าทำงานหนักเกินกำลัง กลุ่มที่ทำงานโรงงานระบุปัญหาด้านกายภาพภายในที่ทำงาน เช่น เย็นเกินไป กลิ่นเหม็นเสียดเครื่องจักร ดังรบกวน ต้องยืนทำงานเป็นเวลาหลายชั่วโมงในหนึ่งวัน หลายคนมีอาการป่วยและบาดเจ็บในที่ทำงาน

ดังมีผู้ระบุปัญหาด้านกายภาพที่เกิดจากการทำงาน ดังนี้

“เป็นลูกเรือประมง..ออกเรือทีหลายๆวัน ที่นอนบนเรือแคบมาก เป็นช่อง ๆ ซ่อนกัน ...อึดอัดนอนไม่สบาย”

(กลุ่มพ่อ)

“ทำงานห้องเย็น ยืนทำงานเท้าแช่น้ำทั้งวัน เย็นมาก ปวดขา ขาชาไปหมด”

“ทำงานล้าง (โรงงานแกะกุ้ง แกะปลาหมึกเพื่อส่งโรงงานผลิตอาหารสำเร็จรูป)...ล้างกุ้งแกะกุ้ง...กลิ่นเหม็น น้ำขัง มือเท้าแช่น้ำทั้งวัน...อากาศไม่ถ่ายเท คนที่นี่ป่วยกันบ่อย ๆ เจ็บแล้วเดือนละครั้ง

“แกะกุ้ง ล้างปลาทั้งวัน ...จนมือเปื้อน เล็บหลุดหลายครั้งแล้ว...มีถุงมือแต่ไม่ชอบใส่ ไม่ถนัดทำงานได้ช้า”

(กลุ่มแม่ , กลุ่มหญิง 16-18ปี)

2) ปัญหาด้านจิตใจจากการทำงาน

การที่สถานภาพผิดกฎหมาย ทำให้ผู้ย้ายถิ่นมีโอกาสที่จะไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการทำงานไม่ว่าจะเป็น การกดค่าแรง การโกงค่าจ้าง ต้องทำงานโดยไม่มีวันหยุด หรือการถูกบังคับให้ต้องทำงานหนักกว่าที่ควรจะเป็น ทั้งโดยเต็มใจและไม่เต็มใจ นอกจากนั้นยังมีเด็กหลายคนจำเป็นที่จะต้องใช้เวลาทำงานเพื่อช่วยหารายได้ให้ครอบครัว เสียโอกาสที่จะได้เล่นสนุกสถานหรือมีพัฒนาการด้านอื่นที่เหมาะสมกับวัย

เกือบทุกกลุ่มระบุถึงความกังวลใจที่เกิดจากความไม่มั่นคงของงานที่ทำอยู่ กลุ่มเด็กชายที่ทำงานกับเรือประมงรู้สึกไม่ปลอดภัยเมื่อออกจากเรือหาปลาทั้งภัยจากรธรรมชาติและจากคนที่ทำงาน

อยู่บนเรือด้วยกัน กลุ่มเด็กหญิงทำงานตามบ้านหรือร้านอาหาร ต้องทำงานวันหนึ่งมากกว่า 15 ชั่วโมง บางคนถูกโกงค่าแรง บางคนรู้สึกไม่ปลอดภัยจากการถูกคุกคามทางเพศจากนายจ้าง กลุ่มทำงานโรงงาน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการวันหยุดและเวลาพักระหว่างการทำงานสองแบบ คือ กลุ่มรับจ้าง รายเดือนจะต้องการวันหยุดและเวลาพักมากขึ้น ส่วนกลุ่มรับจ้างรายวันและจ้างเหมาตามปริมาณงานจะ ไม่ต้องการมีวันหยุดหรือเสียเวลาไปกับการพักระหว่างงานเนื่องจากจะทำให้ขาดรายได้ กลุ่มเด็กเล็กที่ ต้องทำงานเพื่อหารายได้ช่วยครอบครัว หรือช่วยทำงานบ้านต้องการเวลาเพื่อเล่นสนุกสนานกับเด็กคนอื่น ๆ

ดังมีผู้ระบุปัญหาด้านจิตใจที่เกิดจากการทำงาน ดังนี้

“ทำงานเป็นลูกเรือประมง...เสี่ยง...กลัวถูกทิ้งลงทะเล มีคนเล่าว่าลูกเรือหมาถูกไต้ (กัปตันเรือ) ตีแล้วจับโยนลงทะเล”

(กลุ่มชาย 16-18 ปี)

“ทำงานร้านขายเฟอร์นิเจอร์..ต้องตื่นแต่เช้ามีด...ทำงานจนถึงดึก ทำงานบ้านด้วย ขายของด้วย ไม่เคยไปไหนเลย”

(กลุ่มหญิง 16-18 ปี)

“ทำงานบ้าน..ทงานหนักได้ แต่กลัวนายจ้างไม่จ่ายเงินเดือน..ถ้าเขาไม่จ่ายก็ไม่รู้ว่าจะอย่างไร เงินเดือนน้อยอยู่แล้ว”

“เพื่อนทำงานบ้าน ถูกนายจ้างผู้ชายเข้าหา..นายผู้หญิงรู้เขาเลยไปต้อออก”

(กลุ่มหญิง 13-15 ปี)

“ทำงานโรงงาน หยุดวันอาทิตย์ครึ่งวัน อยากให้นายจ้างจัดให้มีวันหยุด จะได้พักผ่อนหรือทำธุระ”

“ทำงานโรงงาน ...ถ้าหยุดจะถูกตัดเงิน ขาดรายได้”

(กลุ่มชาย 16-18 ปี กลุ่มหญิง 16-18 ปี)

3) ปัญหาที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์กับคนไทยและชุมชนไทย

เนื่องจากผู้ย้ายถิ่นในจังหวัดระนองจำนวนมากเข้ามาตั้งหลักแหล่งอยู่เป็นเวลานาน ส่วนใหญ่อยู่ด้วยกันเป็นครอบครัวถูกหลานติดตามมา เด็กจำนวนมากเกิดในประเทศไทย การที่มีผู้ย้ายถิ่นจำนวนมากตั้งหลักแหล่งปะปนอยู่กับคนไทย ทำให้มีการปรับตัวผสมกลมกลืนกัน ขอมริบที่จะอยู่ร่วมกันและพึ่งพากัน แต่อย่างไรก็ตามมีคนจำนวนหนึ่งที่ยังไม่สามารถปรับตัวเข้าหากันได้

คนไทยในบริบทของผู้ย้ายถิ่น มีหลายประเภทเช่นกลุ่มนายจ้าง หรือกลุ่มที่ได้ผลประโยชน์ เช่น ได้ใช้แรงงานราคาถูก มีรายได้จากบ้านเช่า ขายนํ้า ขายไฟ หรือผลประโยชน์อื่นๆ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับคนต่างชาติโดยตรง เช่น ตำรวจตรวจคนเข้าเมือง ตำรวจ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง เจ้าหน้าที่ด้านสาธารณสุข และคนไทยทั่วไป

จากการสนทนากลุ่มพบว่าทุกกลุ่มระบุว่ากลัวตำรวจ หลายคนเคยถูกตำรวจจับ และถูกข่มขู่รังแก ขูดรีด โดยเฉพาะกลุ่มเด็กผู้หญิงกลัวถูกคุกคามทางเพศ กลุ่มที่มีงานทำบางคนไม่ได้รับความเป็นธรรมจากนายจ้าง ถูกกดขี่ ถูกโกง ถูกเอารัดเอาเปรียบ ผู้ปกครองและเด็กโตบางคนระบุว่าได้รับการดูแลเมื่อไปโรงพยาบาล และคำรักษาพยาบาลแพง ส่วนกับคนไทยทั่วไปกลุ่มพ่อแม่บางคนระบุว่าลูกถูกคนไทยรังแก และรู้สึกว่าคนไทยรังเกียจคนพม่า แต่มีหลายคนที่ไม่มีปัญหาการอยู่ร่วมกับคนไทย เด็กเล็กสามารถเป็นเพื่อนเล่นกันได้ พ่อแม่เด็กไทยยอมให้ลูกเป็นเพื่อนเล่นกับเด็กพม่า บางแห่งเด็กไทยพูดภาษาพม่าได้มากกว่าเด็กพม่าพูดภาษาไทย และยังระบุว่าคนที่้องที่จะมีความคุ้นเคยยอมรับคนต่างชาติมากกว่าคนที่ย้ายมาจากที่อื่น

ดังมีผู้ระบุปัญหาที่เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์กับคนไทย ดังนี้

“...คนไทยดูถูกคนพม่า ไม่อยากให้ลูกหลานเล่นกับเด็กพม่า ถ้าเด็กทะเลาะกันพ่อแม่เด็กไทยจะตีเด็กพม่า เด็กพม่าดูคิไม่มีใครกล้าช่วย แต่ก็มีเหมือนกันที่เด็กไทยกับเด็กพม่าเป็นเพื่อนเล่นกัน ถ้าเด็กพม่าเยอะกว่า เด็กไทยต้องพูดภาษาพม่าได้ถึงจะเล่นด้วยกันได้”

(กลุ่มแม่, กลุ่มหญิง 16-18 ปี)

“...ต้องจ่ายเงินให้ตำรวจมีคนมาเก็บ มีบัตรหรือไม่ก็ต้องจ่าย ถึงเรามี แต่ถ้าคนในบ้านคนใดคนหนึ่งไม่มี(บัตร)ก็ต้องจ่าย จ่ายเงินแล้วอยู่ในชุมชนก็ตีหน้อย แต่ออกไปข้างนอกก็อาจจะถูกจับอยู่ดี”

(กลุ่มพ่อ, กลุ่มแม่)

“ออกไปข้างนอกต้องระวังอันตราย อาจจะถูกจับ หรือ ไม่ก็ถูกทำร้าย ถูกนักเลงโตเงิน เคยมีคนพม่าใส่สร้อยทองออกไปข้างนอกก็ถูกขอเอาไปเลย ๆ .. คนไทย”

“ผู้หญิงไม่กล้าออกไปข้างนอกคนเดียว กลัวถูกทำร้าย กลัวถูกข่มขืน...เกิดขึ้นบ่อย ๆ ไม่มีใครช่วยได้”

(กลุ่มแม่, กลุ่มหญิง 16-18 ปี)

จากสภาพปัญหาและความต้องการของผู้ย้ายถิ่นที่เกิดจากการทำงานและการปฏิสัมพันธ์กับคนไทยดังกล่าวมาข้างต้น สามารถจำแนกออกเป็นความต้องการที่เกิดขึ้นกับทางกายภาพและความ

ต้องการที่เกิดขึ้นกับทางจิตใจได้ โดยเห็นได้จากข้อความที่ผู้สนทนาได้ระบุไว้ในการสนทนากลุ่ม ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ความต้องการของผู้ย้ายถิ่นที่เกิดจากการทำงานและการปฏิสัมพันธ์กับคนไทย จำแนกตาม ประเภทของความ ต้องการ และกลุ่มผู้ระบุ

ความต้องการ	<13ปี		13-15ปี		16-18ปี	
	พ่อ	แม่	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
ความต้องการด้านกายภาพ						
5. ที่ทำงานเย็นมาก มือเจ็บ ชื่นหนาวๆ ปวดขา ขาชา		✓✓			✓	✓✓
6. ต้องการเวลาพักระหว่างทำงานมากขึ้น	✓	✓			✓	✓✓
28. ต้องการผู้ให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหา เช่น ถูกจับถูกโกง มีปัญหาครอบครัว	✓	✓			✓	✓
24. กลัวคนคิดขำทำร้าย ขโมยของ	✓	✓		✓		✓
25. กลัวถูกจับ ถูกทำร้าย	✓✓				✓✓	✓
26. กลัวผู้หญิงถูกข่มขืนตาม โดยนายจ้าง หรือเจ้าหน้าที่ ฯลฯ	✓	✓			✓	✓
27. กลัวเด็กถูกล่อลวงหรือ ถูกลัก พาตัว	✓	✓			✓	✓
3. สภาพบ้านไม่ดี ไม่แข็งแรง กลัวขโมย กลัวคนมาทำร้าย		✓			✓	✓
ความต้องการด้านจิตใจ						
9. ไม่อยากใส่เสื้อผ้าแบบพม่าไปข้างนอกเพราะคนไทยหัวเราะเยาะ		✓✓	✓	✓✓		
11. อยากเข้าใจคนไทย ทำตัวไม่ถูก มีปัญหา	✓				✓	✓
18. เด็กพม่าถูกรังแกไม่มีใครช่วย	✓	✓	✓	✓		
19. คนพม่าถูกโกงค่านแรง กดค่านแรง	✓	✓			✓	✓
20. ต้องการวันหยุดมากขึ้น เลิกงานเร็วขึ้น เพื่อมีเวลาพักผ่อนหย่อนใจ	✓	✓			✓	✓
21. ต้องการมีโอกาสเลือกทำงานที่ชอบ					✓	✓
ความต้องการด้านการศึกษา						

หมายเหตุ: ✓-ความสำคัญระดับธรรมดา ✓✓-ความสำคัญระดับมาก

*-ซ้ำกับความต้องการด้านอื่น

จากตารางที่ 4.3 ความต้องการที่เกิดจากการทำงานและปฏิสัมพันธ์กับชุมชนไทยทั้งหมด 14 รายการ เป็นด้านกายภาพ 8 รายการ และเป็นด้านจิตใจ 6 รายการ

สรุป ความต้องการที่เกิดจากการทำงานและปัญหาจากปฏิสัมพันธ์กับคนไทย ในส่วนที่เป็นปัญหาด้านกายภาพพบว่าเป็นความเจ็บป่วย บาดเจ็บหรือทุกข์ทรมานจากการทำงานการถูกทำร้าย ร่างกาย สภาพแวดล้อมการทำงานที่ไม่เหมาะสม การทำงานยากลำบาก การถูกคามทางเพศ และการกดขี่ ข่มเหง ส่วนปัญหาด้านจิตใจ จะเกิดจากความรู้สึกไม่มั่นคงในงานที่ทำอยู่ สภาพะกอดค้นจากการ

ทำงานหนัก ถูกโกงค่าแรงรูปแบบต่าง ๆ ถูกบังคับให้ทำงานหนักทั้งแบบเต็มใจและไม่เต็มใจ วันหยุดไม่เพียงพอ การถูกเหยียดหยามจากคนไทยทั่วไป การถูกรีดไถหรือถูกจับ การถูกเลือกปฏิบัติในบริการต่าง ๆ และความรู้ที่กักตัวจากการถูกคุกคามความปลอดภัย ไม่มีผู้ระบุปัญหาเกี่ยวกับการศึกษา

ประเด็นที่ 4 ความต้องการด้านสาธารณสุข สุขภาพอนามัยและโภชนาการ

1) ปัญหาด้านสุขอนามัยที่เกิดจากสภาพแวดล้อม

ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นว่า ส่วนใหญ่เรื่องระบบจัดเก็บ และการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลเป็นปัญหาที่สังเกตเห็นได้อย่างชัดเจน ที่ทิ้งขยะไม่เพียงพอ ถึงขยะไม่มีฝาปิดมิดชิด แมลงวันตอม ส้วมไม่ถูกสุขลักษณะ การระบายสิ่งปฏิกูลลงในแหล่งน้ำทำให้เกิดโรคระบาดขึ้นหลายครั้งหลายหน นอกจากนั้น การที่คนในชุมชนไม่มีความรู้และไม่ตระหนักว่าเป็นปัญหาร่วมกัน ในการที่จะช่วยกันดูแล

ปัญหาเฉพาะที่ถูกระบุขึ้นมาจากผู้พักอาศัยในชุมชนที่มีสภาพแวดล้อมคือ เรื่องระบบเก็บขยะมูลฝอย ไม่มีที่ทิ้งขยะรวมที่ถูกสุขลักษณะในชุมชน การจัดเก็บไม่สม่ำเสมอหรือบางแห่งไม่มีการกำจัดทำลายขยะ บางชุมชนใช้วิธีเผาตัวเอง ต้องการให้เจ้าของบ้านเช่าสร้างส้วมที่ถูกสุขลักษณะและปลอดภัยในการใช้ มีเจ้าหน้าที่ (เทศบาล) ดูแลระบบระบายน้ำเสีย คนที่มีที่พักอาศัยใกล้สถานประกอบการระบุปัญหากลิ่นเหม็นหรือเสียงรบกวน ส่วนกลุ่มที่พักอาศัยในชุมชนที่มีสภาพแวดล้อมไม่ดี ระบุเรื่องน้ำดื่ม น้ำใช้ไม่เพียงพอต้องซื้อจากแผง ส่วนจำนวนไม่พอเพียง โดยเฉพาะช่วงที่เรือประมงเข้ามาจอดพร้อมกันหลายๆลำ ส้วมยังไม่มียุทธภาพปลอดภัยในการใช้ รอบๆบริเวณมีน้ำสกปรกท่วมขังและกลุ่มแม่เด็กระบุว่าเด็กๆ ไม่มีที่วิ่งเล่น

2) ด้านการใช้บริการรักษาพยาบาล ทุกกลุ่มต้องการรับคำชี้แนะว่าควรจะไปรับการรักษาที่ใดเมื่อเจ็บป่วยหลายคนมีปัญหาเรื่องค่ารักษาพยาบาลแพง ปัญหาการสื่อสารกับผู้ให้บริการ ความไม่สะดวก ไม่ปลอดภัยในการเดินทางไปรักษา ผู้ย้ายถิ่นที่จดทะเบียนแรงงานต่างชาติจำนวนหนึ่งมีบัตรประกันสุขภาพแต่ไม่ใช้ประโยชน์เต็มที่นัก ยังคงใช้บริการคลินิกชุมชนเล็กๆ หรือซื้อยาเองตามร้านขายยา

3) ด้านการดูแลสุขภาพอนามัย เกือบทุกคนระบุว่าอยากให้เจ้าหน้าที่เข้าไปแนะนำให้ความรู้ด้านการดูแลสุขภาพและอนามัยแก่คนในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนั้นกลุ่มพ่อแม่และเด็กโต ที่พักอาศัยในชุมชนที่มีสภาพแวดล้อมปานกลางเท่านั้นที่ต้องการ ได้รับคำแนะนำเรื่องการดูแลสุขภาพอนามัยส่วนตัวและชุมชน ต้องการให้ฝึกคนในชุมชนเพื่อทำหน้าที่อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) กลุ่มเด็กโตทั้งหญิงและชาย และกลุ่มเด็กเล็กเฉพาะเพศหญิงต้องการให้มีผู้แนะนำเรื่องอนามัยเจริญพันธุ์และการคุมกำเนิด

4) โภชนาการและการดูแลเด็ก กลุ่มพ่อ-แม่ และเด็กโตที่พักอาศัยในชุมชนสภาพแวดล้อมปานกลางอยากให้มีผู้แนะนำเรื่องการแนะนำเรื่องการเลี้ยงดูเด็ก โภชนาการ และมีการเฝ้าระวัง

สภาวะโภชนาการในทารก ส่วนกลุ่มที่พักอาศัยอยู่ในชุมชนสภาพแวดล้อมไม่ดี ต้องการได้รับแจกสิ่งของและอาหารที่จำเป็นสำหรับทารก

ดังมีผู้ร่วมสนทนากลุ่มระบุว่า

“...เก็บขยะไม่ดี เกิดโรคระบาด แมลงวันค่อมขยะ..เหม็น ..บางแห่งใช้วิธีเผาขยะกันเอง.”

“...อยากได้ที่ทิ้งขยะที่มีฝาปิดมิดชิด...มีที่ทิ้งขยะแต่เต็มถังไม่มีคนมาเก็บ บางแห่งไม่มีที่ทิ้งเป็นที่เป็นทาง ทิ้งกองไว้ทั่วไปหมด”

“...ถ่ายลงคลอง ลงน้ำไปเลย เมื่อเร็ว ๆ นี้เกิดโรคท้องร่วง อยากให้มีคนให้ความรู้เรื่องสุขภาพอนามัย จะได้ช่วยกันป้องกัน ช่วยกันดูแลในชุมชน”

(กลุ่มแม่-พ่อ,กลุ่มชาย 16-18 ปี,กลุ่มหญิง 13-15ปีและ16-18 ปี)

“...เจ้าของบ้านสร้างบ้านหักให้รอบ ๆ แปะ สร้างส้วมไว้ให้ใช้ด้วยกัน ที่แพนี้มีเพียงหอ แต่สภาพส้วมไม่แข็งแรง ไม่มีลิด..อยากให้เจ้าของแพช่วยดูแลให้ดีกว่านี้..”

(กลุ่มแม่, กลุ่มหญิง 13-15ปีและ16-18 ปี)

“...อยากให้ช่วยกันดูแล ทำความสะอาดส้วมที่ใช้ร่วมกัน..”

(กลุ่มแม่-พ่อ, กลุ่มหญิง 13-15ปีและ16-18 ปี)

“...อยากให้ช่วยกันดูแล ทำความสะอาดส้วมที่ใช้ร่วมกัน..ช่วยกันดูแลบริเวณชุมชน..”

(กลุ่มแม่, กลุ่มหญิง 13-15ปีและ16-18 ปี)

“...ไปโรงพยาบาล ค่ารักษาแพง ไม่มีประกันสุขภาพ คนพม่าคลอดลูกเสียเงินเยอะ คนพม่าไม่สบายจะไปรักษาที่คลินิกหมอ นาย (Dr. Naing หมอชาวพม่า เจ้าหน้าที่มูลนิธิศุภนิมิตฯ)”

“...อยากให้มีหมอพม่าใกล้ชุมชน เวลาเจ็บป่วยตอนกลางคืนลำบากมาก ไม่กล้าออกไปโรงพยาบาลกลัวถูกจับ”

(กลุ่มแม่-พ่อ, กลุ่มหญิง 16-18 ปี)

“...อยากให้มีคนมาสอนวิธีรักษาสุขภาพอนามัย...ตอนนี้ อ.ส.ม. ช่วยได้เยอะ”

(กลุ่มแม่, กลุ่มหญิง 13-15 ปีและ16-18 ปี)

“...อยากให้มีคนสอนเรื่องเพศศึกษา การคุมกำเนิด เด็กหนุ่มสาวพม่าตอนนี้อยู่ด้วยกันโดยไม่แต่งงานมากขึ้น...”

(กลุ่มพ่อ, กลุ่มหญิง 13-15 ปีและกลุ่มชาย16-18 ปี)

“...อยากให้หมอมาช่วยดู มาแนะนำให้เด็กเล็กๆ ได้รับการเลี้ยงดู ได้กินอาหารถูกต้อง...”

“...พ่อ-แม่ไม่มีเงิน อยากมีคนช่วยเหลือแจกนม อาหาร และของจำเป็นสำหรับเด็กเล็กๆ ในชุมชน...”

(กลุ่มแม่, กลุ่มหญิง 16-18 ปีและกลุ่มชาย16-18 ปี)

จากสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยของผู้ย้ายถิ่นดังกล่าวมาข้างต้น สามารถจำแนกออกเป็นสภาพปัญหาและความต้องการที่เกิดขึ้นกับทางกายภาพและความต้องการที่เกิดขึ้นกับทางจิตใจได้ โดยเห็นได้จากข้อความที่ผู้สนทนาได้ระบุไว้ในการสนทนากลุ่ม ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ความต้องการด้านสาธารณสุข สุขภาพอนามัยและโภชนาการ จำแนกตามประเภทของความ ต้องการ และกลุ่มผู้ระบุ

ความต้องการ	<13ปี		13-15ปี		16-18ปี	
	พ่อ	แม่	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
ความต้องการด้านกายภาพ						
1. นำไม่พอใช้ นำใช้ไม่สะดวก ซื่อน้ำดื่มแพง	✓	✓		✓	✓	
7. มีน้ำท่วมขังบริเวณบ้าน หรือชุมชน	✓	✓				
8. แมลงวันมาก อยากได้ขี้เถ้าแมลง		✓	✓	✓		
9. ต้องการให้มีการเก็บขยะสม่ำเสมอ โดย อ.บ.ค.หรือ เทศบาล	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓	✓✓
12. ส่วนไม้ดี ราคาไม่ลง	✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓	✓✓
13. ส่วนไม้พอ	✓	✓	✓	✓	✓✓	✓✓
10. ไม่อยากให้มียุงจระเข้ขังอยู่ใต้ปูนบ้านและชุมชน		✓	✓	✓✓		✓
11. ต้องการให้ทุกบ้านรักษาความสะอาด		✓✓		✓	✓	✓✓
14. ต้องการให้หมอแนะนำเรื่องสุขอนามัย	✓	✓			✓	✓
20. ต้องการคำแนะนำว่าเวลานเจ็บป่วยไปรักษาที่ไหน	✓	✓				✓
21. เวลานเจ็บป่วยคำรักษาแพง	✓	✓				✓
22. ต้องการหมอที่พูดพม่าได้		✓				✓
15. ต้องการให้มีคนมาสำรวจและช่วยเหลือเด็กขาดอาหาร				✓		✓
19. ต้องการมีให้คนสอนเรื่องการเลี้ยงดูทารก						✓
17. ต้องการให้มีคนมาสำรวจว่าคนในชุมชนป่วยเป็นโรคอะไรบ้าง		✓	✓			✓
18. ต้องการคนสอนเรื่องประโยชน์ของอาหารและต้องกินอาหารอย่างไร		✓		✓		✓
19. ต้องการให้หมอมานิเทศวิคซิ่นให้เด็ก			✓	✓		✓
23. ต้องการคลินิก อนามัยใกล้ๆบ้าน	✓	✓				✓

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ความต้องการ	<13ปี		13-15ปี		16-18ปี	
	พ่อ	แม่	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
ความต้องการด้านจิตใจ						
-						
ความต้องการด้านการศึกษา						
1. ต้องการเรียนเรื่องเพศศึกษาและการคุมกำเนิด	✓			✓	✓	

หมายเหตุ: ✓- ความสำคัญระดับธรรมดา ✓✓- ความสำคัญระดับมาก

จากตารางที่ 4.4 ความต้องการด้านด้านสาธารณสุข สุขภาพอนามัยและโภชนาการทั้งหมด 19 รายการ เป็นความต้องการด้านกายภาพ 18 รายการ เป็นความต้องการด้านการศึกษาเพียง 1 รายการ

สรุป ความต้องการด้านสาธารณสุข สุขภาพอนามัยและโภชนาการ ส่วนใหญ่เป็นความต้องการด้านกายภาพ เช่น ปัญหาด้านสุขภาพถึงแควดล้อม ต้องการได้รับคำแนะนำเรื่องอนามัย เจริญพันธุ์ การดูแลสุขภาพอนามัยส่วนตัวและชุมชน โภชนาการ ต้องการผู้ให้ความรู้ให้คำแนะนำ องค์การอาสาสมัครสาธารณสุขในชุมชน และมีการระบุถึงปัญหาการรับบริการรักษาพยาบาล เช่น ค่าใช้จ่าย ระยะทางและความปลอดภัยระหว่างเดินทางไปรับบริการ ภาษาและการเลือกปฏิบัติของผู้ให้บริการ นอกจากนี้พบว่ามีการระบุถึงความต้องการด้านสุขภาพและเพศศึกษาคด้วย

ประเด็นที่ 5 ความต้องการด้านการศึกษา

ถึงแม้ว่าสถานะยากลำบากที่เด็กต่างชาติจะต้องเผชิญอยู่ในปัจจุบัน อาจจะทำให้เขายังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา และจากการที่ประเทศไทยได้ยกเลิกข้อสงวนเรื่องสิทธิทางการศึกษาของเด็กต่างชาติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กไปเมื่อ ปี พ.ศ. 2535 ในฐานะประเทศเจ้าบ้าน จึงมีหน้าที่ต้องจัดการศึกษาให้เด็ก เพื่อพัฒนาให้เขาเป็นคนมีคุณภาพไม่เป็นภาระของสังคมโลกต่อไป การศึกษาความคิดเห็นของคนต่างชาติในฐานะผู้รับบริการโดยละเอียด เพื่อจะได้จัดให้ตรงตามความต้องการของผู้รับ ไม่เกิดความสูญเปล่า ผู้วิจัยเสนอข้อมูลจากแต่ละกลุ่มสนทนา ครอบคลุมด้านหลักสูตรหรือเนื้อหา รูปแบบการจัดการเรียนการสอนด้านสถานที่ เวลา ผู้สอน รวมทั้งสื่อที่ใช้ในการสอนหรือถ่ายทอดเนื้อหา

ความต้องการด้านการศึกษา จำแนกตามอายุของเด็กได้ดังนี้

1) การศึกษาสำหรับเด็กเล็ก (อายุไม่เกิน 13 ปี)

กลุ่มผู้ปกครอง ทั้งที่คิดจะกลับไปอยู่ประเทศพม่าหรือยังไม่มีความแน่นอนว่าอนาคตจะตั้งหลักแหล่งที่ใด มีความคิดเห็นต่อการศึกษารอง ๆ ของตนเอง คือ ต้องการให้มีโรงเรียนเฉพาะ

ของเด็กพม่าเรียนหลักสูตรพม่า เพื่อที่จะสามารถกลับไปเรียนต่อเมื่อกลับไปยังประเทศของตน บางคนที่มีเงินก็จะส่งลูกไปเรียนที่โรงเรียนที่ฝั่งพม่า (เกาะสอง) พ่อ-แม่บางคนต้องการให้ลูกเรียนหลักสูตรไทยโดยแยกชั้นเรียนต่างหากเฉพาะเด็กพม่า เพื่อจะได้ไม่มีปัญหาการปรับตัว และสื่อภาษาที่ใช้สอน แต่ก็ยังมีพ่อ แม่บางคนต้องการให้ลูกเข้าโรงเรียนร่วมกับเด็กไทย ในด้านค่าใช้จ่าย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีเงินเพื่อการศึกษาของลูก มีเพียงบางคนที่ยังได้ในจำนวนที่ไม่มากนัก บางคนต้องการให้มีผู้ที่สนับสนุนทุนการศึกษาเด็กที่เรียนดี สนับสนุนอุปกรณ์การเรียน ด้านเนื้อหาหลักสูตรที่ต้องการให้ลูกเรียน ส่วนใหญ่ระบุวิชาภาษาไทยและเรียนรู้วัฒนธรรมไทย เพื่อใช้ประโยชน์ขณะพำนักอยู่ในประเทศไทย นอกจากนี้ยังเห็นร่วมกันว่าเด็กควรจะได้เรียนรู้และได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมและความเป็นมาของชาติตนเอง ด้านเวลาที่เหมาะสม ส่วนใหญ่เห็นว่าเวลาที่เหมาะสมคือกลางวันหรือครึ่งวันหลังจากที่ช่วยพ่อแม่ทำงานแล้ว และบางคนเห็นว่าความช่วยเหลือหาเงินมีความจำเป็นมากกว่าการศึกษาของเด็ก ส่วนค่านิยมเรื่องความเสมอภาคในการศึกษา ส่วนใหญ่ยังเห็นว่าผู้ชายควรจะได้เรียนมากกว่าผู้หญิง ด้วยเหตุผลว่าผู้ชายเป็นหัวหน้าครอบครัว เป็นผู้หารายได้ หรืออาจจะต้องไปทำงานผจญภัยในต่างประเทศ ผู้หญิงไม่ต้องเรียนมากนักเพราะไม่ต้องเดินทางไปไกล เรียนแค่วิชาชีพและนอกจากนั้นยังมีค่านิยมว่าเมื่อผู้หญิงแต่งงานและมีลูกแล้ว ต้องเลี้ยงลูก ไม่จำเป็นต้องหาเงินเอง สามัญจะเป็นผู้หารายได้ให้แก่ครอบครัว แต่ก็ยังมีบางคนเห็นว่าผู้หญิงต้องเรียนรู้อีกมากกว่าผู้ชายเพื่อที่จะเอาตัวรอดได้ในสภาวะปัจจุบัน

ดังมีผู้ร่วมสนทนากลุ่มระบุว่า

“...อยากให้เรียนหลักสูตรพม่า เมื่อกลับไปพม่าจะได้เรียนต่อได้เลข...คนที่พ่มีเงินและมีญาติอยู่ที่เกาะสอง จะส่งลูกไปเรียนเกาะสอง”

(กลุ่มแม่)

“เป็นคนพม่าต้องเรียนภาษาพม่า ต้องรู้วัฒนธรรมพม่า”

(กลุ่มแม่, กลุ่มชาย 16-18, กลุ่มหญิง 16-18 ปี)

“อยากเรียนแบบไทย เรียนโรงเรียนไทย จะได้ปรับตัวเข้ากับคนไทยได้”

(กลุ่มพ่อ, กลุ่มแม่, กลุ่มหญิง 16-18 ปี)

“...เรียนภาษาไทยเพื่อสื่อสารกับคน และทำงานในเมืองไทย พูดภาษาไทยได้จะมีโอกาสดีกว่า”

(กลุ่มแม่, กลุ่มชาย 16-18 ปี, กลุ่มหญิง 16-18 ปี)

“ผู้ชายต้องเรียนมากกว่าเพราะอาจจะต้องไปทำงานไกลๆ เรียนภาษาอังกฤษด้วย ผู้หญิงเรียน
วิชาชีพก็พอ...แต่แต่งงานแล้วก็ต้องดูแลลูกไม่ต้องทำงาน”

(กลุ่มพ่อ, กลุ่มแม่)

“ผู้หญิงต้องเรียนมาก ๆ จะได้ไม่ลำบาก”

(กลุ่มแม่)

“เด็กเล็ก ๆ น่าจะเรียนกลางวัน เด็กโตหน่อยเรียนตอนบ่าย ๆ ตอนเช้าต้องช่วยครอบครัวทำงาน
บ้านบ้าง”

(กลุ่มแม่)

2) การศึกษาดำหรับเด็กอายุ 13-15 ปี

เด็ก 13-15 ปี เป็นกลุ่มที่ยังอยู่ในวัยที่ต้องอยู่ในชั้นเรียน เกือบทั้งหมดยังคงต้องการการ
ศึกษาในโรงเรียน และจะเข้าโรงเรียนเมื่อมีโอกาส ยกเว้นเด็กผู้ชายบางคนเห็นว่าตัวเองออกจาก
โรงเรียนหลายปี อายุมากแล้ว อายุที่จะเรียนกับเด็กที่อายุน้อยกว่า จึงต้องการทำงานและฝึกอาชีพมาก
กว่า หลายคนต้องการเรียนหลักสูตรไทย บางคนต้องการเรียนร่วมกับเด็กไทยในโรงเรียนไทย บางคน
ถึงแม้ว่าต้องการเรียนหลักสูตรไทยแต่ก็ต้องการให้แยกชั้นเรียนเฉพาะคนพม่าเนื่องจากยังมีปัญหาเรื่อง
การปรับตัวและสื่อภาษา

ดังมีผู้ร่วมสนทนากลุ่มระบุว่า

“อยากเรียนในโรงเรียนกับเด็กไทย... แต่ถ้าสอนเป็นภาษาไทยไม่รู้จะเข้าใจหรือเปล่า”

(กลุ่มแม่, กลุ่มชาย 13-15 ปี)

“อยากเรียนในโรงเรียนไทย แต่จัดแยกห้องให้เฉพาะเด็กพม่า..กลัวเข้ากับเด็กไทยไม่ได้”

(กลุ่มแม่, กลุ่มพ่อ, กลุ่มหญิง 13-15 ปี)

“..จัดให้เรียนกันเองเฉพาะเด็กพม่า ..เรียนหลักสูตรพม่า เป็นคนพม่าต้องรู้เรื่องพม่า อีกอย่าง
เมื่อกลับไปพม่าจะได้เรียนต่อได้”

(กลุ่มแม่, กลุ่มชาย 16-18 ปี, กลุ่มหญิง 16-18 ปี)

“..เรียนรู้เรื่องเมืองไทย ภาษาไทยด้วย”

(กลุ่มหญิง 13-15 ปี)

3) การศึกษาสำหรับเด็กอายุ 16-18 ปี

เด็ก 16-18 ปี เป็นเด็กที่โตพ้นวัยเรียนแล้ว ด้านเนื้อหาที่สนใจส่วนใหญ่จะเป็นการฝึกหัดวิชาชีพ เด็กผู้หญิงต้องการเรียนเสริมสวย ตัดเย็บเสื้อผ้า และค้าขาย ด้านเวลาที่เหมาะสมผู้ที่ยังไม่ทำงานระบุว่าต้องการให้จัดให้ตอนเย็นเพื่อที่ผู้ทำงานแล้วจะได้เรียนด้วย ส่วนผู้ที่ทำงานแล้วส่วนใหญ่ทำงานโรงงาน จะไม่ค่อยมีความสนใจที่จะเรียนรู้อะไรเพิ่มเติม หลายคนให้เหตุผลว่า เนื่องจากการทำงาน มีเพียงบางคนระบุว่าอยากให้จัดในวันหยุด เช่น วันอาทิตย์ตอนบ่าย โดยส่วนใหญ่ต้องการให้หน่วยงานหรือนายจ้างสนับสนุนออกค่าใช้จ่ายในการเรียนให้ บางคนยินดีออกค่าใช้จ่ายเองถ้าไม่แพงมากนัก ส่วนกลุ่มเด็กโตเพศชาย ต้องการเรียนด้านช่าง คือ ช่างซ่อมเรือ ช่างซ่อมเครื่องเรือ อยู่เรือ ช่างยนต์ ช่างซ่อมรถจักรยานยนต์ ช่างซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า เพื่อจะใช้ประโยชน์ในปัจจุบันและกลับไปประกอบอาชีพอิสระเมื่อกลับไปอยู่พม่าในอนาคต ผู้ที่ทำงานแล้วต้องการได้รับการส่งเสริมทักษะในงานโดยนายจ้างสนับสนุน ส่วนผู้ที่ยังไม่มีงานทำต้องการให้เปิดการฝึกอบรมโดยมีผู้สนับสนุนให้ได้เรียนราคาถูกหรือเรียนฟรี

ดังมีผู้ร่วมสนทนากลุ่มระบุว่า

“อยากเรียนเป็นช่างซ่อมรถ ซ่อมเครื่องยนต์ ช่างซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า จะได้มีงานทำ”

(กลุ่มชาย 13-15 ปี)

“อยากเรียนเป็นช่างซ่อมรถ ซ่อมเครื่องยนต์ ตอนนี้ทำงานรับจ้างที่ทำเรือ บางวันก็ไม่มีการ”

(กลุ่มชาย 16-18 ปี)

“เรียนเสริมสวย เรียนตัดผ้า อยากเปิดร้านเอง ร้านตัดเสื้อผ้าทำงานที่บ้านไม่ต้องออกไปข้างนอก ตัดเสื้อผ้ารายได้ดีกว่าเสริมสวย คนพม่าเปิดร้านตัดเสื้อผ้าหลายคน...ถูกค่าคนไทยก็มี คนพม่าก็มี”

(กลุ่มหญิง 16-18ปี)

“ทำงานโรงงานอยู่ซ่อมรถอยากให้นายจ้างจัดฝึกงานให้..จะได้เพิ่มความชำนาญ ทำงานได้เก่ง ออกเงินเองได้ถ้าไม่แพงนัก”

(กลุ่มชาย 16-18 ปี)

“อยากให้นายจ้างจัดฝึกอบรมให้ จะได้ทำงานได้เก่ง ๆ ออกเงินเองได้ถ้าไม่แพง...ตอนนี้ทำงานผลิตอาหารแช่แข็ง”

(กลุ่มหญิง 16-18ปี)

“ยังไม่มียางทำยากมีวิชาชีพ หรือฝึกงานให้เพื่อฝึกงานให้เป็นเพื่อจะไปสมัครงาน”

(กลุ่มชาย 16-18 ปี)

“อยากเรียนแต่ไม่มีเวลา ได้หยุดวันอาทิตย์วันเดียว ถ้าจัดเรียนคอนบ่ายวันอาทิตย์ อาจจะเรียนได้...อยู่ช่อมเรือ”

(กลุ่มชาย 16-18 ปี)

จากสภาพปัญหาและความต้องการด้านการศึกษาของผู้ย้ายถิ่นดังกล่าวมาข้างต้น สามารถจำแนกออกเป็นความต้องการที่เกิดขึ้นกับทางด้านกายภาพและความต้องการที่เกิดขึ้นกับทางด้านจิตใจได้ โดยเห็นได้จากข้อความที่ผู้สนทนาได้ระบุไว้ในการสนทนากลุ่ม ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ความต้องการด้านการศึกษา จำแนกตามประเภทของความ需求和กลุ่มผู้ระบุ

ความต้องการ	<13ปี		13-15ปี		16-18ปี	
	พ่อ	แม่	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
ความต้องการด้านกายภาพ						
ความต้องการด้านจิตใจ						
1. ต้องการ ให้เด็กผู้หญิงมีโอกาสเรียนแทนเด็กผู้ชาย		✓		✓		
ความต้องการด้านการศึกษา						
1. เรียนโดยค่าใช้จ่ายราคาถูกหรือเรียนฟรี		✓			✓	✓
2. ต้องการเรียนสูง ๆ		✓	✓	✓		
3. ต้องการให้มีผู้แนะนำเรื่องการเรียนหนังสือ			✓	✓		
4. ต้องการอุปกรณ์การเรียน สมุด ดินสอ หนังสือ	✓	✓	✓	✓		
5. ต้องการเครื่องแบบนักเรียน		✓				
6. ต้องการ ให้ผู้ใหญ่มีส่วน ในการสร้างโรงเรียนให้ถูกสถานที่	✓	✓				✓
7. ต้องการเรียนภาษาอังกฤษ	✓			✓	✓	✓
8. ต้องการเรียนภาษาพม่า	✓	✓	✓	✓		
9. ต้องการเรียนภาษาไทย		✓	✓	✓		
10. ต้องการเรียนหลักสูตรแบบพม่า	✓	✓		✓		
11. ต้องการเรียนหลักสูตรแบบไทย				✓		✓
12. ต้องการเรียนเรื่องเพศศึกษาและการคุมกำเนิด				✓		✓
13. ต้องการเรียนเรื่องสุขภาพ สุขอนามัย	✓	✓			✓	
14. ต้องการเรียนเสริมสวย				✓		✓
15. ต้องการเรียนเย็บผ้า				✓		✓

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ความต้องการ	<13ปี		13-15ปี		16-18ปี	
	พ่อ	แม่	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
16. ต้องการเรียนการค้าขาย	✓	✓			✓	
17. ต้องการเรียนเกี่ยวกับวัฒนธรรมพม่า	✓	✓✓	✓	✓✓		
18. ต้องการเรียนเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย	✓	✓	✓✓	✓✓		✓
19. ต้องการเรียนเวลากลางวัน	✓	✓	✓	✓		
20. ต้องการเรียนเวลาหลังเลิกงาน หรือกลางคืน					✓	✓
21. ต้องการเรียนในวันหยุด					✓	✓
22. ต้องการได้ไปประกาศนียบัตร ใบรับรอง	✓	✓				
23. ต้องการให้เด็กพม่าเรียนในโรงเรียนไทย โดยเรียนร่วมกับเด็กไทย		✓	✓	✓	✓	
24. ต้องการให้เด็กพม่าเรียนในโรงเรียนไทย โดยแยกห้องเรียนเฉพาะเด็กพม่า	✓	✓✓			✓	
25. ต้องการให้จัดการเรียนการสอนเฉพาะเด็กพม่า โดยไม่ต้องอยู่ในโรงเรียนไทย	✓	✓			✓	✓
26. ต้องการเรียนช่างผู้ต่อเรือ	✓	✓	✓✓		✓✓	
27. ต้องการเรียนซ่อมเครื่องเรือ	✓	✓	✓✓		✓✓	
28. ต้องการเรียนซ่อมมอเตอร์ไซค์			✓			
29. ต้องการเรียนซ่อมรถยนต์			✓		✓	
30. ต้องการเรียนซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า	✓		✓		✓	✓
31. ต้องการเรียนทำขนม			✓	✓		✓
32. ต้องการวันหยุด หรือมีเวลาเพื่อเรียนหนังสือ					✓	✓

หมายเหตุ: ✓-ความสำคัญระดับธรรมดา ✓✓-ความสำคัญระดับมาก

จากตารางที่ 4.5 ความต้องการด้านศึกษาเป็นความต้องการเฉพาะที่ไม่สามารถจัดให้เป็นความต้องการด้านกายภาพหรือด้านจิตใจได้ ยกเว้นเรื่องต้องการความเสมอภาคทางในโอกาสทางการศึกษาของเพศหญิงและชายเท่านั้นที่เป็นเรื่องด้านจิตใจ

สรุปความต้องการด้านการศึกษา ได้ 3 ด้านดังนี้

1. ด้านหลักสูตรเนื้อหา มีความต้องการหลากหลาย ต่างกันตามอายุ เพศของกลุ่มตัวอย่าง เช่น เด็กเล็กต้องการเรียนหลักสูตรพม่า ต้องการให้เด็กได้เรียนรู้และได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมดั้งเดิม ทั้งนี้เพื่อรักษาเอกลักษณ์ชนชาติของตนเองให้ดำรงอยู่ มีบางส่วนที่อยากเรียนหลักสูตรไทยเพื่อเข้าใจวิถีชีวิตคนไทย อยากเรียนหรือฝึกทักษะวิชาชีพส่วนใหญ่เพื่อประกอบอาชีพในปัจจุบัน มีเพียงบางคนที่ยกานำวิชาชีพไปประกอบธุรกิจส่วนตัวเมื่อกลับไปอยู่ที่พม่า ในหลักสูตรด้านภาษาส่วนใหญ่อยาก

เรียนทั้งภาษาพม่า ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ โดยเห็นว่าเป็นคนพม่าจำเป็นต้องเรียนภาษา ตัวเองเรียนภาษาไทยเพื่อใช้ขณะที่อยู่ในเมืองไทย ส่วนใหญ่ภาษาอังกฤษเรียนไว้เพื่อโอกาสต่างๆในอนาคต

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน ต้องการให้รัฐบาลไทยอนุญาตให้จัดการเรียนการสอนเด็กเล็ก โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐไทยเข้ามาควบคุมดูแลให้อยู่ในขอบเขต สำหรับเด็กในวัยเรียนเห็นว่าการให้เรียนร่วมกับเด็กไทยอาจมีปัญหาเรื่องสื่อภาษาที่ให้สอน รวมทั้งการปรับตัวของเด็กจึงเห็นว่าน่าจะจัดการเรียนการสอนเฉพาะสำหรับเด็กพม่า แต่ถ้ามีการเตรียมให้เด็กมีความพร้อมก่อน น่าจะมีการเรียนรวมกันได้ ด้านเวลาที่เหมาะสมน่าจะเป็นกลางวันหรือช่วงบ่ายของแต่ละวัน ส่วนเด็กโตเห็นว่าน่าจะเรียนทักษะวิชาชีพและภาษาไทย โดยเวลาที่เหมาะสมน่าจะเป็นวันหยุดมากกว่าตอนเย็นของวันทำงานเนื่องจากต้องเหน็ดเหนื่อยมาจากการทำงานแล้ว นอกจากนั้นพบว่าเด็กผู้หญิงที่ได้ทำงานในโรงงานแล้วจะไม่มีความต้องการที่จะเรียนอะไรเพิ่มเติม อาจเนื่องจากพอใจสภาพที่เป็นอยู่

3. ด้านความพร้อมในเรื่องค่าใช้จ่าย ส่วนใหญ่ตอบว่ายินดีจ่ายหรือมีความสามารถในการจ่ายได้ถ้าเป็นจำนวนเงินที่ไม่มากนัก พ่อ-แม่ต้องการให้มีทุนสนับสนุนสำหรับเด็กเรียนดี มีผู้ช่วยเหลือด้านวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ เด็กที่ทำงานต้องการให้นายจ้างมีส่วนสนับสนุน

ประเด็นที่ 6 ความต้องการตามสิทธิขั้นพื้นฐานอื่นๆ

สิทธิขั้นพื้นฐานด้านสัญชาติของเด็กต่างชาติที่ยังเป็นประเด็นการถกเถียงที่ยังหาข้อยุติไม่ได้ ในหลายประเทศรวมทั้งประเทศไทยเอง ในสถานะที่ยังไม่มีมาตรการสกัดกั้นการตั้งไหลข้ามพรมแดนที่มีประสิทธิภาพ ประเทศไทยจึงยังต้องขอสงวนไว้โดยเหตุผลด้านความมั่นคง อย่างไรก็ตามแม้ยังไม่มียุทธศาสตร์ให้สัญชาติกับเด็กที่เกิดในประเทศไทย แต่การศึกษาเพื่อให้รู้สภาพความต้องการที่แท้จริงจะทำให้สามารถกำหนดมาตรการและทิศทางของนโยบายได้อย่างเหมาะสมในอนาคต

เด็กที่เกิดในประเทศไทยบริเวณนี้ มีทั้งที่เกิดในโรงพยาบาลของไทย คลินิกศุนิกมิตฯ และบางส่วนคลอดกันเองด้วยหมอนพื้นบ้าน เด็กที่เกิดที่โรงพยาบาลหรือคลินิกจะได้สมุดบันทึกประจำตัวเพื่อนัดหมายการรับวัคซีนและตรวจสุขภาพ แต่สมุดที่ได้รับนี้จะไม่ถือว่าเป็นใบเกิด ไม่สามารถนำไปดำเนินการเพื่อให้ได้สัญชาติใด ๆ เด็กต่างชาติที่เกิดบริเวณนี้จึงไม่ได้รับสัญชาติไทย และการที่จะไปดำเนินการขอสัญชาติ เมื่อกลับไปยังประเทศพม่าก็ยังเป็นเรื่องยุ่งยากและมีค่าใช้จ่าย

เมื่อถามถึงความต้องการ พ่อ-แม่ของเด็กบางคนระบุว่าต้องการให้ลูกได้ใบเกิดไทยและสัญชาติไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งพ่อแม่ที่เกิดและเติบโตขึ้นในเมืองไทย และถูกคลอดในเมืองไทย แต่บางครอบครัวที่ไม่คิดจะตั้งหลักแหล่งในเมืองไทย จะไม่มีความต้องการที่จะให้สัญชาติกับลูกของตัวเอง และหลายคนระบุว่าหลักฐานการเกิดไม่มีความสำคัญ ไม่มีประโยชน์ ใช้ในประเทศไทยไม่ได้หรือเมื่อกลับไปขอสัญชาติพม่าก็ไม่จำเป็นต้องใช้ใบสำคัญใด ๆ

คงมีผู้ร่วมสนทนากลุ่มระบุว่า

“...ไม่ได้ฝากท้อง กลอดกันเองตามบ้าน มีหมอด้านแม่ ไม่เคยฉีดยาอะไร ไม่มีเงิน”

“..โบทเกิดไม่รู้จะเอาไปทำอะไร..กลับไปพม่าแจ้งซื้อเข้าทะเบียนบ้าน จ่ายเงินอย่างเดียวไม่ต้องใช้หลักฐานอะไร”

(กลุ่มพ่อ-กลุ่มแม่)

“..อยากให้ลูกได้สัญชาติไทย พ่อเป็นคนไทย...ญาติๆแนะนำให้อาซื่อไปแจ้งเป็นลูกคนไทย”

(กลุ่มแม่)

จากสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับสิทธิขั้นพื้นฐานและสิทธิตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กผู้ย้ายถิ่นดังกล่าวข้างต้น สามารถจำแนกออกเป็นความต้องการที่เกิดขึ้นกับทางกายภาพและความต้องการที่เกิดขึ้นกับทางจิตใจได้ โดยเห็นได้จากข้อความที่ผู้สนทนาได้ระบุไว้ในการสนทนากลุ่ม ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ความต้องการเกี่ยวกับสิทธิขั้นพื้นฐานและสิทธิตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก จำแนกตามประเภทของความต้องการ และกลุ่มผู้ระบุ

ความต้องการ	<13ปี		13-15ปี		16-18ปี	
	พ่อ	แม่	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
ความต้องการด้านกายภาพ						
1. เด็กอยู่เองโดยลำพัง ไม่มีผู้ใหญ่ปกป้องดูแล		✓			✓	✓
ความต้องการด้านจิตใจ						
1. เด็กอยู่เองโดยลำพัง ไม่มีผู้ใหญ่ปกป้องดูแล		✓			✓	✓
2. เด็กถูกทำโทษรุนแรงจากคนในครอบครัวเช่น พ่อ แม่ พ่อเลี้ยง แม่เลี้ยง			✓	✓	✓	✓
3. ต้องการวันหยุดมากขึ้น เติงงานเร็วขึ้น เพื่อมีเวลาพักผ่อนหย่อนใจ	✓	✓			✓	✓
4. ต้องการมีโอกาเลือกทำงานที่ชอบ				✓	✓	✓
5. อยากให้เด็กได้โบทเกิด	✓	✓				✓
6. อกาได้สัญชาติไทย	✓✓	✓✓	✓	✓	✓✓	✓✓
ความต้องการด้านการศึกษา						
1. เรียนโดยค่าใช้จ่ายราคาถูกหรือเรียนฟรี		✓			✓	✓
2. ต้องการเรียนเกี่ยวกับวัฒนธรรมพม่า	✓	✓✓	✓	✓✓		
3. ต้องการเรียนเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย	✓	✓	✓✓	✓✓		✓
4. ต้องการวันหยุด หรือมีเวลา เพื่อเรียนหนังสือ					✓	✓

หมายเหตุ: ✓-ความสำคัญระดับธรรมดา ✓✓-ความสำคัญระดับมาก

จากตารางที่ 4.6 ความต้องการเกี่ยวกับสิทธิขั้นพื้นฐานและสิทธิตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ทั้งหมด 11 รายการ เป็นสภาพปัญหาและความต้องการด้านกายภาพ 1 รายการ ด้านจิตใจ 6 รายการ และ ด้านการศึกษา 4 รายการ

สรุป ความต้องการตามสิทธิขั้นพื้นฐาน กลุ่มเด็กที่เกิดในประเทศไทยส่วนใหญ่ต้องการได้รับสัญชาติไทย ส่วนไบเกิดบางคนต้องการแต่มีหลายคนไม่ต้องการเนื่องจากไม่เห็นความสำคัญว่าจะใช้ประโยชน์ได้อย่างไรทั้งขณะที่อยู่ในประเทศไทยและเมื่อกลับไปประเทศพม่า พบว่ามีความต้องการที่จะได้รับการส่งเสริมการรกรักษาวัฒนธรรมในขณะเดียวกันก็ต้องการปรับตัวกับวัฒนธรรมใหม่ ต้องการการส่งเสริมด้านการศึกษา และการปกป้องคุ้มครองเด็กด้านต่างๆ นอกจากนั้นพบว่าเด็กทารกจำนวนมากไม่ได้รับการเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน

4.1.3 รายการความต้องการที่รวบรวมได้จากการสนทนากลุ่ม

ผลจากการสนทนากลุ่มในเนื้อหา 6 ด้าน ดังตารางที่ 4.1-4.6 สามารถจำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม เป็นความต้องการทางด้านร่างกายทั้งหมด 28 รายการ ความต้องการทางด้านจิตใจทั้งหมด 23 รายการ และความต้องการด้านการศึกษาทั้งหมด 32 รายการ และนำมาวิเคราะห์เพื่อสรุปสภาพปัญหาและความต้องการที่สำคัญได้ดังนี้

4.1.3.1 ความต้องการด้านกายภาพ

ตารางที่ 4.7 ความต้องการด้านกายภาพของผู้ย้ายถิ่น จำแนกตามประเภทของความ需求和กลุ่มผู้ระบุ

ความต้องการด้านกายภาพ	<13ปี		13-15ปี		16-18ปี	
	พ่อ	แม่	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
1. น้ำไม่พอใช้ น้ำใช้ไม่สะอาด ชื่อน้ำคืมแพง	✓	✓		✓	✓	
2. บ้านพักมีเสียงดังหนวกหู อากาศร้อน	✓	✓	✓			
3. สภาพบ้านไม่ดี ไม่แข็งแรง กลัวขโมย กลัวคนทำร้าย		✓			✓	✓
4. ต้องการให้เจ้าของบ้านเช่าซ่อมแซมบ้าน			✓	✓	✓	✓
5. ที่ทำงานเข็นมาก มือเจ็บ ยืนนานๆ ปวดขา ขาชา		✓✓			✓	✓✓
6. ต้องการเวลาพักระหว่างทำงานมากขึ้น	✓	✓			✓	✓✓
7. นำท่วมขังบริเวณบ้านหรือชุมชน	✓	✓				
8. แมลงวันมาก อซาก ได้ยาฆ่าแมลง		✓	✓	✓		
9. ต้องการให้มีการเก็บขยะสม่ำเสมอโดย อ.บ.ค. หรือเทศบาล	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓	✓✓
10. ไม่อยากให้อูจจาระขังอยู่ใต้ถุนบ้านและชุมชน	✓	✓	✓	✓✓		✓✓
11. ต้องการให้ทุกบ้านรักษาความสะอาด		✓✓		✓	✓	✓✓

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ความต้องการด้านกายภาพ	<13ปี		13-15ปี		16-18ปี	
	พ่อ	แม่	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
12. ตัวไม่โต รวดไม่ลง	✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓
13. ตัวไม่พอง	✓	✓	✓	✓	✓✓	✓
14. ต้องการให้หมอแนะนำเรื่องสุขอนามัย	✓	✓			✓	✓
15. ต้องการให้มีคนมาสำรวจและช่วยเหลือเด็กขาดอาหาร				✓		✓
16. ต้องการมีให้คนสอนเรื่องการเลี้ยงดูทารก						✓
17. ต้องการให้มีคนมาสำรวจว่าคนในชุมชนป่วยเป็นโรคอะไรบ้าง		✓	✓			✓
18. ต้องการคนสอนเรื่องประโยชน์ของอาหารและต้องกินอาหารอย่างไร		✓		✓		✓
19. ต้องการให้หมอมานัดวัคซีนให้เด็ก			✓	✓		✓
20. ต้องการคำแนะนำว่าเวลาเจ็บป่วยไปรักษาที่ไหน	✓	✓				✓
21. เวลาเจ็บป่วยคำปรึกษาแพทย์	✓	✓				✓
22. ต้องการหมอที่พูดพม่าได้		✓				✓
23. ต้องการคลินิก อนามัยใกล้ๆบ้าน	✓	✓				✓
24. กลัวคนคิดยาทำร้าย ขโมยของ	✓	✓		✓		✓
25. กลัวถูกจับ ถูกทำร้าย	✓✓				✓✓	✓
26. กลัวผู้หญิงถูกข่มขืนฉวนฉาม โดยนายจ้าง หรือเจ้าหน้าที่ ฯลฯ	✓	✓		✓	✓	✓
27. กลัวเด็กถูกถ่วงลงหรือ ถูกลัก พาตัว	✓	✓			✓	✓
28. ต้องการผู้ให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหาเช่น ถูกจับถูกโกง มีปัญหาครอบครัว	✓	✓			✓	✓

หมายเหตุ: ✓-ความสำคัญระดับธรรมดา ✓✓-ความสำคัญระดับมาก

จากตารางที่ 4.7 ความต้องการด้านกายภาพ 28 รายการ แบ่งตามเนื้อหาเรื่องได้ 9 เรื่อง คือ

เรื่องที่ 1 ปัญหาเรื่องน้ำดื่ม น้ำบริโภคม มี 1 รายการ (รายการที่ 1)

เรื่องที่ 2 ปัญหาสภาพที่พักอาศัย 3 รายการ (รายการที่ 2,3,4)

เรื่องที่ 3 ปัญหาที่เกิดจากการทำงาน 2 รายการ (รายการที่ 5,6)

เรื่องที่ 4 ปัญหาสภาพแวดล้อมและสุขอนามัยชุมชน 5 รายการ (รายการที่ 7, 8,9,10,11)

เรื่องที่ 5 ปัญหาเรือสำเภา 2 รายการ (รายการที่ 12,13)

เรื่องที่ 6 ปัญหาสุขอนามัยบุคคล โภชนาการ ภูมิคุ้มกัน 6 รายการ
(รายการที่ 14,15,16,17,18,19)

เรื่องที่ 7 ปัญหาการใช้บริการรักษาพยาบาล 4 รายการ (รายการที่ 20,21,22,23)

เรื่องที่ 8 ปัญหาภัยคุกคามต่อร่างกาย 4 รายการ (รายการที่ 24,25,26,27)

เรื่องที่ 9 ต้องการผู้ให้คำปรึกษาปัญหา 1 รายการ (รายการที่ 28)

พิจารณาตามรายการ พบว่า รายการที่ถูกระบุโดยทุกกลุ่มคือปัญหาขยะและสิ่งแวดล้อม รongลงมาเกือบทุกกลุ่มระบุเรื่องสุขอนามัยชุมชน และภัยคุกคามต่อร่างกาย

และเมื่อพิจารณาในแต่ละกลุ่ม พบว่า ปัญหาสำคัญมากของแต่ละกลุ่ม คือ

กลุ่มพ่อ ให้ความสำคัญมาก 2 รายการ อยู่ในปัญหาขยะ และภัยคุกคามร่างกาย

กลุ่มแม่ ให้ความสำคัญมาก 4 รายการ อยู่ในเรื่องปัญหาจากการทำงาน ขยะ ส้วมและสุขอนามัยชุมชน

กลุ่มอายุ 13-15 ปี เพศชายให้ความสำคัญมาก 2 รายการคือ ปัญหาขยะและส้วม

กลุ่มอายุ 13-15 ปี เพศหญิงให้ความสำคัญมากกับปัญหาขยะ ส้วมและสุขอนามัยชุมชน

กลุ่มอายุ 16-18 ปี เพศชายให้ความสำคัญมากกับปัญหาขยะ ส้วมและภัยคุกคามต่อร่างกาย

กลุ่มอายุ 16-18 ปี เพศหญิงให้ความสำคัญมากกับปัญหาจากการทำงาน ขยะ ส้วมและสุขอนามัยชุมชน

4.1.3.2. ความต้องการด้านจิตใจ

ตารางที่ 4.8 ความต้องการด้านจิตใจของผู้ย้ายถิ่น จำแนกตามประเภทของความ需求和กลุ่มผู้ระบุ

ความต้องการด้านจิตใจ	<13ปี		13-15ปี		16-18ปี	
	พ่อ	แม่	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
1. อยากทำบุญแบบพม่า หรือแบบมอญ กับพระพม่าหรือมอญ	✓✓	✓✓	✓	✓✓	✓	✓✓
2. อยากให้มีวัดพม่าหรือมอญใกล้ๆชุมชน		✓	✓	✓✓		✓✓
3. อยากไปวัดแต่ไม่กล้าไปกลัวถูกจับ	✓✓	✓			✓✓	✓
4. อยากมีเวลา วันหยุด ไปทำบุญ	✓	✓			✓	✓✓
5. อยากให้จัดงานแบบพม่าหรือมอญ เช่นสงกรานต์ ถอยกระทง		✓		✓✓	✓	✓✓
6. อยากให้นายจ้างจัดงานให้ที่ทำงาน					✓✓	✓✓
7. ไม่อยากให้คนพม่ามีเพศสัมพันธ์โดยไม่แต่งงาน	✓	✓✓	✓	✓✓	✓	✓✓
8. ไม่อยากให้คนพม่าขายบริการทางเพศ	✓	✓	✓	✓✓	✓	✓✓
9. ไม่อยากใส่เสื้อผ้าแบบพม่าไปข้างนอกเพราะคนไทยหัวเราะเยาะ		✓✓	✓	✓✓		
10. ต้องการใส่เสื้อแบบไทย	✓	✓✓	✓✓	✓		
11. อยากเข้าใจคนไทย ทำตัวไม่ถูก มีปัญหา	✓				✓	✓
12. ผู้ใหญ่ไปทำงาน เด็กไม่มีคนดูแลถึงตอน		✓				
13. ในบ้านมีคนอยู่หลายคน รำคาญใจ			✓✓	✓✓		
14. เด็กถูกทำโทษรุนแรงจากคนในครอบครัว เช่นพ่อเถียง แม่เถียง			✓	✓		✓
15. ไม่อยากให้คนในครอบครัวทะเลาะกัน			✓✓	✓		✓
16. ต้องการให้ผู้หญิงได้มีโอกาสเรียนเท่าผู้ชาย			✓	✓✓	✓	✓
17. เด็กอยู่เองโดยลำพัง ไม่มีผู้ใหญ่ปกป้องดูแล		✓			✓	✓
18. เด็กพม่าถูกรังแก ไม่มีใครช่วย	✓	✓	✓	✓		

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ความต้องการด้านจิตใจ	<13ปี		13-15ปี		16-18ปี	
	พ่อ	แม่	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
19. คนพ่มาถูกโกงค่าแรง กดค่าแรง	✓	✓			✓	✓
20. ต้องการวันหยุดมากขึ้น เลิกงานเร็วขึ้น เพื่อมีเวลาพักผ่อนหย่อนใจ	✓	✓			✓	✓
21. ต้องการมีโอกาเลือกทำงานที่ชอบ					✓	✓
22. อยากให้เด็กได้โบเกิด	✓	✓				✓
23. อยากได้สัญชาติไทย	✓✓	✓✓	✓	✓	✓✓	✓✓

หมายเหตุ: ✓-ความสำคัญระดับธรรมดา ✓✓-ความสำคัญระดับมาก

จากตารางที่ 4.8 สภาพปัญหาและความต้องการด้านจิตใจ 23 รายการ แบ่งตามเนื้อหาเรื่องได้ 7 เรื่อง คือ

เรื่องที่ 1 ความต้องการที่เกี่ยวกับศาสนา 4 รายการ (รายการที่ 1,2,3,4)

เรื่องที่ 2 ความต้องการธำรงรักษาวัฒนธรรม ประเพณี 4 รายการ (รายการที่ 5,6,7,8)

เรื่องที่ 3 ความต้องการปรับตัวกับวัฒนธรรมใหม่ 3 รายการ (รายการที่ 9,10,11)

เรื่องที่ 4 ปัญหาที่เกิดจากคนภายในครอบครัว 3 รายการ (รายการที่ 12,13,14,15)

เรื่องที่ 5 ความต้องการตามสิทธิเด็กขั้นพื้นฐาน: ความเสมอภาค การคุ้มครอง 3 รายการ (รายการที่ 16,17,18)

เรื่องที่ 6 ปัญหาการทำงาน 3 รายการ (รายการที่ 19,20,21)

เรื่องที่ 7 ความต้องการตามสิทธิเด็กขั้นพื้นฐาน: โบเกิด สัญชาติ 2 รายการ (22,23)

พิจารณาตามรายการ พบว่า รายการที่ถูกระบุโดยทุกกลุ่มคือความต้องการธำรงรักษาวัฒนธรรม ประเพณี และต้องการตามสิทธิเด็กขั้นพื้นฐานเรื่องสัญชาติ

เมื่อพิจารณาในรายกลุ่มพบว่าปัญหาสำคัญมากของแต่ละกลุ่ม คือ

กลุ่มพ่อ ให้ความสำคัญมาก 3 รายการ อยู่ในเรื่องความต้องการเกี่ยวกับศาสนา และต้องการตามสิทธิเด็กขั้นพื้นฐานเรื่องสัญชาติ

กลุ่มแม่ ให้ความสำคัญมาก 5 รายการ อยู่ในเรื่องความต้องการเกี่ยวกับศาสนา การธำรงรักษา วัฒนธรรมประเพณี การปรับตัวกับวัฒนธรรมใหม่และความต้องการตามสิทธิเด็กขั้นพื้นฐานเรื่องสัญชาติ

กลุ่มอายุ 13-15 ปีเพศชายให้ความสำคัญมาก 3 รายการ อยู่ในเรื่องการปรับตัวกับวัฒนธรรมใหม่และปัญหาที่เกิดจากคนภายในครอบครัว

กลุ่มอายุ 13-15 ปี เพศหญิงให้ความสำคัญมาก 8 รายการ อยู่ในเรื่องความต้องการเกี่ยวกับศาสนา การปรับตัวกับวัฒนธรรมใหม่ การธำรงรักษาวัฒนธรรมประเพณี ความต้องการตามสิทธิเด็กขั้นพื้นฐานเรื่องความเสมอภาค และปัญหาที่เกิดจากคนภายในครอบครัว

กลุ่มอายุ 16-18 ปี เพศชายให้ความสำคัญมาก 3 รายการ อยู่ในเรื่องความต้องการเกี่ยวกับศาสนา การชำระรักษาวัฒนธรรมประเพณี และความต้องการตามสิทธิเด็กขั้นพื้นฐานเรื่องสัญชาติ

กลุ่มอายุ 16-18 ปี เพศหญิงให้ความสำคัญมาก 8 รายการ อยู่ในเรื่องความต้องการเกี่ยวกับศาสนา การชำระรักษาวัฒนธรรมประเพณี และความต้องการตามสิทธิเด็กขั้นพื้นฐานเรื่องสัญชาติ

4.1.3.3 ความต้องการด้านการศึกษา

ตารางที่ 4.9 ความต้องการด้านการศึกษาของผู้ย้ายถิ่น จำแนกตามประเภทของความต้องการและกลุ่มผู้ระบุ

ความต้องการด้านการศึกษา	<13ปี		13-15ปี		16-18ปี	
	พ่อ	แม่	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
1. เรียนโดยค่าใช้จ่ายราคาถูกหรือเรียนฟรี		✓			✓	✓
2. ต้องการวันหยุด หรือมีเวลา เพื่อเรียนหนังสือ					✓	✓
3. ต้องการเรียนสูง ๆ		✓	✓	✓		
4. ต้องการให้มีผู้แนะนำเรื่องการเรียนหนังสือ			✓	✓		
5. ต้องการอุปกรณ์การเรียน สมุด ดินสอ หนังสือ	✓	✓	✓	✓		
6. ต้องการเครื่องแบบนักเรียน		✓				
7. ต้องการให้ผู้ใหญ่มีส่วนในการสร้างโรงเรียนให้ถูกหลัก	✓	✓				✓
8. ต้องการเรียนหลักสูตรแบบพม่า	✓	✓		✓		
9. ต้องการเรียนหลักสูตรแบบไทย				✓		✓
10. ต้องการเรียนภาษาอังกฤษ	✓			✓	✓	✓
11. ต้องการเรียนภาษาพม่า	✓	✓	✓	✓		
12. ต้องการเรียนภาษาไทย		✓	✓	✓		
13. ต้องการเรียนเรื่องเพศศึกษาและการคุมกำเนิด				✓		✓
14. ต้องการเรียนเรื่องสุขภาพ สุขอนามัย	✓	✓			✓	
15. ต้องการเรียนเกี่ยวกับวัฒนธรรมพม่า	✓	✓✓	✓	✓✓		
16. ต้องการเรียนเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย	✓	✓	✓✓	✓✓		✓
17. ต้องการเรียนเสริมสวย				✓		✓
18. ต้องการเรียนเย็บผ้า				✓		✓
19. ต้องการเรียนการค้าขาย	✓	✓			✓	
20. ต้องการเรียนช่างคู่ต่อเรือ	✓	✓	✓✓		✓✓	
21. ต้องการเรียนซ่อมเครื่องเรือ	✓	✓	✓✓		✓✓	
22. ต้องการเรียนซ่อมมอเตอร์ไซค์			✓			
23. ต้องการเรียนซ่อมรถยนต์			✓		✓	
24. ต้องการเรียนซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า	✓		✓		✓	✓

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ความต้องการด้านการศึกษา	<13ปี		13-15ปี		16-18ปี	
	พ่อ	แม่	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
25. ต้องการเรียนทำขนม			✓	✓		✓
26. ต้องการเรียนเวลากลางวัน	✓	✓	✓	✓		
27. ต้องการเรียนเวลาหลังเลิกงาน หรือกลางคืน					✓	✓
28. ต้องการเรียนในวันหยุด					✓	✓
29. ต้องการให้เด็กพม่าเรียนในโรงเรียนไทย โดยเรียนร่วมกับเด็กไทย		✓	✓	✓	✓	
30. ต้องการให้เด็กพม่าเรียนในโรงเรียนไทย โดยแยกห้องเรียนเฉพาะเด็กพม่า	✓	✓✓			✓	
31. ต้องการให้จัดการเรียนการสอนเฉพาะเด็กพม่า โดยไม่ต้องอยู่ในโรงเรียนไทย	✓	✓			✓	✓
32. ต้องการได้ใบประกาศนียบัตร ใบรับรอง	✓	✓				

หมายเหตุ: ✓-ความสำคัญระดับธรรมดา ✓✓-ความสำคัญระดับมาก

จากตารางที่ 4.9 ความต้องการด้านการศึกษา 32 รายการ แบ่งตามเนื้อหาเรื่องได้ 7 เรื่อง คือ

เรื่องที่ 1 โอกาสและการส่งเสริม 7 รายการ (รายการที่ 1,2,3,4,5,6,7)

เรื่องที่ 2 เนื้อหาหลักสูตรโดยรวม 2 รายการ (รายการที่ 8,9)

เรื่องที่ 3 เนื้อหาวิชาพื้นฐานด้านภาษา 3 รายการ (รายการที่ 10,11,12)

เรื่องที่ 4 เนื้อหาวิชาพื้นฐานด้านสุขศึกษา 2 รายการ (รายการที่ 13,14)

เรื่องที่ 5 เนื้อหาวิชาพื้นฐานด้านวัฒนธรรม 2 รายการ (รายการที่ 15,16)

เรื่องที่ 6 เนื้อหาวิชาชีพ 9 รายการ (รายการที่ 17,18,19,20,21,22,23,24,25)

เรื่องที่ 7 การจัดการ ด้านเวลาที่เหมาะสม 3 รายการ (รายการที่ 26,27,28)

เรื่องที่ 8 การจัดการ รูปแบบ ระบบหรือนอกระบบ แยกหรือรวมกับเด็กไทย 3 รายการ (รายการที่ 29,30,31)

เรื่องที่ 9 วุฒิบัตร 1 รายการ (รายการที่ 32)

จากตารางที่ 4.9 พิจารณาดูตามรายการ พบว่า รายการที่เป็นความต้องการมีการระบุในเกือบทุกกลุ่มคือ ต้องการเรียนเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย รองลงมาคือต้องการเรียนภาษาอังกฤษ เรียนวัฒนธรรมพม่า เรียนกลางวัน เรียนในโรงเรียนไทยร่วมกับเด็กไทย เรียนเฉพาะเด็กพม่า เรียนช่างอุตสาหกรรม เรียนช่างซ่อมเครื่องเรือ และเรียนช่างซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นความต้องการของ 4 กลุ่ม

เมื่อพิจารณาในรายกลุ่ม พบว่า มีการระบุถึงความต้องการสำคัญเป็นพิเศษไม่มากนัก โดย ปัญหาสำคัญมากของแต่ละกลุ่ม มีดังนี้

กลุ่มพ่อ และกลุ่มเด็กอายุ 16-18 ปี เพศหญิง ไม่ให้ความสำคัญมากเป็นพิเศษกับรายการใด

กลุ่มแม่ ให้ความสำคัญมาก 1 รายการเรื่องวิชาพื้นฐานวัฒนธรรมพม่า

กลุ่มอายุ 13-15 ปี เพศชายให้ความสำคัญมาก 3 รายการเรื่องวิชาพื้นฐานวัฒนธรรมไทย วิชาชีพช่างอุตสาหกรรมและช่างซ่อมเครื่องเรือ

กลุ่มอายุ 13-15 ปี เพศหญิงให้ความสำคัญมาก 2 รายการเรื่องวิชาพื้นฐานวัฒนธรรมพม่า และต้องการเรียนเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย

กลุ่มอายุ 16-18 ปี เพศชายให้ความสำคัญมาก 2 รายการเรื่องวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม และช่างซ่อมเครื่องเรือ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการจัดอันดับแบบทวิ

จากการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการจัดอันดับแบบทวิโดยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 134 คน ทำการวิเคราะห์และเสนอผลของการวิเคราะห์ได้ดังตารางที่ 4.10-4.12 ดังนี้

4.2.1 ภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างขั้นการจัดอันดับแบบทวิ

ตารางที่ 4.10 ภูมิหลังกลุ่มตัวอย่างขั้นการจัดอันดับแบบทวิ (n=134)

ภูมิหลัง	กลุ่ม	ผู้ปกครอง (50.0%)		13 - 15 ปี (23.9%)		16 - 18 ปี (26.1%)		รวม (100%)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ									
ชาย		18	26.9	15	46.9	17	48.6	50	37.3
หญิง		49	73.1	17	53.1	18	51.4	84	62.7
รวม		67	100.0	32	100.0	35	100.0	134	100.0
2. เชื้อชาติ									
พม่า		57	85.1	30	93.8	33	94.3	120	90.2
มอญ		8	11.9	1	3.1	2	5.7	11	8.3
อื่นๆ		2	3.0	1	3.1	-	-	3	1.5
รวม		67	100.0	32	100.0	35	100.0	134	100.0
3. สถานภาพ									
โสด		-	-	32	100.0	34	97.1	67	50.0
สมรส		62	92.5	-	-	1	2.9	63	47.0
หย่า, หย่าร้าง		5	7.5	-	-	-	-	4	3.0
รวม		67	100.0	32	100.0	35	100.0	134	100.0
4. ระดับการศึกษา									
ไม่ได้เรียน		8	11.9	1	3.1	2	5.7	11	8.2
ต่ำกว่า 5 ปี		22	32.8	13	40.6	10	28.6	45	33.6
ประถม (5ปี)		33	49.3	17	53.1	20	57.1	70	52.2
มัธยม, อาชีวศึกษา		1	1.5	-	-	1	2.8	2	.8
อื่นๆ		3	4.5	1	3.1	2	5.7	6	4.5
รวม		67	100.0	32	100.0	35	100.0	134	100.0

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ภูมิหลัง	กลุ่ม	ผู้ปกครอง (50.0%)		13 - 15 ปี(23.9%)		16-18 ปี(26.1%)		รวม (100%)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5. ศาสนา									
พุทธ		65	97.0	32	100.0	35	100.0	132	98.5
คริสต์		2	3.0	-	-	-	-	2	1.5
รวม		67	100.0	32	100.0	35	100.0	134	100.0
6. ภูมิภาคตามเดิม									
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		44	65.7	25	78.1	27	77.1	96	71.6
รัฐมอญ		11	16.4	5	15.6	7	20.0	23	17.2
ภาคอื่นๆ		12	17.9	2	6.3	1	2.9	15	11.2
รวม		67	100.0	32	100.0	35	100.0	134	100.0
7. อาชีพ									
ไม่ทำงาน		35	52.2	19	59.4	7	20.0	61	45.5
ประมง		6	9.0	1	3.1	8	22.9	15	11.2
กรรมกร,รับจ้าง, ต่อเมืองประมง		10	14.9	8	25.0	5	17.2	23	17.2
ช่าง		2	3.0	-	-	1	2.9	3	2.2
โรงงาน, ห้องเย็น		3	4.5	2	6.3	12	34.3	17	12.7
ค้าขาย		5	7.5	-	-	1	2.9	6	4.5
ถูกจ้างร้านค้า,บ้านอื่นๆ		2	3.0	-	-	1	2.9	3	2.2
รวม		67	100	32	100.0	35	100.0	134	100.0
8. ระยะเวลาการทำงาน									
ไม่เกิน 1 ปี		9	13.4	13	40.6	14	40.0	36	26.9
2-3 ปี		33	49.3	14	43.8	18	51.4	65	48.5
นานกว่า 3 ปี		25	37.3	5	15.6	3	8.6	33	24.6
รวม		67	100.0	37	100.0	35	100.0	134	100.0
9. สภาพแวดล้อมชุมชน									
ปานกลาง		31	46.3	17	53.1	18	51.4	66	49.3
ไม่ดี		36	53.7	15	46.9	17	48.6	68	50.7
รวม		67	100.0	32	100.0	35	100.0	134	100.0

จากตารางที่ 4.10 ด้านอายุ พบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองเด็กอายุต่ำกว่า 13 ปี ร้อยละ 50.0, เด็กอายุ 13-15 ปี ร้อยละ 23.9 และ เด็กอายุ 16-18 ปี ร้อยละ 26.1

เพศ กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง ร้อยละ 62.7 เพศชาย ร้อยละ 37.3 โดยกลุ่มผู้ปกครองเด็ก ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงหรือเป็นมารดาของเด็ก กลุ่ม 13-15 ปี และ 16-18 ปี เป็นเพศชายและหญิง จำนวนไม่ต่างกันมากนัก

เชื้อชาติ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เชื้อชาติพม่า คือ ร้อยละ 90.2 รองลงมาเชื้อชาติมอญ 8.3 และเชื้อชาติอื่นๆ เช่นกะเหรี่ยงและชาวเขาก็น้อย

สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง เป็นโสด ร้อยละ 50.0 สมรส ร้อยละ 47.0 หย่าหรือหม้าย ร้อยละ 3.0 โดยกลุ่ม 13-15 ปี ทั้งหมดมีสถานภาพโสด กลุ่ม 16-18 ปี เกือบทั้งหมดมีสถานภาพโสด มีเพียง 1 รายที่สมรส ส่วนกลุ่มผู้ปกครองส่วนใหญ่ มีสถานภาพสมรส และจำนวนเล็กน้อยมีสถานภาพหย่าหรือหม้าย

การศึกษา ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถม 5 ปี คือ ร้อยละ 52.2 รองลงมาคือระดับต่ำกว่าประถม ร้อยละ 33.6 ไม่ได้เรียนหนังสือ ร้อยละ 8.2 ที่เหลือเป็นอื่น ๆ เช่นกำลังเรียนระดับอาชีวศึกษา เรียนตามวัด เรียนหรือสอนกันเองรวมกัน ร้อยละ 5.3 จะเห็นได้ว่าโดยภาพรวมเกือบทั้งหมดมีการศึกษาไม่เกินระดับประถมศึกษา

ศาสนา เกือบทั้งหมดคือร้อยละ 98.5 นับถือศาสนาพุทธ ที่เหลือจำนวนเล็กน้อยนับถือศาสนาคริสต์

ภูมิลำเนาเดิม เนื่องจากระนองอยู่ติดกับภาคตะวันออกเฉียงใต้ ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างจึงมีภูมิลำเนาอยู่ภาคตะวันออกเฉียงใต้ คือ ร้อยละ 71.6 รองลงมาคือรัฐมอญ ร้อยละ 17.2 และจากเมืองหลวงอย่างกรุงเทพฯ ร้อยละ 11.2

อาชีพ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ทำงาน คือร้อยละ 45.5 รองลงมามีอาชีพกรรมกร รับจ้าง และกิจการต่อเนื่องประมง เช่นแกะกุ้ง คัดปลา ตากปลา เป็นต้น คิดเป็น ร้อยละ 17.2 ทำงานโรงงาน หรือห้องเย็น ร้อยละ 12.7 และที่เหลือเป็นอาชีพประมงและอื่นๆ กลุ่มที่ไม่ได้ทำงาน ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มอายุ 13-15 ปีและผู้ปกครองที่เป็นมารดาของเด็ก กลุ่ม 16-18 ปี เพศหญิงส่วนใหญ่ทำงานโรงงานอุตสาหกรรมหรือโรงงานผลิตอาหารแช่แข็ง ส่วนเพศชายเป็นลูกเรือประมง

ระยะเวลาการพำนักในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือร้อยละ 48.5 เข้ามาพำนักในประเทศไทย 2-3 ปี รองลงมาเป็นผู้เพิ่งเข้ามาไม่เกิน 1 ปี และนานกว่ากว่า 3 ปี มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 26.9 และ 24.6 และภายในกลุ่มย่อย 3 กลุ่มพบว่าระยะเวลาการพำนักมีส่วนไม่ต่างจากภาพรวมของกลุ่มตัวอย่าง

สภาพแวดล้อมของชุมชนและที่อยู่อาศัย ของผู้ย้ายถิ่นในจังหวัดระนอง มีเพียง 2 ระดับ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่พักอาศัยในชุมชนสภาพแวดล้อมปานกลาง และในชุมชนสภาพแวดล้อมไม่ดี จำนวนใกล้เคียงกัน

เคียงกันคือร้อยละ 50.7 และ ร้อยละ 49.3 และภายในกลุ่มย่อย 3 กลุ่มพบว่าระยะเวลาการทำงานมีสัดส่วนไม่ต่างจากภาพรวมของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4.11 ภูมิหลังของกลุ่มผู้ปกครอง จำแนกตามเพศบุตรและสถานภาพการทำงาน (n=67)

ภูมิหลังกลุ่มผู้ปกครอง (แทนเด็ก<13 ปี)	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศบุตร บุตรเพศชาย	26	38.8
บุตรเพศหญิง	20	29.9
บุตรเพศชายและเพศหญิง	21	31.3
รวม	67	100.0
2. สถานภาพการทำงาน พ่อทำงาน	18	100
พ่อไม่ทำงาน	-	-
รวม	18	100
แม่ทำงาน	15	30.6
แม่ไม่ทำงาน	34	69.4
รวม	49	100.0

จากตารางที่ 4.11 ด้านเพศบุตรของกลุ่มผู้ปกครอง พบว่ามีบุตรเพศชายร้อยละ 38.8 บุตรเพศหญิงร้อยละ 29.9 บุตรทั้งเพศชายและเพศหญิงร้อยละ 31.3

ด้านสถานภาพการทำงาน พบว่า พ่อเป็นผู้ทำงานทั้งหมด แม่ส่วนใหญ่ไม่ทำงาน ร้อยละ 69.4 และทำงานร้อยละ 30.6

ตารางที่ 4.12 ภูมิหลังของกลุ่มเด็กอายุ 13-15 ปี และ 16-18 ปี จำแนกตามสถานภาพการทำงานและการพักอาศัย

ภูมิหลัง	อายุ 13-15 ปี (n=32)		อายุ 16-18 ปี (n=35)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศชาย ทำงาน	1	6.7	11	64.7
ไม่ทำงาน	14	93.7	6	35.3
รวม	15	100.0	17	100.0
เพศหญิง ทำงาน	1	5.9	14	77.8
ไม่ทำงาน	16	94.1	4	22.2
รวม	32	100.0	18	100.0
สถานภาพการอยู่อาศัย				
อยู่กับผู้ปกครอง	32	100.0	28	80.0
อยู่ลำพัง	-	-	7	20.0
รวม	32	100.0	35	100.0

จากตารางที่ 4.12 ด้านสถานภาพการทำงานของเด็ก พบว่า กลุ่ม 13-15 ปี ทั้งเพศชายและเพศหญิง เกือบทั้งหมดไม่ทำงานคิดเป็นร้อยละ 93.7 และ 94.1 กลุ่ม 16-18 ปี ทั้งเพศชายและเพศหญิง ส่วนใหญ่ทำงาน คือ ร้อยละ 64.7 และ 77.8 ตามลำดับ

ด้านสถานภาพการอยู่อาศัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดพักอาศัยกับผู้ปกครอง มีเพียงกลุ่ม 16-18 ปี จำนวนเล็กน้อย คือ ร้อยละ 20.0 ที่อยู่โดยลำพัง

สรุป ภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างชั้นการจัดอันดับแบบคิว

1. กลุ่มตัวอย่างหนึ่งในสองเป็นเด็กโตอายุตั้งแต่ 13 ถึง 18 ปี ส่วนอีกหนึ่งในสองเป็นผู้ปกครอง เด็กอายุต่ำกว่า 13 ปี โดยมีทั้งที่เป็นผู้ปกครองเด็กชายผู้ปกครองเด็กหญิง และผู้ปกครองเด็กหญิง และชายจำนวนเท่า ๆ กัน (ตัวแปรรวมในการกำหนดกลุ่มเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง)
2. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนกลุ่มตัวอย่างเด็กเพศ หญิงและชายไม่แตกต่างกัน
3. กลุ่มตัวอย่างมีสถานภาพโสดและไม่โสดจำนวนเท่า ๆ กัน กลุ่มเด็กเกือบทั้งหมด สถานภาพโสด มีเด็กอายุ 16-18 ปี เพียง 1 คนที่มีสถานภาพสมรส กลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดมีสัญชาติพม่าและมอญ ภูมิลำเนาอยู่ที่ภาคตะวันออกเฉียงใต้ ภาคอย่างงุ้งและรัฐมอญ
4. กลุ่มตัวอย่างมีบุตรเพศชาย บุตรเพศหญิง และมีทั้งบุตรชาย-หญิง จำนวนเท่า ๆ กัน (ตัวแปรรวมในการกำหนดกลุ่มเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง)
5. กลุ่มแม่และกลุ่ม 13-15 ปี ส่วนใหญ่ไม่ทำงาน กลุ่ม 16-18 ปี เพศหญิงทำงานโรงงาน เพศชายทำงานเป็นลูกเรือประมงและแรงงานรับจ้าง
6. ระยะเวลาการเข้ามาพำนักในประเทศไทยและสภาพแวดล้อมที่พักอาศัยมีสัดส่วนเท่า ๆ กัน (ตัวแปรรวมในการกำหนดกลุ่มเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง)
7. กลุ่มเด็กเกือบทั้งหมดพักอาศัยกับผู้ปกครอง มีกลุ่ม 16-18 ปี จำนวนเล็กน้อยที่ไม่อยู่กับผู้ปกครอง คือเช่าบ้านอยู่ร่วมกับเพื่อน
8. ด้านศาสนาและระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างไม่แตกต่างกัน คือเกือบทั้งหมดนับถือ ศาสนาพุทธ กลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดไม่ได้เรียนหนังสือหรือเรียนไม่เกินชั้นประถมศึกษา (1-5 ปี) ในความเป็นจริงเด็กส่วนหนึ่งต้องออกจากโรงเรียนเพื่อติดตามพ่อแม่มาตั้งแต่อายุยังน้อย เด็กจำนวนหนึ่งเกิดที่เมืองไทยและยังไม่เคยเข้าเรียนหนังสือในโรงเรียน

จากภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยคัดเลือกตัวแปรที่จะนำมาศึกษาอิทธิพลต่อความต้องการได้ 7 ตัว คือ อายุ เพศ เพศบุตร ลักษณะสภาพแวดล้อมชุมชน ระยะเวลาการพำนัก อาชีพ และสถานภาพการทำงาน ส่วนตัวแปรอื่น ๆ เช่น การศึกษา ศาสนา ฯลฯ พบว่าไม่มีความผันแปรพอที่จะนำมาศึกษาความแตกต่างได้

4.2.2 การวิเคราะห์ความต้องการด้วยวิธีการจัดอันดับแบบคิ่ว

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ความต้องการในชั้นจัดอันดับแบบคิ่ว จะเสนอความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง 6 กลุ่มย่อยตามตัวแปรภูมิหลังด้านอายุและเพศ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับการเสนอผลจากการสนทนากลุ่ม ส่วนความต้องการของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภูมิหลังด้านอื่น ๆ และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์รูปแบบการจัดเรียงบัตรของกลุ่มตัวอย่างจะเสนอไว้ในภาคผนวก

ผลที่ได้จากการวิเคราะห์บทสนทนาใน 6 ประเด็นใหญ่ ประกอบด้วย ความต้องการเรื่องวัฒนธรรม ด้านความเป็นอยู่ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านบริการสาธารณสุข ด้านภัยคุกคามและความปลอดภัย และด้านการศึกษา นำมาสร้างเป็นรายการสภาพปัญหาและความต้องการ 83 รายการ และจำแนกได้ เป็น 3 กลุ่ม คือ

- ด้านกายภาพ 28 รายการ
- ด้านจิตใจ 23 รายการ
- ด้านการศึกษา 32 รายการ

จากนั้นนำมาให้กลุ่มตัวอย่างทำการจัดอันดับความสำคัญโดยวิธีการจัดอันดับแบบคิ่ว และนำผลการจัดมาวิเคราะห์หารายการที่เป็นความต้องการที่สำคัญ อันดับ 1-5 (วิธีการรายการสำคัญอันดับ 1-5 คู่มือบทที่ 3)

4.2.2.1 ผลการวิเคราะห์อันดับความต้องการด้านกายภาพ

รายการความต้องการด้านกายภาพที่จะนำมาหาอันดับสำคัญเป็นรายการที่ได้จากการสนทนากลุ่มมี 28 รายการ คือ

- รายการที่ 1. น้ำไม่พอใช้ น้ำใช้ไม่สะอาด ชื่อน้ำดื่มแพง
- รายการที่ 2. บ้านพักมีเสียงดังหนวกหู อากาศร้อน
- รายการที่ 3. สภาพบ้าน ไม่ดี ไม่แข็งแรง กลัวขโมย กลัวคนมาทำร้าย
- รายการที่ 4. ต้องการให้เจ้าของบ้านเช่าซ่อมแซมบ้าน
- รายการที่ 5. ที่ทำงานเข็นมาก มือเจ็บ ยืนนานๆ ปวดขา ขาชา
- รายการที่ 6. ต้องการเวลาพักระหว่างทำงานมากขึ้น
- รายการที่ 7. น้ำท่วมขังบริเวณบ้าน หรือชุมชน
- รายการที่ 8. แมลงวันมาก อยากได้ยามาแมลง
- รายการที่ 9. ต้องการให้มีการจัดเก็บและกำจัดขยะสม่ำเสมอ โดย อบต.หรือ เทศบาล
- รายการที่ 10. ไม่อยากให้มีจุงจาระงั่งอยู่ใต้ถุนบ้านและชุมชน
- รายการที่ 11. ต้องการให้ทุกบ้านรักษาความสะอาด
- รายการที่ 12. ส้วมไม่ดี รัคน้ำไม่ลง
- รายการที่ 13. ส้วมไม่พอ

- รายการที่ 14. ต้องการให้หมอแนะนำเรื่องสุขอนามัย
- รายการที่ 15. ต้องการให้มีคนมาสำรวจและช่วยเหลือเด็กขาดอาหาร
- รายการที่ 16. ต้องการมีให้คนสอนเรื่องการเลี้ยงดูลูก
- รายการที่ 17. ต้องการให้มีคนมาสำรวจว่าคนในชุมชนป่วยเป็นโรคอะไรบ้าง
- รายการที่ 18. ต้องการคนสอนเรื่องประโยชน์ของอาหารและต้องกินอาหารอย่างไร
- รายการที่ 19. ต้องการให้หมอมานิควักซินให้เด็ก
- รายการที่ 20. ต้องการคำแนะนำว่าเวลาเจ็บป่วยไปรักษาที่ไหน
- รายการที่ 21. เวลาเจ็บป่วยคำปรึกษาแพง
- รายการที่ 22. ต้องการหมอที่พูดพม่าได้
- รายการที่ 23. ต้องการคลินิก อนามัยใกล้ๆบ้าน
- รายการที่ 24. กลัวคนคิดยาทำร้าย ขโมยของ
- รายการที่ 25. กลัวถูกจับ ถูกทำร้าย
- รายการที่ 26. กลัวผู้หญิงถูกข่มขืนถูกลวนลาม โดยนายจ้าง หรือเจ้าหน้าที่ ฯลฯ
- รายการที่ 27. กลัวเด็กถูกล่อลวงหรือถูกลักพาตัว
- รายการที่ 28. ต้องการผู้ให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหา เช่น ถูกจับ ถูกโกง มีปัญหาครอบครัว

ผลการวิเคราะห์จัดความสำคัญความต้องการด้านกายภาพอันดับ 1-5 จำแนกตามตัวแปรภูมิหลังด้านอายุและเพศ โดยหมายเลข 1-5 ในแต่ละช่องของตัวแปรภูมิหลังหมายถึงความต้องการอันดับ 1-5 ได้ผลดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ความต้องการด้านกายภาพของผู้ย้ายถิ่น จำแนกตามอายุและเพศ

ความต้องการด้านกายภาพ	<13ปี		13-15ปี		16-18ปี	
	พ่อ	แม่	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
2. บ้านพักมีเสียงดังหนาวหุง อากาศร้อน	1	2		3*		
3. สภาพบ้าน ไม้ดี ไม้แข็งแรง กลัวขโมย กลัวคนทำร้าย					3	
4. ต้องการให้เจ้าของบ้านเช่าซ่อมแซมบ้าน		3			4	
5. ที่ทำงานเข็นมาก มือเจ็บ ยืนนานๆ ปวดขา ขาชา		4	1		2	
6. ต้องการเวลาที่กระหว่างทำงานมากขึ้น	2*	1	3	2	!	2
8. แมลงวันมาก อยากได้ยาฆ่าแมลง			4	5		
9. ต้องการให้มีการเก็บขยะสม่ำเสมอโดย อ.บ.ค. หรือเทศบาล					5	3
10. ไม่อยากให้อูจง ระงังอยู่ใต้ถุนบ้านและชุมชน		5		1		
12. ส้วม ไม้ดี ราค ไม้ลง	2*			3*		4*
13. ส้วม ไม้พอ	4		2			1

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ความต้องการด้านกายภาพ	<13ปี		13-15ปี		16-18ปี	
	พ่อ	แม่	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
21. เวลาเจ็บป่วยค่ารักษาแพง			5			
24. กลัวคนคิดยาทำร้าย ขโมยของ	5					
26. กลัวผู้หญิงถูกข่มขืนฉวนตาม โดยนายจ้าง หรือเจ้าหน้าที่ ฯลฯ						4*

หมายเหตุ : * อันดับเท่ากัน

จากตารางที่ 4.13 พิจารณาความต้องการของทั้ง 6 กลุ่ม พบว่า

- 1) รายการความต้องการสำคัญอันดับ 1-5 ของกลุ่มพ่อคือรายการที่ 2, 6, 12, 13 และ 24 เป็นเรื่องสภาพที่พ่อกอาศัย เรื่องผลกระทบจากการทำงาน เรื่องส้วม (2 รายการ) และเรื่องความปลอดภัย
- 2) รายการความต้องการสำคัญอันดับ 1-5 ของกลุ่มแม่คือรายการที่ 6, 2, 4, 5 และ 10 เป็นปัญหาจากการทำงาน (2 รายการ) สภาพที่พ่อกอาศัย (2 รายการ) และสุขอนามัยชุมชน
- 3) รายการความต้องการสำคัญอันดับ 1-5 ของกลุ่มอายุ 13-15 ปี เพศชาย คือ รายการที่ 5, 13, 6, 8 และ 21 เป็นปัญหาจากการทำงาน (2 รายการ) สภาพที่พ่อกอาศัย สุขอนามัยชุมชน (2 รายการ) และปัญหาการใช้บริการรักษาพยาบาล
- 4) รายการความต้องการสำคัญอันดับ 1-5 ของกลุ่มอายุ 13-15 ปี เพศหญิง คือ รายการที่ 10, 6, 2, 12 และ 8 เป็นเรื่องผลกระทบจากการทำงาน เรื่องสุขอนามัยชุมชน (3 รายการ) และสภาพที่พ่อกอาศัย
- 5) รายการความต้องการสำคัญอันดับ 1-5 ของกลุ่มอายุ 16-18 ปี เพศชาย คือ รายการที่ 6, 5, 3, 4 และ 9 เป็นเรื่องผลกระทบจากการทำงาน (2 รายการ) เรื่องสภาพที่พ่อกอาศัย (2 รายการ) สุขอนามัยชุมชน
- 6) รายการความต้องการสำคัญอันดับ 1-5 ของกลุ่มอายุ 16-18 ปี เพศหญิง คือ รายการที่ 13, 6, 9, 12 และ 26 เป็นเรื่องส้วม (2 รายการ) เรื่องสุขอนามัยชุมชน ผลกระทบจากการทำงาน และเรื่องความปลอดภัยของผู้หญิง

และเมื่อพิจารณาตามรายการ พบว่า รายการที่เป็นความต้องการที่สำคัญของทุกกลุ่มคือรายการที่ 6 เป็นเรื่องผลกระทบจากการทำงาน รยงลงมาคือรายการที่เป็นความต้องการของ 3 กลุ่ม มี 4 รายการคือรายการที่ 2,5,12 และ 13 ภาพที่พ่อกอาศัย การเจ็บป่วยจากการทำงาน และเรื่องส้วม (2 รายการ) จะเห็นได้ว่าความต้องการด้านกายภาพของ 6 กลุ่มแตกต่างกันบ้าง แต่ก็มียหลายรายการที่เป็นความต้องการร่วมกันของหลายกลุ่ม

4.2.2.2 ผลการวิเคราะห์ความต้องการด้านจิตใจ

รายการความต้องการด้านจิตใจที่จะนำมาหาอันดับสำคัญเป็นรายการที่ได้จากการสนทนากลุ่ม มี 23 รายการ คือ

- รายการที่ 1. อยากทำบุญแบบพม่า หรือแบบมอญ กับพระพม่าหรือมอญ
- รายการที่ 2. อยากให้มีวัดพม่าหรือมอญใกล้ๆชุมชน
- รายการที่ 3. อยากไปวัดแต่ไม่กล้าไป กลัวถูกจับ
- รายการที่ 4. อยากมีเวลา วันหยุด ไปทำบุญ
- รายการที่ 5. อยากให้จัดงานแบบพม่าหรือมอญ เช่นสงกรานต์ ลอยกระทง
- รายการที่ 6. อยากให้นายจ้างจัดงานให้ที่ทำงาน
- รายการที่ 7. ไม่อยากให้คนพม่ามีเพศสัมพันธ์โดยไม่แต่งงาน
- รายการที่ 8. ไม่อยากให้คนพม่าขายบริการทางเพศ
- รายการที่ 9. ไม่อยากใส่เสื้อผ้าแบบพม่าไปข้างนอกเพราะคนไทยหัวเราะเยาะ
- รายการที่ 10. ต้องการใส่เสื้อแบบไทย
- รายการที่ 11. อยากเข้าใจคนไทย ทำตัวไม่ถูก มีปัญหา
- รายการที่ 12. ผู้ใหญ่ไปทำงาน เด็กไม่มีคนดูแลสั่งสอน
- รายการที่ 13. ในบ้านมีคนอยู่หลายคน รำคาญใจ
- รายการที่ 14. เด็กถูกทำโทษรุนแรงจากคนในครอบครัวเช่น พ่อ แม่ พี่เลี้ยง แม่เลี้ยง
- รายการที่ 15. ไม่อยากให้คนในครอบครัวทะเลาะกัน
- รายการที่ 16. ต้องการให้ผู้หญิงได้มีโอกาสเรียนเท่าผู้ชาย
- รายการที่ 17. เด็กอยู่เองโดยลำพัง ไม่มีผู้ใหญ่ปกป้องดูแล
- รายการที่ 18. เด็กพม่าถูกรังแกไม่มีใครช่วย
- รายการที่ 19. คนพม่าถูกโกงค่าแรง กดค่าแรง
- รายการที่ 20. ต้องการวันหยุดมากขึ้น เลิกงานเร็วขึ้น เพื่อมีเวลาพักผ่อนหย่อนใจ
- รายการที่ 21. ต้องการมีโอกาสเลือกทำงานที่ชอบ
- รายการที่ 22. อยากให้เด็กได้โบเกิด
- รายการที่ 23. อยากได้สัญชาติไทย

ผลการวิเคราะห์จัดอันดับความสำคัญความต้องการด้านจิตใจอันดับ 1-5 จำแนกตามตัวแปรภูมิหลังด้านอายุและเพศ โดยหมายเลข 1-5 ในแต่ละช่องของตัวแปรภูมิหลังหมายถึงความต้องการอันดับ 1-5 ได้ผลดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ความต้องการด้านจิตใจของผู้ย้ายถิ่น จำแนกตามอายุและเพศ

ความต้องการด้านจิตใจ	<13ปี		13-15ปี		16-18ปี	
	พ่อ	แม่	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
3. อยากไปวัดแต่ไม่กล้าไปกลัวถูกจับ						5
4. อยากมีเวลา วันหยุด ไปทำบุญ					4	
5. อยากให้จัดงานแบบพม่าหรือมอญ เช่นสงกรานต์ ถอยกระทง						4
9. ไม่อยากใส่เสื้อผ้าแบบพม่าไปข้างนอกเพราะคนไทยหัวเราะเยาะ	5	3		5		1
10. ต้องการใส่เสื้อแบบไทย	2*	1	1	2	5	3
13. ในบ้านมีคนอยู่หลายคน รำคาญใจ	4	5		4		
14. ตีถูกทำโทษรุนแรงจากคนในครอบครัว เช่นพ่อเลี้ยง แม่เลี้ยง	2*	4		3		
17. เด็กอยู่เองโดยลำพัง ไม่มีผู้ใหญ่ปกป้องดูแล			3			
19. คนพม่าถูกโกงค่าแรง กดค่าแรง			4		3	
20. ต้องการวันหยุดมากขึ้น เลิกงานเร็วขึ้น เพื่อมีเวลาพักผ่อนหย่อนใจ			5		2	
23. อยากได้สัญชาติไทย	1	2	2	1	1	2

หมายเหตุ: * อันคืบเท่ากัน

จากตารางที่ 4.14 พิจารณาความต้องการของทั้ง 6 กลุ่ม พบว่า

1) รายการความต้องการสำคัญอันดับ 1-5 ของกลุ่มพ่อคือรายการที่ 23, 10, 14, 13 และ 9 เป็นความต้องการสัญชาติไทย ความต้องการเกี่ยวกับวัฒนธรรมการแต่งกาย (2 รายการ) และความต้องการที่เกิดจากความเป็นอยู่ในครอบครัว (2 รายการ)

2) รายการความต้องการสำคัญอันดับ 1-5 ของกลุ่มแม่คือรายการที่ 10, 23, 9, 14 และ 13 เป็นความต้องการเกี่ยวกับวัฒนธรรมการแต่งกาย (2 รายการ) ต้องการสัญชาติไทย และความต้องการที่เกิดจากความเป็นอยู่ในครอบครัว

3) รายการความต้องการสำคัญอันดับ 1-5 ของกลุ่มอายุ 13-15 ปี เพศชาย คือ รายการที่ 10, 23, 17, 19 และ 20 เป็นความต้องการเกี่ยวกับวัฒนธรรมการแต่งกาย ต้องการสัญชาติไทย ความต้องการที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครองตามสิทธิเด็กและความต้องการที่เกิดจากการทำงาน (2 รายการ)

4) รายการความต้องการสำคัญอันดับ 1-5 ของกลุ่มอายุ 13-15 ปี เพศหญิง คือ รายการที่ 23, 10, 14, 13 และ 9 เป็นความต้องการสัญชาติไทย ความต้องการเกี่ยวกับวัฒนธรรมการแต่งกาย (2 รายการ) และความต้องการที่เกิดจากความเป็นอยู่ในครอบครัว (2 รายการ)

5). รายการความต้องการสำคัญอันดับ 1-5 ของกลุ่มอายุ 16-18 ปี เพศชาย คือ รายการที่ 23, 20, 19, 10 และ 4 เป็นความต้องการสัญชาติไทย ความต้องการที่เกิดจากการทำงาน (2 รายการ) ความต้องการเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณี และความต้องการเกี่ยวกับวัฒนธรรมการแต่งกาย

6) รายการความต้องการสำคัญอันดับ 1-5 ของกลุ่มอายุ 16-18 ปี เพศหญิง คือ รายการที่ 9, 23, 10, 5 และ 3 เป็นความต้องการเกี่ยวกับวัฒนธรรมการแต่งกาย (2 รายการ) ความต้องการสัญชาติไทย ความต้องการเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณี และต้องการความปลอดภัยในการเดินทางไปทำบุญ

และเมื่อพิจารณาตามรายการความต้องการ พบว่า รายการที่เป็นความต้องการที่สำคัญของทุกกลุ่มมี 2 รายการคือรายการที่ 23 และ 10 เป็นความต้องการสัญชาติไทยและต้องการแต่งกายแบบไทย รองลงมาเป็นความต้องการของ 3 กลุ่มมี 3 รายการคือรายการที่ 9, 13 และ 14 เป็นความต้องการด้านวัฒนธรรมการแต่งกาย และความต้องการที่เกิดจากความเป็นอยู่ในครอบครัว (2 รายการ)

จะเห็นได้ว่าความต้องการด้านจิตใจของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันบ้าง แต่ก็มีหลายรายการที่เป็นความต้องการร่วมกันของหลายกลุ่ม เช่นเดียวกับความต้องการด้านวัฒนธรรม

4.2.2.3 ผลการจัดอันดับความต้องการด้านการศึกษา

รายการความต้องการด้านการศึกษาที่จะนำมาหาอันดับสำคัญเป็นรายการที่ได้จากการสนทนากลุ่มมี 32 รายการ คือ

- รายการที่ 1. เรียน โดยค่าใช้จ่ายราคาถูกหรือเรียนฟรี
- รายการที่ 2. ต้องการวันหยุด หรือมีเวลา เพื่อเรียนหนังสือ
- รายการที่ 3. ต้องการเรียนสูง ๆ
- รายการที่ 4. ต้องการให้มีผู้แนะนำเรื่องการเรียนรู้หนังสือ
- รายการที่ 5. ต้องการอุปกรณ์การเรียน สมุด ดินสอ หนังสือ
- รายการที่ 6. ต้องการเครื่องแบบนักเรียน
- รายการที่ 7. ต้องการให้ผู้ใหญ่มีส่วนในการสร้างโรงเรียนให้ลูกหลาน
- รายการที่ 8. ต้องการเรียนหลักสูตรแบบพม่า
- รายการที่ 9. ต้องการเรียนหลักสูตรแบบไทย
- รายการที่ 10. ต้องการเรียนภาษาอังกฤษ
- รายการที่ 11. ต้องการเรียนภาษาพม่า
- รายการที่ 12. ต้องการเรียนภาษาไทย
- รายการที่ 13. ต้องการเรียนเรื่องเพศศึกษาและการคุมกำเนิด
- รายการที่ 14. ต้องการเรียนเรื่องสุขศึกษา สุขอนามัย
- รายการที่ 15. ต้องการเรียนเกี่ยวกับวัฒนธรรมพม่า
- รายการที่ 16. ต้องการเรียนเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย
- รายการที่ 17. ต้องการเรียนเสริมสวย

- รายการที่ 18. ต้องการเรียนเขียนคำ
 รายการที่ 19. ต้องการเรียนการค้าขาย
 รายการที่ 20. ต้องการเรียนช่างอุตสาหกรรม
 รายการที่ 21. ต้องการเรียนซ่อมเครื่องเรือ
 รายการที่ 22. ต้องการเรียนซ่อมมอเตอร์ไซค์
 รายการที่ 23. ต้องการเรียนซ่อมรถยนต์
 รายการที่ 24. ต้องการเรียนซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า
 รายการที่ 25. ต้องการเรียนทำขนม
 รายการที่ 26. ต้องการเรียนเวลากลางวัน
 รายการที่ 27. ต้องการเรียนเวลาหลังเลิกงาน หรือกลางคืน
 รายการที่ 28. ต้องการเรียนในวันหยุด
 รายการที่ 29. ต้องการให้เด็กพม่าเข้าเรียนโรงเรียนไทย เรียนร่วมกับเด็กไทย
 รายการที่ 30. ต้องการให้เด็กพม่าเรียนในโรงเรียนไทย โดยแยกห้องเรียนเฉพาะเด็กพม่า
 รายการที่ 31. ต้องการให้จัดการเรียนการสอนเฉพาะเด็กพม่า โดยไม่ต้องอยู่ในโรงเรียนไทย
 รายการที่ 32. ต้องการได้ใบประกาศนียบัตร ใบรับรอง

ผลการวิเคราะห์จัดอันดับความสำคัญความต้องการด้านการศึกษาอันดับ 1-5 จำแนกตามตัวแปรภูมิหลังด้านอายุและเพศ โดยหมายเลข 1-5 ในแต่ละช่องของตัวแปรภูมิหลังหมายถึงความต้องการอันดับ 1-5 ได้ผลดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 ความต้องการด้านการศึกษาของผู้ย้ายถิ่น จำแนกตามอายุและเพศ

ความต้องการด้านการศึกษา	<13ปี		13-15ปี		16-18ปี	
	พ่อ	แม่	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
4. ต้องการให้มีผู้แนะนำเรื่องการเรียนรู้หนังสือ		2*				
9. ต้องการเรียนหลักสูตรแบบไทย						2
13. ต้องการเรียนเรื่องเพศศึกษาและการคุมกำเนิด	3*	1	2	2		1
15. ต้องการเรียนเกี่ยวกับวัฒนธรรมพม่า					1	
16. ต้องการเรียนเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย		5*				
17. ต้องการเรียนเสริมสวย	1	2*		1		
18. ต้องการเรียนเขียนคำ		4		5		5
20. ต้องการเรียนช่างอุตสาหกรรม	3*		3		3	
21. ต้องการเรียนซ่อมเครื่องเรือ			1		4	
23. ต้องการเรียนซ่อมรถยนต์		5*	5			

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ความต้องการด้านการศึกษา	<13ปี		13-15ปี		16-18ปี	
	พ่อ	แม่	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
24. ต้องการเรียนซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า			4		2	
25. ต้องการเรียนทำขนม	2				5	3*
27. ต้องการเรียนเวลาว่างถึงเลิกงาน หรือกลางคืน				4		
28. ต้องการเรียนในวันหยุด	5					
29. ต้องการให้เด็กพม่าเรียนในโรงเรียนไทย โดยเรียนร่วมกับเด็กไทย				3		3*

หมายเหตุ : * อันดับเท่ากัน

จากตารางที่ 4.15 พิจารณาความต้องการของทั้ง 6 กลุ่ม พบว่า

1) รายการความต้องการสำคัญอันดับ 1-5 ของกลุ่มพ่อคือรายการที่ 17, 25, 13, 20 และ 28 เป็นความต้องการด้านเนื้อหาวิชาชีพ (3 รายการ) เพศศึกษาและต้องการเรียนให้จัดการเรียนการสอนในวันหยุด

2) รายการความต้องการสำคัญอันดับ 1-5 ของกลุ่มแม่คือรายการที่ 13, 4, 17, 18, 16 และ 23 เป็นความต้องการด้านเนื้อหาเรื่องเพศศึกษา วัฒนธรรมไทย วิชาชีพ (3 รายการ) และต้องการแนะแนว

3) รายการความต้องการสำคัญอันดับ 1-5 ของกลุ่มอายุ 13-15 ปี เพศชาย คือ รายการที่ 21, 13, 20, 24 และ 23 เป็นความต้องการด้านเนื้อหาวิชาชีพ (4 รายการ) และเพศศึกษา

4) รายการความต้องการสำคัญอันดับ 1-5 ของกลุ่มอายุ 13-15 ปี เพศหญิง คือ รายการที่ 17, 13, 29, 27 และ 18 เป็นความต้องการด้านเนื้อหาวิชาชีพ (2 รายการ) เพศศึกษา และต้องการให้จัดการเรียนการสอนหลังเลิกงาน จัดการให้เด็กพม่าเรียนร่วมกับเด็กไทย

5) รายการความต้องการสำคัญอันดับ 1-5 ของกลุ่มอายุ 16-18 ปี เพศชาย คือ รายการที่ 15, 24, 20, 21 และ 25 เป็นความต้องการด้านเนื้อหา วัฒนธรรมพม่า และวิชาชีพ (4 รายการ)

6) รายการความต้องการสำคัญอันดับ 1-5 ของกลุ่มอายุ 16-18 ปี เพศหญิง คือ รายการที่ 13, 9, 25, 29 และ 18 เป็นความต้องการเนื้อหาเพศศึกษา ด้านหลักสูตรไทย เนื้อหาวิชาชีพ (2 รายการ) และต้องการให้จัดการให้เด็กพม่าเรียนร่วมกับเด็กไทย

และเมื่อพิจารณาตามรายการ พบว่า รายการที่เป็นความต้องการร่วมกันของ 5 กลุ่มมีรายการเดียวคือรายการที่ 13 เป็นเรื่องเพศศึกษา รองลงมาคือรายการที่เป็ความต้องการของ 3 กลุ่ม คือ รายการที่ 17, 18, 20 และ 25 ซึ่งเป็นเรื่องวิชาชีพทั้งหมด

จะเห็นได้ว่าความต้องการด้านการศึกษากลุ่มตัวอย่างค่อนข้างแตกต่างกัน

4.3 สรุปความต้องการ 3 ด้าน จาก 2 เทคนิควิธี ของ 6 กลุ่ม

4.3.1 ความต้องการด้านกายภาพ

จากความต้องการด้านกายภาพที่ได้จากการสนทนากลุ่มของ 6 กลุ่ม ทั้งหมดรวมกันได้ 28 ราย และนำมาให้กลุ่มตัวอย่างจัดอันดับความสำคัญได้ผลดังนี้

1) กลุ่มพ่อ พบรายการความต้องการในขั้นสนทนากลุ่ม 10 รายการ และรายการสำคัญอันดับ 1- 5 ในขั้นจัดอันดับแบบคิวิคือบ้านพักเที่ยงคังหนวกหู ๑ ต้องการเวลาพักระหว่างการทำงาน ๑ ส้วม ไม้ดี ส้วม ไม้พอ และก๊วคนคิคย ๑

2) กลุ่มแม่ พบรายการความต้องการในขั้นสนทนากลุ่ม 13 รายการ และรายการสำคัญอันดับ 1- 5 ในขั้นจัดอันดับแบบคิวิคือต้องการเวลาพักระหว่างการทำงาน ๑ สภาพบ้านไม้ดี ๑ ต้องการให้เจ้าของบ้านซ่อมแซม ๑ ที่ทำงานเย็นมาก ๑ ไม่อยากให้มีอุจจาระขัง ๑

3) กลุ่มอายุ 13-15 ปี เพศชาย พบรายการความต้องการในขั้นสนทนากลุ่ม 7 รายการ และรายการสำคัญอันดับ 1- 5 ในขั้นจัดอันดับแบบคิวิคือที่ทำงานเย็นมาก ๑ ส้วม ไม้ดี ค่ารักษาแพง และแมลงวันมาก ๑

4) กลุ่มอายุ 13-15 ปี เพศหญิง พบรายการความต้องการในขั้นสนทนากลุ่ม 9 รายการ และรายการสำคัญอันดับ 1- 5 ในขั้นจัดอันดับแบบคิวิคือไม่อยากให้มีอุจจาระขัง ๑ ต้องการเวลาพักระหว่างการทำงาน ๑ ส้วม ไม้ดี และบ้านพักเที่ยงคังหนวกหู ๑

5) กลุ่มอายุ 16-18 ปี เพศชาย มีรายการความต้องการในขั้นสนทนากลุ่ม 10 รายการ และรายการสำคัญอันดับ 1- 5 ในขั้นจัดอันดับแบบคิวิคือต้องการเวลาพักระหว่างการทำงาน ๑ ที่ทำงานเย็นมาก ๑ สภาพบ้านไม้ดี ๑ ต้องการให้เจ้าของบ้านซ่อมแซม และต้องการให้มีการเก็บขยะสม่ำเสมอ ๑

6) กลุ่มอายุ 16-18 ปี เพศหญิง มีรายการความต้องการในขั้นสนทนากลุ่ม 13 รายการ และรายการสำคัญอันดับ 1- 5 ในขั้นจัดอันดับแบบคิวิคือส้วม ไม้พอ ต้องการเวลาพักระหว่างการทำงาน ๑ ต้องการให้มีการเก็บขยะสม่ำเสมอ ๑ ส้วม ไม้ดี และก๊วค้วหุงถูคข้มขิ้น ๑

รายละเอียดดังตารางที่ 4.16

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.16 ความต้องการด้านกายภาพ จาก 2 เทคนิควิธี ของ 6 กลุ่ม

ต้องการด้านกายภาพ	<13 ปี(พ่อ)		<13 ปี(แม่)		13-15 ปี(ชาย)		13-15 ปี(หญิง)		15-18 ปี(ชาย)		15-18 ปี(หญิง)	
	FGD	Q	FGD	Q	FGD	Q	FGD	Q	FGD	Q	FGD	Q
2. บ้านพักมีเสียงดังหนวกหู อากาศร้อน	✓	1	✓	2	✓			3*				
3. สภาพบ้านไม่ดี ไม่แข็งแรง กลัวขโมย กลัวคนทำร้าย			✓						✓	3	✓	
4. ต้องการให้เจ้าของบ้านเช่าซ่อมแซมบ้าน				3	✓		✓		✓	4	✓	
5. ที่ทำงานเข็นมาก มือเจ็บ อื่นๆ ปวดขา จาซา			✓✓	4		1			✓	2	✓✓	
6. ต้องการเวลาพักระหว่างทำงานมากขึ้น	✓	2*	✓	1		3		2	✓	1	✓✓	2
8. แดดลงวันมาก อยากได้ชาน้ำแอมลง			✓		✓	5	✓	5				
9. ต้องการให้มีการเก็บขยะสม่ำเสมอ โดย อ.บ.ค. หรือเทศบาล	✓✓		✓✓		✓✓		✓✓		✓	5	✓✓	3
10. ไม่อยากให้อุจจาระขังอยู่ใต้ถุนบ้านและชุมชน	✓		✓	5	✓		✓✓	1			✓✓	
11. ต้องการให้ทุกบ้านรักษาความสะอาด			✓✓				✓		✓		✓✓	
12. ส่วนไม้ดี ราคาไม่สูง	✓	2*	✓✓		✓✓		✓✓	3*	✓✓		✓✓	4*
13. ส่วนไม้พอ	✓	4	✓		✓	2	✓		✓✓		✓	1
21. เวลารับป่วยคำรักษาแพง	✓		✓			4					✓	
24. กลัวคนคิดยาทำร้าย ขโมยของ	✓	5	✓				✓				✓	
25. กลัวถูกจับ ถูกทำร้าย	✓✓								✓✓		✓	
26. กลัวผู้หญิงถูกข่มขืนลวนลาม โดยนายจ้าง หรือเจ้าหน้าที่ ฯลฯ	✓		✓				✓		✓		✓	4*

หมายเหตุ: ✓-ความสำคัญระดับธรรมดา ✓✓-ความสำคัญระดับมาก FGD = เทคนิคสนทนากลุ่ม Q = เทคนิควิธีคิว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.3.2 ความต้องการด้านจิตใจ

จากความต้องการด้านจิตใจที่ได้จากการสนทนากลุ่มของ 6 กลุ่ม ทั้งหมดรวมกันได้ 23 ราย และนำมาให้กลุ่มตัวอย่างจัดอันดับความสำคัญได้ผลดังนี้

1) กลุ่มพ่อ พบรายการความต้องการในขั้นสนทนากลุ่ม 10 รายการ และรายการสำคัญอันดับ 1- 5 ในขั้นจัดอันดับแบบคิวคือต้องการสัญชาติไทย ต้องการแต่งกายแบบไทย เด็กถูกทำโทษรุนแรง (ต้องการการปกป้องคุ้มครอง) ในบ้านมีคนอยู่หลายคนๆ และไม่อยากใส่เสื้อผ้าแบบพม่าๆ

2) กลุ่มแม่ พบรายการความต้องการในขั้นสนทนากลุ่ม 14 รายการ และรายการสำคัญอันดับ 1- 5 ในขั้นจัดอันดับแบบคิวคือต้องการแต่งกายแบบไทย ต้องการสัญชาติไทย ไม่อยากใส่เสื้อผ้าแบบพม่าๆ เด็กถูกทำโทษรุนแรงๆ (ต้องการการปกป้องคุ้มครอง) และในบ้านมีคนอยู่หลายคนๆ

3) กลุ่มอายุ 13-15 ปี เพศชาย พบรายการความต้องการในขั้นสนทนากลุ่ม 12 รายการ และรายการสำคัญอันดับ 1- 5 ในขั้นจัดอันดับแบบคิวคือต้องการแต่งกายแบบไทย ต้องการสัญชาติไทย เด็กอยู่เองโดยลำพัง ฯ (ต้องการการปกป้องคุ้มครอง) คนพม่าถูกโกงค่าแรงและต้องการวันหยุด ฯ

4) กลุ่มอายุ 13-15 ปี เพศหญิง พบรายการความต้องการในขั้นสนทนากลุ่ม 13 รายการ และรายการสำคัญอันดับ 1- 5 ในขั้นจัดอันดับแบบคิวคือต้องการสัญชาติไทย ต้องการแต่งกายแบบไทย เด็กถูกทำโทษรุนแรงๆ (ต้องการการปกป้องคุ้มครอง) ในบ้านมีคนอยู่หลายคนๆ และไม่อยากใส่เสื้อผ้าแบบพม่า ฯ

5) กลุ่มอายุ 16-18 ปี เพศชาย มีรายการความต้องการในขั้นสนทนากลุ่ม 12 รายการ และรายการสำคัญอันดับ 1- 5 ในขั้นจัดอันดับแบบคิวคือต้องการสัญชาติไทย ต้องการแต่งกายแบบไทย ต้องการวันหยุด ฯ ถูกโกงค่าแรง ต้องการวันหยุด วันหยุดไปทำบุญ และต้องการแต่งกายแบบไทย

6) กลุ่มอายุ 16-18 ปี เพศหญิง มีรายการความต้องการในขั้นสนทนากลุ่ม 15 รายการ และรายการสำคัญอันดับ 1- 5 ในขั้นจัดอันดับแบบคิวคือไม่อยากใส่เสื้อผ้าแบบพม่า ฯ ต้องการสัญชาติไทย ต้องการแต่งกายแบบไทย อยากให้จัดงานแบบพม่า และอยากไปวัดแต่กลัวถูกจับ

รายละเอียดดังตารางที่ 4.17

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.17 ความต้องการด้านจิตใจที่ได้จาก 2 เทคนิควิธีของ 6 กลุ่ม

ต้องการด้านจิตใจ	<13 ปี(พ่อ)		<13 ปี(แม่)		13-15 ปี(ชาย)		13-15 ปี(หญิง)		15-18 ปี(ชาย)		15-18 ปี(หญิง)	
	FGD	Q	FGD	Q	FGD	Q	FGD	Q	FGD	Q	FGD	Q
1. อยากทำบุญแบบพม่า หรือแบบมอญ กับพระพม่าหรือมอญ	✓✓		✓✓		✓		✓✓		✓		✓✓	
2. อยากให้มีวัดพม่าหรือมอญใกล้ๆชุมชน			✓		✓		✓✓				✓✓	
3. อยากไปวัดแต่ไม่กล้าไปกลัวถูกจับ	✓✓		✓						✓✓		✓	5
4. อยากมีเวลา วันหยุด ไปทำบุญ	✓		✓						✓	4	✓✓	
5. อยากให้จัดงานแบบพม่าหรือมอญ เช่นสงกรานต์ ลอยกระทง			✓				✓✓		✓		✓✓	4
6. อยากให้นายจ้างจัดงานให้ที่ทำงาน									✓✓		✓✓	
7. ไม่อยากให้คนพม่ามีเพศสัมพันธ์โดยไม่แต่งงาน	✓		✓✓		✓		✓✓		✓		✓✓	
8. ไม่อยากให้คนพม่าขายบริการทางเพศ	✓		✓		✓		✓✓		✓		✓✓	
9. ไม่อยากใส่เสื้อสั้นแบบพม่า ไปข้างนอกเพราะคนไทยหัวเราะเยาะ		5	✓✓	3	✓		✓✓	5				1
10. ต้องการใส่เสื้อแบบไทย	✓	2*	✓✓	1	✓✓	1	✓	2		5		3
13. ในบ้านมีคนอยู่หลายคน ราคาถูก		4		5	✓✓		✓✓	4				
14. เด็กถูกทำโทษรุนแรงจากคนในครอบครัว เช่นพ่อเถียง แม่เถียง		2*		4	✓		✓	3			✓	
15. ไม่อยากให้คนในครอบครัวทะเลาะกัน					✓✓		✓				✓	
16. ต้องการให้ผู้หญิงได้มีโอกาสเรียนเท่าผู้ชาย					✓		✓✓		✓		✓	
17. เด็กอยู่เองโดยลำพัง ไม่มีผู้ใหญ่ปกป้องดูแล			✓			3			✓		✓	
18. เด็กพม่าถูกรังแกไม่มีใครช่วย	✓		✓		✓		✓					
20. คนพม่าถูกโกงค่าแรง กดค่าแรง	✓		✓			4			✓	3	✓	
21. ต้องการวันหยุดมากขึ้น เติ่งงานเร็วขึ้น เพื่อมีเวลาพักผ่อนหย่อนใจ	✓		✓			5			✓	2	✓	
25. อยากได้สัญชาติไทย	✓✓	1	✓✓	2	✓	2	✓	1	✓✓	1	✓✓	2

หมายเหตุ: ✓-ความสำคัญระดับธรรมดา ✓✓-ความสำคัญระดับมาก FGD = เทคนิคสนทนากลุ่ม Q = เทคนิควิธีคิด

ความต้องการด้านการศึกษา

จากความต้องการด้านการศึกษาที่ได้จากการสนทนากลุ่มของ 6 กลุ่ม ทั้งหมดรวมกันได้ 23 ราย และนำมาให้กลุ่มตัวอย่างจัดอันดับความสำคัญได้ผลดังนี้

1) กลุ่มพ่อ พบรายการความต้องการในขั้นสนทนากลุ่ม 6 รายการ และรายการสำคัญอันดับ 1- 5 ในขั้นจัดอันดับแบบตัวคือต้องการเรียนเสริมสวย ทำขนม ช่างต่อเรือ เพศศึกษา ๑ และต้องการเรียนในวันหยุด

2) กลุ่มแม่ พบรายการความต้องการในขั้นสนทนากลุ่ม 6 รายการ และรายการสำคัญอันดับ 1- 5 ในขั้นจัดอันดับแบบตัวคือต้องการเรียนเพศศึกษา ๑ ต้องการผู้แนะนำ ๑ เรียนเสริมสวย เข็มผ้า ซ่อมรถยนต์และเรียนวัฒนธรรมไทย

3) กลุ่มอายุ 13-15 ปี เพศชาย พบรายการความต้องการในขั้นสนทนากลุ่ม 9 รายการ และรายการสำคัญอันดับ 1- 5 ในขั้นจัดอันดับแบบตัวคือต้องการเรียนซ่อมเครื่องเรือ เรียนเพศศึกษา ๑ ช่างต่อเรือ ช่างซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า และช่างซ่อมรถยนต์

4) กลุ่มอายุ 13-15 ปี เพศหญิง พบรายการความต้องการในขั้นสนทนากลุ่ม 9 รายการ และรายการสำคัญอันดับ 1- 5 ในขั้นจัดอันดับแบบตัวคือต้องการเรียนเสริมสวย เรียนเพศศึกษา ๑ เรียนในโรงเรียน ร่วมกับเด็กไทย เรียนหลังเลิกงานและเรียนเข็มผ้า

5) กลุ่มอายุ 16-18 ปี เพศชาย มีรายการความต้องการในขั้นสนทนากลุ่ม 8 รายการ และรายการสำคัญอันดับ 1- 5 ในขั้นจัดอันดับแบบตัวคือต้องการเรียนวัฒนธรรมพม่า ช่างซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า ช่างต่อเรือ ช่างซ่อมเครื่องเรือ และเรียนทำขนม

6) กลุ่มอายุ 16-18 ปี เพศหญิง มีรายการความต้องการในขั้นสนทนากลุ่ม 9 รายการ และรายการสำคัญอันดับ 1- 5 ในขั้นจัดอันดับแบบตัวคือต้องการเรียนเพศศึกษา ๑ ต้องการเรียนหลักสูตรไทย ต้องการเรียนในโรงเรียนไทย เรียนร่วมกับเด็กไทย เรียนทำขนมและเรียนเข็มผ้า

รายละเอียดดังตารางที่ 4.18

สงขลานครินทร์วิทยาบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.18 ความต้องการด้านการศึกษาที่ได้จาก 2 เทคนิควิธีของ 6 กลุ่ม

ต้องการด้านการศึกษา	<13 ปี(พ่อ)		<13 ปี(แม่)		13-15 ปี(ชาย)		13-15 ปี(หญิง)		15-18 ปี(ชาย)		15-18 ปี(หญิง)	
	FGD	Q	FGD	Q	FGD	Q	FGD	Q	FGD	Q	FGD	Q
4. ต้องการให้บีบีแนะนำเรื่องการเรียนหนังสือ				2	✓		✓					
9. ต้องการเรียนหลักสูตรแบบไทย							✓				✓	2
13. ต้องการเรียนเรื่องเพศศึกษาและการคุมกำเนิด		3*		1		2	✓	2			✓	1
15. ต้องการเรียนเกี่ยวกับวัฒนธรรมพม่า	✓		✓✓		✓		✓✓			1		
16. ต้องการเรียนเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย	✓		✓	5*	✓✓		✓✓				✓	
17. ต้องการเรียนเสริมสวย		1		2			✓	1			✓	
18. ต้องการเรียนเย็บผ้า				3			✓	5			✓	5
20. ต้องการเรียนช่างตู้ต่อเรือ	✓	3*	✓		✓✓	3			✓✓	3		
21. ต้องการเรียนซ่อมเครื่องเรือ	✓		✓		✓✓	1			✓✓	4		
23. ต้องการเรียนซ่อมรถยนต์				5*	✓	5			✓			
24. ต้องการเรียนซ่อมเครื่องไฟฟ้า	✓				✓	4			✓	2	✓	
25. ต้องการเรียนทำขนม		2			✓		✓			5	✓	3*
27. ต้องการเรียนเวลาหลังเลิกงาน หรือกลางคืน								4	✓		✓	
28. ต้องการเรียนในวันหยุด		5							✓		✓	
29. ต้องการให้เด็กพม่าเรียนในโรงเรียนไทย โดยเรียนร่วมกับเด็กไทย			✓		✓		✓	3	✓			3*
30. ต้องการให้เด็กพม่าเรียนในโรงเรียนไทย โดยแยกห้องเรียนเฉพาะเด็กพม่า	✓		✓✓						✓✓			

หมายเหตุ: ✓-ความสำคัญระดับธรรมดา ✓✓-ความสำคัญระดับมาก FGD = เทคนิคสนทนากลุ่ม Q = เทคนิควิธีคิด

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.4 ผลการตรวจสอบข้อค้นพบกับความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

ในขั้นการตรวจสอบข้อค้นพบ ทำโดยนำผลสรุปจากข้อค้นพบทั้ง 2 เทคนิควิธีรวมกันมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และนำไปสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่ทั้งคนไทยและคนพม่าจำนวน 6 คน (ดูรายชื่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญในภาคผนวก ก.)

ผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ สรุปได้ดังนี้

4.4.1 ความต้องการด้านกายภาพ

1) ความต้องการด้านกายภาพของกลุ่มพ่อ

จากผลการประเมินความต้องการด้านกายภาพของกลุ่มพ่อ พบว่า มีความต้องการเรื่องน้ำบริโภค สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่หัดอาศัย ผลกระทบจากการทำงาน ปัญหาสุขภาพมัชฌมชน ปัญหาเรื่องสวน ปัญหาการใช้บริการรักษาพยาบาล ปัญหาความปลอดภัย และต้องการผู้ให้คำปรึกษาปัญหา (รายละเอียดดังตารางที่ 4.16)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเห็นด้วยกับข้อค้นพบทั้งหมด และแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมดังนี้

1. เกี่ยวกับที่หัดอาศัยเห็นว่า ส่วนใหญ่ที่หัดอาศัยจะมีสภาพไม่ดี ไม่สุขสบาย ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัย สภาพแวดล้อมอื่น ๆ ที่ไม่เหมาะสม เช่น มีเสียงดังรบกวน อากาศร้อน
2. ส่วนปัญหาด้านสุขภาพมัชฌมชนถึงแวดล้อมชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาขยะ ถึงปฏิถุลและตัวมเป็นปัญหาที่เห็นได้ชัดเจนในเกือบทุกชุมชน
3. ปัญหาเรื่องความปลอดภัยจากภาวะทุกคามค่อร่างกายเนื่องจากสถานภาพผิดกฎหมายและสถานภาพความเป็นผู้ย้ายถิ่น และผู้ขายน่าจะมีความรู้สึกไม่ปลอดภัยจากการถูกจับถูกทำร้ายมากกว่าผู้หญิงเนื่องจากต้องออกไปทำงานหรือมีกิจกรรมนอกชุมชนมากกว่า

2) ความต้องการด้านกายภาพของกลุ่มแม่

จากผลการประเมินความต้องการด้านกายภาพของกลุ่มแม่ พบว่า มีความต้องการเรื่องน้ำบริโภค สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่หัดอาศัย ผลกระทบจากการทำงาน ปัญหาสุขภาพมัชฌมชน ปัญหาเรื่องสวน ปัญหาสุขภาพมัชฌมชนส่วนบุคคล โภชนาการ ปัญหาการใช้บริการรักษาพยาบาล ปัญหาความปลอดภัย ต้องการผู้ให้คำปรึกษาปัญหา (รายละเอียดดังตารางที่ 4.16)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเห็นด้วยกับข้อค้นพบทั้งหมด และแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมดังนี้

1. นอกเหนือจากข้อค้นพบที่ระบุมา ปัญหาความปลอดภัยน่าจะเป็นปัญหาสำคัญมากอีกเรื่องหนึ่งของผู้หญิง ดังที่ได้รับทราบจากผู้ย้ายถิ่นเพศหญิงถูกทำร้ายหรือถูกล่วงละเมิดทางเพศอยู่เสมอ

2. ผลกระทบจากการทำงานของผู้หญิงมักเป็นเรื่องสิ่งแวดล้อมที่ทำงานไม่ดี หรือการที่ต้องทำงานหนัก เวลาพักไม่เพียงพอและไม่มียานหยุดเพียงพอ หรืออาจมีปัญหาการถูกโกงค่าจ้าง ถูกละเมิดโดยนายจ้าง

3) ความต้องการด้านกายภาพของกลุ่มอายุ 13-15 ปี เพศชาย

จากผลการประเมินความต้องการด้านกายภาพของกลุ่มเด็กอายุ 13-15 ปี เพศชาย พบว่า มีความต้องการเรื่องสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่พักอาศัย ผลกระทบจากการทำงาน ปัญหาสุขอนามัยชุมชน ปัญหาเรื่องส้วม ปัญหาสุขอนามัยส่วนบุคคล ปัญหาการใช้บริการรักษาพยาบาล (รายละเอียดดังตารางที่ 4.16)

ผู้ให้ข้อมูลเห็นด้วยกับข้อค้นพบทั้งหมด และแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมดังนี้

1. ปัญหาขาดแคลนน้ำจะเป็นปัญหาสำคัญในกลุ่มเด็กที่ยังไม่ทำงาน เด็กเหล่านี้ไม่มีผู้ใหญ่คอยควบคุมดูแล และมักจะไปมั่วสุมกันตามร้านฉายวิดีโอซึ่งมีอยู่ทั่วไปในชุมชน
2. เด็กชายอายุ 13-15 ปี จำนวนหนึ่งที่ได้ทำงาน ส่วนใหญ่มักจะเป็นงานประมง ปัญหาจากการทำงานน่าจะเป็นความรู้สึกไม่ปลอดภัย และมีความเสี่ยงสูงมากกว่าปัญหาบาดเจ็บจากการทำงาน
3. ปัญหาการใช้บริการรักษาพยาบาลผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าน่าจะมีทางเลือก เช่น ใช้บริการราคาถูก เช่น คลินิกศุนานิมิตตา หรือเข้าระบบประกันสังคม หรือซื้อบัตรประกันสุขภาพ

4) ความต้องการด้านกายภาพของกลุ่มอายุ 13-15 ปี เพศหญิง

จากผลการประเมินความต้องการด้านกายภาพของกลุ่มเด็กอายุ 13-15 ปี เพศหญิง พบว่า มีความต้องการเรื่องน้ำบริโภค สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่พักอาศัย ผลกระทบจากการทำงาน ปัญหาสุขอนามัยชุมชน ปัญหาเรื่องส้วม ปัญหาสุขอนามัยส่วนบุคคล ปัญหาความปลอดภัย (รายละเอียดดังตารางที่ 4.16)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเห็นด้วยกับข้อค้นพบทั้งหมด และแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมดังนี้

1. เด็กผู้หญิงอายุ 13-15 ปี ส่วนใหญ่จะใช้เวลาอยู่ในชุมชนมากกว่านอกชุมชน ทำให้มีความรู้สึกว่าได้รับผลกระทบเนื่องจากสภาพแวดล้อมที่พักอาศัยและชุมชนมากกว่าเรื่องอื่น
2. เด็กผู้หญิงอายุ 13-15 ปี จำนวนหนึ่งที่ได้ทำงาน ซึ่งส่วนใหญ่มักจะเป็นงานบ้านหรือรับจ้างตามร้านค้า ร้านอาหาร ปัญหาจากการทำงานน่าจะเป็นความกดดันเนื่องจากต้องทำงานวันละหลายชั่วโมงและมีวันหยุดไม่แน่นอน หรืออาจจะมีการโกงค่าจ้าง รวมทั้งอาจจะมีการล่วงละเมิดทางเพศโดยนายจ้าง

5) ความต้องการด้านกายภาพของกลุ่มอายุ 16-18 ปี เพศชาย

จากผลการประเมินความต้องการด้านกายภาพของกลุ่มเด็กอายุ 16-18 ปี เพศชาย พบว่า มีความต้องการเรื่องน้ำบริโภค สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่พักอาศัย ผลกระทบจากการทำงาน ปัญหาสุขอนามัยชุมชน ขยะ สิ่งปฏิกูล แผลงวัน ปัญหาเรื่องส้วม ปัญหาสุขอนามัยส่วนบุคคลโภชนาการ ปัญหาความปลอดภัย และต้องการที่ปรึกษาปัญหา (รายละเอียดดังตารางที่ 4.16)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเห็นด้วยกับข้อค้นพบทั้งหมด โดยไม่แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

6) ความต้องการด้านกายภาพของกลุ่มอายุ 16-18 ปี เพศหญิง

จากผลการประเมินความต้องการด้านกายภาพของกลุ่มเด็ก 16-18 ปี เพศหญิง พบว่า มีความต้องการเรื่องสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่พักอาศัย ผลกระทบจากการทำงาน ปัญหาสุขอนามัยชุมชน ปัญหาเรื่องส้วม ปัญหาสุขอนามัยส่วนบุคคล ปัญหาการใช้บริการรักษาพยาบาล ปัญหาความปลอดภัย และต้องการผู้ให้คำปรึกษาปัญหา (รายละเอียดดังตารางที่ 4.16)

ผู้ให้ข้อมูลเห็นด้วยกับข้อค้นพบทั้งหมด และ ไม่มีความคิดเห็นเพิ่มเติม

4.4.2 ความต้องการด้านจิตใจ

1) ความต้องการด้านจิตใจของกลุ่มพ่อ

จากผลการประเมินความต้องการด้านจิตใจของกลุ่มพ่อ พบว่า มีความต้องการเกี่ยวกับศาสนา การรักษาวัฒนธรรมประเพณีเดิม การปรับตัวกับวัฒนธรรมใหม่ ผลกระทบจากภายในครอบครัว ความต้องการตามสิทธิเด็กเรื่องการปกป้องคุ้มครอง ผลกระทบจากการทำงาน และความต้องการตามสิทธิเด็กเรื่องใบเกิดและสัญชาติ (รายละเอียดดังตารางที่ 4.17)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเห็นด้วยกับข้อค้นพบทั้งหมด และแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่าผลกระทบจากการทำงาน เช่น ความไม่มั่นคงในงานที่ทำ รายได้น้อยหรือรายได้ไม่แน่นอน หลากๆ คนอาจจะถูกโกงถูกเอารัดเอาเปรียบ เนื่องจากความเป็นผู้ย้ายถิ่นรวมทั้งสถานภาพทางกฎหมายทำให้ต้องยอมรับสภาพเหล่านี้ ซึ่งจะเป็นความกดดันต่อจิตใจของผู้ย้ายถิ่นและส่งผลไปถึงสมาชิกในครอบครัวและเด็กในที่สุด

2) ความต้องการด้านจิตใจของกลุ่มแม่

จากผลการประเมินความต้องการด้านจิตใจของกลุ่มแม่ พบว่า มีความต้องการเกี่ยวกับศาสนา การรักษาวัฒนธรรมประเพณีเดิม การปรับตัวกับวัฒนธรรมใหม่ ผลกระทบจากภายในครอบครัว ความต้องการสิทธิเด็กเรื่องการปกป้องคุ้มครอง ผลกระทบจากการทำงาน ความต้องการตามสิทธิเด็กเรื่องใบเกิดและสัญชาติ (รายละเอียดดังตารางที่ 4.17)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเห็นด้วยกับข้อค้นพบทั้งหมด และแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่าในกลุ่มแม่น่าจะมีปัญหาเรื่องเวลาในการอบรมเลี้ยงดูเพื่อถ่ายทอดวัฒนธรรมและคุณค่าทางสังคมต่าง ๆ นอกจากนั้นกลุ่มแม่น่าจะได้รับการแนะนำที่ถูกต้องเหมาะสมในการเลี้ยงดูเด็ก ทั้งนี้เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาทั้งร่างกายและจิตใจอย่างถูกทิศทาง

3) ความต้องการด้านจิตใจของกลุ่มอายุ 13-15 ปี เพศชาย

จากผลการประเมินความต้องการด้านจิตใจของกลุ่มเด็กอายุ 13-15 ปี เพศชาย พบว่า มีความต้องการเกี่ยวกับศาสนา การรักษาวินัยธรรมประเพณีเดิม การปรับตัวกับวัฒนธรรมใหม่ ปัญหาผลกระทบจากภายในครอบครัว ความต้องการตามสิทธิเด็กเรื่องการปกป้องคุ้มครอง ปัญหาจากการทำงาน ความต้องการตามสิทธิเด็กเรื่องสัญชาติ (รายละเอียดคั้งตารางที่ 4.17)

ผู้ให้ข้อมูลเห็นด้วยกับข้อค้นพบเกือบทั้งหมด โดยเฉพาะเรื่องศาสนาและวัฒนธรรมโดยปกติแล้วเด็กผู้ชายมักจะให้ความสำคัญน้อยกว่าเด็กผู้หญิง ยกเว้นเรื่องผลกระทบโดยตรงจากการทำงาน ซึ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญไม่เห็นด้วยเนื่องจากเด็กผู้ชายอายุ 13-15 ปี ส่วนใหญ่ยังไม่ทำงานจึงไม่น่าจะได้รับผลกระทบจากการทำงานมากนัก หากจะมีผลกระทบที่เกิดจากการการทำงานคงเป็นผลที่เกิดขึ้นโดยอ้อมที่เกิดจากการที่ผู้ปกครองต้องทำงานหนัก ไม่มีผู้อบรมดูแลเด็ก

4) ความต้องการด้านจิตใจของกลุ่มอายุ 13-15 ปี เพศหญิง

จากผลการประเมินความต้องการด้านจิตใจของกลุ่มเด็กอายุ 13-15 ปี เพศหญิง พบว่า มีความต้องการครอบคลุม 6 เรื่อง คือ ความต้องการเกี่ยวกับศาสนา การรักษาวินัยธรรมประเพณีเดิม การปรับตัวกับวัฒนธรรมใหม่ ผลกระทบจากภายในครอบครัว ความต้องการตามสิทธิเด็กเรื่องการปกป้องคุ้มครอง ความเสมอภาคและสิทธิเด็กเรื่องสัญชาติ (รายละเอียดคั้งตารางที่ 4.17)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเห็นด้วยกับข้อค้นพบเกือบทั้งหมด และแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่าปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งของชุมชนผู้ย้ายถิ่นในจังหวัดระนองคือค่านิยมแบบวัตถุนิยม ทำให้มีการรับวัฒนธรรมใหม่ที่ไม่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการขายบริการทางเพศ และการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่แต่งงาน

5) ความต้องการด้านจิตใจของกลุ่มอายุ 16-18 ปี เพศชาย

จากผลการประเมินความต้องการด้านจิตใจของกลุ่มเด็กอายุ 16-18 ปี เพศชาย พบว่า มีความต้องการเกี่ยวกับศาสนา การรักษาวินัยธรรมประเพณีเดิม การปรับตัวกับวัฒนธรรมใหม่ สิทธิเด็กเรื่องการปกป้องคุ้มครอง ผลกระทบจากการทำงานและความต้องการตามสิทธิเด็กเรื่องสัญชาติ (รายละเอียดคั้งตารางที่ 4.17)

ผู้ให้ข้อมูลเห็นด้วยกับข้อค้นพบทั้งหมด และแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่าปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งของชุมชนผู้ย้ายถิ่นในจังหวัดระนอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มผู้ชายคือความกลัวและความกังวลเรื่องยาเสพติดและปัญหาโรคเอดส์

6) ความต้องการด้านจิตใจของกลุ่มอายุ 16-18 ปี เพศหญิง

จากผลการประเมินความต้องการด้านจิตใจของกลุ่มเด็กอายุ 16-18 ปี เพศหญิง พบว่า มีความต้องการเกี่ยวกับศาสนา การรักษาวินัยธรรมประเพณีเดิม การปรับตัวกับวัฒนธรรมใหม่ ผลกระทบจากภายในครอบครัว ความต้องการตามสิทธิเด็กเรื่องการปกป้องคุ้มครอง ความเสมอภาค ผลกระทบจากการทำงาน และความต้องการตามสิทธิเด็กเรื่องโอบกอดและสัญชาติ (รายละเอียดดังตารางที่ 4.17)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเห็นด้วยกับข้อค้นพบเกือบทั้งหมด และแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเช่นเดียวกับกลุ่มเด็กอายุ 13-15 ปี เพศหญิงในเรื่องค่านิยมเรื่องการเมืองสัมพันธไมตรีโดยไม่แบ่งงานและการขายบริการทางเพศ

4.4.3 ความต้องการด้านการศึกษา

1) ความต้องการด้านการศึกษาของกลุ่มพ่อ

จากผลการประเมินความต้องการด้านการศึกษาของกลุ่มพ่อ พบว่า มีความต้องการการสนับสนุนส่งเสริม หลักสูตร วิชาพื้นฐานด้านภาษา สุขศึกษาและพลศึกษา ๑ วัฒนธรรม วิชาชีพ รูปแบบการจัดการเรียนการสอน และต้องการวุฒิบัตรรับรองการศึกษา (รายละเอียดดังตารางที่ 4.18)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญไม่แน่ใจกับข้อค้นพบ และให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมว่าถ้าพ่อแสดงความคิดเห็นแทนความต้องการของเด็กอายุไม่เกิน 12 ปี ความต้องการทางการศึกษาที่น่าจะเป็นความต้องการสำคัญในสภาพปัจจุบันควรจะเป็นวิชาพื้นฐานและจัดการเรียนการสอนในเวลากลางวันซึ่งน่าจะเหมาะสมกับเด็กมากที่สุด แต่อย่างไรก็ตามการที่พ่อต้องการให้ลูกเรียนวิชาชีพต่าง ๆ (ซึ่งแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับเพศของบุตร) แสดงให้เห็นถึงความคาดหวังสำหรับอนาคตของลูก ส่วนเรื่องวุฒิบัตรรับรองการศึกษาผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังไม่เห็นความสำคัญ

2) ความต้องการด้านการศึกษาของกลุ่มแม่

จากผลการประเมินความต้องการด้านการศึกษาของกลุ่มแม่ พบว่า มีความต้องการด้านการศึกษาไม่แตกต่างกลุ่มพ่อ (รายละเอียดดังตารางที่ 4.18)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญไม่แน่ใจว่าข้อค้นพบเกือบทุกเรื่อง โดยแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมดังนี้

1. ถ้าหากเป็นการแสดงความคิดเห็นแทนความต้องการของเด็กอายุไม่เกิน 12 ปี ความต้องการทางการศึกษาที่น่าจะเป็นความต้องการสำคัญในสภาพปัจจุบันควรจะเป็นวิชาพื้นฐานและจัด

การเรียนการสอนในเวลากลางวันซึ่งน่าจะเหมาะสมกันเค็ดมากที่สุด แต่อย่างไรก็ตามการที่พอต้องการให้ถูกเรียนวิชาชีพต่าง ๆ แสดงให้เห็นถึงความคาดหวังสำหรับอนาคตของลูก

2. ผู้ปกครองที่ให้ความสำคัญเรื่องการศึกษาในระบบของลูกส่วนใหญ่จะต้องการให้ลูกเรียนหลักสูตรพม่ารวมทั้งต้องการใบรับรองการศึกษา ผู้ปกครองจำนวนหนึ่งจะส่งลูกไปเรียนในโรงเรียนพม่าในฝั่งพม่า แต่ส่วนใหญ่ผู้ปกครองจะไม่ให้ความสำคัญมากนัก

3. ผู้ปกครองต้องการให้ลูกเรียนในโรงเรียนไทย ข้อมหมายถึงต้องการให้ลูกเรียนหลักสูตรไทย แต่การที่ต้องการแยกห้องเรียนเฉพาะเด็กพม่านั้นจะเนื่องมาจากปัญหาการปรับตัวและภาษาที่ใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอน

4. การที่ผู้ปกครองต้องการให้ลูกเรียนในโรงเรียนไทย เรียนหลักสูตรไทยเป็นสิ่งที่เป็นไปได้และน่าจะเป็นโอกาสอันดีที่จะสอดแทรกเนื้อหาที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น เรื่องสุขภาพอนามัย วัฒนธรรมประเพณี ตลอดจนวิถีชีวิต ทั้งนี้เพื่อปลูกฝังให้เกิดความเข้าใจและสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขในสภาวะที่จำเป็นต้องอยู่ร่วมกันต่อไป

3) ความต้องการด้านการศึกษาของกลุ่มอายุ 13-15 ปี เพศชาย

จากผลการประเมินความต้องการด้านการศึกษาของกลุ่มเด็กอายุ 13-15 ปี เพศชาย พบว่า มีความต้องการการสนับสนุนส่งเสริม วิชาพื้นฐานด้านภาษา เพศศึกษาฯ วัฒนธรรม วิชาชีพ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนและวุฒิบัตรรับรองการศึกษา (รายละเอียดดังตารางที่ 4.18)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเห็นด้วยกับข้อค้นพบทุกเรื่อง และแสดงความคิดเห็นว่าข้อค้นพบสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงเนื่องจากเด็กผู้ชายอายุ 13-15 ปี มักจะไม่ต้องการเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนในระบบโรงเรียนปกติเนื่องจากอายุมากเกินไปที่จะเข้าเรียนในชั้นเรียน เด็กกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ต้องการทำงานแต่ยังหางานไม่ได้ จึงให้ความสำคัญกับวิชาชีพและการฝึกภาษาไทยซึ่งจะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อการที่จะหางานทำ การฝึกอบรมวิชาชีพและการศึกษานอกระบบน่าจะตรงกับความต้องการ ทั้งนี้ต้องพิจารณาความพร้อมและการสนับสนุนของครอบครัวเด็กด้วย

4) ความต้องการด้านการศึกษาของกลุ่มอายุ 13-15 ปี เพศหญิง

จากผลการประเมินความต้องการด้านการศึกษาของกลุ่มเด็กอายุ 13-15 ปี เพศหญิง พบว่า มีความต้องการด้านสนับสนุนส่งเสริม ด้านหลักสูตรวิชาพื้นฐานด้านภาษาสุขศึกษาและเพศศึกษาฯ วัฒนธรรม วิชาชีพ การจัดการเรียนการสอน (รายละเอียดดังตารางที่ 4.18)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเห็นด้วยกับข้อค้นพบเกือบทุกเรื่อง และให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมเหมือนกับความคิดเห็นต่อความต้องการของเด็กอายุ 13-15 ปี เพศชาย คือ การฝึกอบรมวิชาชีพให้ตรงกับความต้องการและการจัดเวลาให้เหมาะสม โดยเน้นเรื่องการสนับสนุนและความเสมอภาคที่จะได้รับโอกาสเช่นเดียวกับเด็กชาย

5) ความต้องการด้านจิตใจการศึกษาของกลุ่มอายุ 16-18 ปี เพศชาย

จากผลการประเมินความต้องการด้านการศึกษากลุ่มเด็กอายุ 16-18 ปี เพศชาย พบว่า มีความต้องการการสนับสนุนส่งเสริม วิชาพื้นฐานด้านภาษา สุขศึกษา วัฒนธรรม วิชาชีพ และการจัดการเรียนการสอน (รายละเอียดดังตารางที่ 4.18)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเห็นด้วยกับข้อค้นพบทุกเรื่อง และแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่าข้อค้นพบสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงเนื่องจากเด็กผู้ชายอายุ 16-18 ปี มักให้ความสำคัญกับวิชาชีพและการฝึกภาษาไทยซึ่งจะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อการได้งานทำหรือมีโอกาสได้งานที่ดีกว่า การฝึกอบรมวิชาชีพและการศึกษานอกระบบน่าจะตรงกับความต้องการ ทั้งนี้ควรต้องพิจารณาความพร้อมและการจัดการที่เหมาะสม

6) ความต้องการด้านการศึกษากลุ่มอายุ 16-18 ปี เพศหญิง

จากผลการประเมินความต้องการด้านการศึกษากลุ่มเด็กอายุ 16-18 ปี เพศหญิง พบว่า มีความต้องการสนับสนุนส่งเสริม หลักสูตร วิชาพื้นฐานด้านภาษา เพศศึกษา วัฒนธรรม วิชาชีพ รูปแบบการจัดการเรียนการสอน (รายละเอียดดังตารางที่ 4.18)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเห็นด้วยกับข้อค้นพบเกือบทุกเรื่อง ยกเว้นเรื่องความต้องการเรียนหลักสูตรไทยและเรียนร่วมกับเด็กไทย ซึ่งน่าจะเป็นความต้องการของเด็กในวัยเรียนและเรียนในระบบ กลุ่มเด็กอายุ 16-18 ปี ไม่น่าจะมีความต้องการเรียนในลักษณะดังกล่าว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.5 ผลการประยุกต์ใช้เทคนิควิธีสนทนากลุ่มและระเบียบวิธีวิจัย

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ ในการประเมินผลการประยุกต์ใช้เทคนิควิธี 4 ข้อ ประกอบด้วย

1. ความง่ายของเทคนิควิธีในการใช้งาน (Ease of use)
2. ความเหมาะสมของเทคนิควิธี (Appropriateness)
3. ปริมาณข้อมูลที่ได้ (Amount of information)
4. ความไปกันได้ในการใช้งาน (Compatibility) ของ 2 เทคนิควิธี

4.5.1 เทคนิควิธีสนทนากลุ่ม

จากการประยุกต์ใช้เทคนิควิธีสนทนากลุ่ม พบว่ามีทั้งข้อดีและข้อจำกัด รวมทั้งข้อสังเกตต่าง ๆ โดยพิจารณาตามเกณฑ์การประเมินดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ดังนี้

1) ความง่ายของเทคนิควิธีในการใช้ (Ease of use)

ความสามารถด้านภาษาของกลุ่มตัวอย่าง

แม้ว่าเทคนิควิธีสนทนากลุ่มจะใช้ได้กับผู้ที่มีข้อจำกัดด้านการอ่านและการเขียน เนื่องจากใช้เพียงการสนทนา แต่การประยุกต์ใช้ครั้งนี้เป็นการใช้กับกลุ่มผู้ย้ายถิ่นชาวพม่าซึ่งใช้ภาษาที่แตกต่างจากผู้วิจัย พบว่า ภาษายังเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการสนทนา เห็นได้จากในขั้นทดลองจัดสนทนากลุ่ม ในครั้งแรกผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสนทนาเองโดยใช้ล่าม พบว่าการสนทนาไม่ทันไหลและใช้เวลามาก มีการหยุดเพื่อแปลในระหว่างการสนทนา ครั้งที่สองผู้ดำเนินการสนทนาเป็นผู้ที่พูดและฟังพม่าได้ แม้ว่าจะทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการและวัตถุประสงค์ของแต่ละคำถามในแนวทางการสนทนาแล้วเป็นอย่างดี แต่ก็ยังพบว่า มีข้อมูลบางอย่างที่น่าจะซักถามต่อไปได้อีกและผู้ดำเนินการสนทนาไม่ได้ซักถามต่อ

แนวทางการแก้ปัญหาของผู้วิจัยคือได้จัดให้มีผู้ดำเนินการสนทนา 2 คน โดยผู้ที่สามารถใช้ภาษาพม่าได้เป็นผู้ดำเนินการสนทนาหลัก และผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสนทนารอง (โดยมีล่ามแปลให้ผู้สนทนาเอาจริงเวลา) ผลการดำเนินการพบว่า ได้ผลค่อนข้างดีคือการสนทนาทันไหลเป็นธรรมชาติ และผู้วิจัยสามารถซักถามรายละเอียดคนนอกเหนือจากที่มีอยู่ในแนวคำถาม

อย่างไรก็ตาม จากการมีผู้ดำเนินการสนทนา 2 คน รวมทั้งล่ามอีก 1 คน อาจจะทำให้รู้สึกว้างสนทนาใหญ่เกินไป ซึ่งอาจจะไม่เหมาะสมนักถ้าใช้เก็บข้อมูลในเรื่องที่เป็นเรื่องละเอียดอ่อน

ด้านการควบคุมคุณภาพของข้อมูล

การที่ต้องมีล่ามในระหว่างการดำเนินการสนทนาและมีผู้ควบคุมบันทึกการสนทนาเป็นภาษาพม่า การตีความหรือการแปลอาจจะแตกต่างกัน การถอดเทปและตรวจสอบความเข้าใจร่วมกันจะทำให้มีความคลาดเคลื่อนน้อยลง

ด้านความร่วมมือของผู้สนทนา

ในขั้นการนัดหมาย ส่วนใหญ่ได้รับความร่วมมือจากผู้ให้ข้อมูลค่อนข้างดีเนื่องจากผู้วิจัยมีผู้ประสานงานในพื้นที่ที่คุ้นเคยและเป็นที่น่าเชื่อถือของผู้ย้ายถิ่น จะมีปัญหาบ้างในกลุ่มผู้หญิงอายุ 16-18 ปี โดยเฉพาะผู้ที่ทำงานโรงงาน และกลุ่มผู้ชายที่ทำงานประมง ซึ่งจะต้องนัดจัดสนทนากันในตอนค่ำหลังจากเลิกงานหรือในช่วงเวลาที่เป็นเวลาพักผ่อน ผู้ให้ข้อมูลมักจะเหนื่อยจากการทำงาน ถึงแม้ว่าจะมาร่วมสนทนาตามการเชิญของผู้ประสานงานแต่ความพร้อมและความกระตือรือร้นอาจจะไม่เต็มที่นัก

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยเห็นว่ากรณีผู้ประสานงานที่คุ้นเคยกับกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ จะช่วยให้ได้รับความร่วมมือในเบื้องต้น

ในขั้นดำเนินการสนทนา เนื่องจากแนวคำถามหรือประเด็นสนทนามีหลายประเด็นเกินไปทำให้ใช้เวลาสนทนาแต่ละกลุ่มนานจนบางครั้งผู้สนทนาบางคนเกิดความเบื่อหน่าย การที่มีผู้ดำเนินการสนทนาต้องใช้ความพยายามในการกระตุ้นให้แสดงความคิดเห็นโดยไม่ให้ผู้ให้ข้อมูลรู้สึกว่าถูกบังคับ

จากการดำเนินการ ผู้วิจัยสรุปเกี่ยวกับความร่วมมือของผู้สนทนา ได้ดังนี้

กลุ่มแม่ให้ความสนใจและร่วมมือในการให้ข้อมูลค่อนข้างดี มีเพียงบางคนที่ไม่เข้าใจในบางคำถามในประเด็นสนทนาซึ่งผู้ดำเนินการสนทนาได้มีการชี้แจงเพิ่มเติมและชวนให้ออกความคิดเห็น และภายในกลุ่มก็มีการช่วยกันอธิบายเพิ่มเติม

กลุ่มพ่อและกลุ่มผู้ชายอายุ 16-18 ปี ส่วนใหญ่ให้ความสนใจและร่วมมือในการให้ข้อมูลและเข้าใจค่อนข้างดี มีเพียงบางคนที่อาจจะรู้สึกเหน็ดเหนื่อยโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ทำงานประมงและผู้ทำงานรับจ้างที่ท่าเรือ ซึ่งต้องทำงานในตอนเช้ามีจนถึงบ่ายและต้องมาร่วมสนทนาในตอนบ่ายถึงค่ำซึ่งปกติเป็นเวลาพักผ่อน

ในกลุ่มผู้หญิงอายุ 16-18 ปี พบว่า บางคนไม่มีส่วนร่วมในการสนทนามากนักเนื่องจากเหน็ดเหนื่อยมาจากการทำงาน

ในกลุ่มผู้หญิงอายุ 13-15 ปี พบว่า ส่วนใหญ่ให้ความสนใจและร่วมมือในการให้ข้อมูลดีกว่ากลุ่มอื่น ๆ โดยเฉพาะสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการทางการศึกษาและความคาดหวังในอนาคตได้ค่อนข้างดีกว่ากลุ่มอื่น ๆ

ในกลุ่มผู้ชายอายุ 13-15 ปี พบว่า ให้ความสนใจและร่วมมือในการให้ข้อมูลดีพอสมควร สามารถแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวกับเรื่องความกดดันจากสภาพความเป็นอยู่ในปัจจุบันและความต้องการด้านการศึกษาเกี่ยวกับการฝึกทักษะอาชีพต่าง ๆ ได้ค่อนข้างดี

ด้านความสะดวก

ในการจัดสนทนางroup ขั้นการนัดหมายผู้ร่วมสนทนาเป็นขั้นตอนที่พบว่ามีความยุ่งยาก ความเต็มใจและความร่วมมือของผู้ร่วมสนทนาเป็นสิ่งสำคัญ ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้พบว่ามีปัญหาเรื่อง

การนัดหมายบ้างดังที่กล่าวมาแล้วในเบื้องต้น แต่อย่างไรก็ตาม หากจะเทียบกับวิธีเชิงคุณภาพอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นการสัมภาษณ์รายบุคคล สัมภาษณ์แบบเจาะลึก หรือแม้แต่การสัมภาษณ์กลุ่ม เห็นได้ว่าผลการสนทนาค้างนี้ทำให้ได้ข้อมูลจำนวนมาก ครอบคลุมเนื้อหา โดยใช้เวลาในการเก็บข้อมูลไม่มากนัก นอกจากนั้นการบันทึกเทปและการจดบันทึกทำให้ได้รายละเอียดครบถ้วน และสามารถทำการตรวจสอบกันเองได้ในภายในกลุ่มผู้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยกัน

2) ด้านความเหมาะสมของวิธีการ (Appropriateness)

ความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง

ดังที่กล่าวมาแล้วในเบื้องต้นว่ากลุ่มผู้ย้ายถิ่นมีระดับการศึกษาไม่สูงนัก หลายคนมีข้อจำกัดด้านการอ่านและการเขียน การใช้เทคนิคสนทนากลุ่มจึงเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง แต่อย่างไรก็ตาม ภาษาพูดที่แตกต่างกันของผู้วิจัยกับกลุ่มตัวอย่างก็เป็นอุปสรรคต่อการเก็บข้อมูลได้เช่นกัน

ความเหมาะสมกับเนื้อหาที่จะศึกษา

ด้วยกระบวนการของวิธีการสนทนากลุ่ม อาจเป็นการกระตุ้นให้ผู้สนทนาเกิดความต้องการหรือรู้สึกว่ามีปัญหาใหม่ ๆ ที่ไม่เคยรู้สึกว่าเป็นปัญหามาก่อน ถือว่าเป็นการชี้นำความคิด ซึ่งอาจจะผิดวัตถุประสงค์ของการประเมินความต้องการในความหมายของ “ความต้องการตามการรับรู้”

แต่หากมองอีกมุมมองหนึ่งคือความต้องการพื้นฐานยังไม่ได้รับการตอบสนองของบุคคลก็จะมีถึงความต้องการในระดับสูงขึ้นไปทั้ง ๆ ที่ถึงนั้นก็เป็นความต้องการของเขาเช่นกัน แต่ด้วยกระบวนการที่ทำให้มีการหยิบยกขึ้นมาและมีโอกาสอภิปรายอาจจะทำให้ผู้ตอบแต่ละคนสรุปได้ว่าในที่สุดเรื่องดังกล่าวเป็นความต้องการที่แท้จริงของตนเองหรือไม่

ดังที่ผู้สนทนาระบุเกี่ยวกับสิทธิที่จะต้องได้รับการรับรองความเป็นมนุษย์ (ไบเกิด) ว่า

“...ขอไบเกิดได้ด้วยเหรอ ไม่เห็นทางโรงพยาบาลให้อะไรเลย...มีสมุดนัด (เพื่อรับวัคซีน) อย่างเดียว”

“...ไม่อยากจะ (ไบเกิด) ไม่รู้ว่าเขาไปทำอะไร ที่เมืองไทยก็ไม่มีประโยชน์ ...กลับไปพม่า แฉ่งเข้าทะเบียนบ้านก็ไม่ต้องใช้ แค่จ่ายเงิน (ให้เจ้าหน้าที่พม่า) ก็แฉ่งเข้าได้แล้ว”

นอกจากนั้นผู้วิจัยยังพบว่า เนื้อหาที่จะศึกษามีหลายประเด็นทำให้แนวคำถามในการสนทนาก่อนช่วงยาว ต้องใช้เวลาในการสนทนนาน ผู้สนทนาบางคนเกิดความเหนื่อยถ้าไม่ค่อยแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ในช่วงท้าย ๆ

3) ปริมาณข้อมูลที่ได้ (Amount of information)

- ได้ข้อมูลระดับลึกที่เป็นความรู้ลึกของบุคคลและของผู้ย้ายถิ่นโดยรวม และข้อมูลกว้างขวางครอบคลุมเนื้อหา มีการพูดถึงค่านิยมและความเชื่อดั้งเดิม และการอธิบายถึงสาเหตุของปรากฏการณ์เดียวกันด้วยเหตุผลที่แตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น มีผู้กล่าวถึงเรื่องเด็กถูกทำโทษว่าเป็นวัฒนธรรมที่ยอมรับได้ ในขณะที่เดียวกันก็มีผู้กล่าวว่าเป็นเงื่อนไขของสิ่งแวดล้อมปัจจุบันที่น่าจะแก้ไขได้

ดังมีผู้สนทนาระบุว่าเป็นเรื่องธรรมดาที่ยอมรับได้ เช่น

“พ่อแม่ทำโทษเด็กบ้างเป็นเรื่องธรรมดา เป็นเรื่องภายในครอบครัว คนนอกไม่ควรเข้ายุ่ง”

(เป็นภาพรวมของวัฒนธรรมผู้ย้ายถิ่น)

“...เพื่อนถูกพ่อตี ไม่รู้จะช่วยอย่างไร ถ้าเป็นเราก็คงถูกตีเหมือนกัน”

“...เคยแม่ตี แต่ไม่โกรธหรอก รู้ว่าแม่อยากสอนให้เป็นคนดี... ผมเกรงบ้างหนีไปร้านวิดีโอ แม่ไม่ยอมให้ไป ก้าวไปสูบบุหรี่ เสพยา”

(เป็นประสบการณ์ส่วนบุคคล)

ผู้สนทนาระบุว่าเป็นเงื่อนไขของสิ่งแวดล้อมปัจจุบันที่น่าจะยอมรับ เช่น

“ผู้หญิงฆ่าหลายคนแต่งงานใหม่ เนื่องจากผู้ชายตายกันเยอะ.... ถูกเกณฑ์แรงงาน ถูกฆ่า ออกเรือประมงแล้วหายไปเลย พ่อเลี้ยงตี แม่ก็ไม่กล้าช่วย”

“...เด็กถูกตีมาก ๆ ทำให้ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ ... ไม่อยากให้ผู้ใหญ่ทำโทษรุนแรง”

“ผู้ใหญ่ทำงานหนัก เครียดจากการทำงาน แล้วหงุดหงิด ทำโทษลูกโดยไม่มีเหตุผลนัก...”

(เป็นภาพรวมของปรากฏการณ์ในกลุ่มผู้ย้ายถิ่น)

“พ่อ (เลี้ยง) ไม่ทำงาน แม่ทำคนเดียว พ่อ (เลี้ยง) กินเหล้าบ่อย ๆ เวลาเมาจะเลี้ยงคัง ทะเลาะกับแม่ คำถูก อยาเพื่อนบ้าน ...ถ้าเมาแล้วอยากให้อนไปเลย”

(เป็นประสบการณ์ส่วนบุคคล)

- ได้ข้อมูลละเอียดอ่อนต่าง ๆ เช่น เรื่องการถูกละเมิดสิทธิโดยนายจ้างหรือเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ เมื่อผู้ดำเนินการสนทนาหวนนึกประเด็นขึ้นมา และเมื่อมีคนเริ่มแสดงความคิดเห็น คนอื่น ๆ ก็กล้าที่จะแสดงความคิดเห็นออกมาบ้างเนื่องจากเป็นเรื่องสภาพกดดันที่ต้องประสบอยู่เสมอทั้งโดยประสบการณ์ส่วนบุคคลหรือประสบการณ์ของผู้ย้ายถิ่นคนอื่น ๆ

ดังมีผู้สนทนาระบุถึงการถูกละเมิดต่าง ๆ เช่น

“ทำงานบ้าน...กตัญญูจ้างไม่จ่ายเงินเดือน...ถ้าเขาไม่จ่ายก็ไม่รู้ว่าจะทำอย่างไร เงินเดือนน้อย อยู่แล้ว”

“เพื่อนทำงานบ้าน ถูกนายจ้างผู้ชายเข้าหา..นายผู้หญิงรู้เขาเลยไล่ตอก”

“...ต้องจ่ายเงินให้ตำรวจมีคนมาเก็บ มีบัตรหรือไม่มีก็ต้องจ่าย ถึงเรามีแค่คนในบ้านไม่ได้มี (บัตร) ทุกคน จ่ายเงินแล้วอยู่ในชุมชนก็ดีหน่อย แต่ออกไปข้างนอกก็อาจจะถูกจับอยู่ดี”

“ออกไปข้างนอก...อาจจะถูกจับ....ถูกทำร้าย ถูกนักเลงไถเงิน มีคนพม่าใส่สร้อยทองออกไปข้างนอกก็ถูกขอเอาไปเลย ๆ ...คนไทย”

“กลัวถูกทำร้าย กลัวถูกข่มขืน...เกิดขึ้นบ่อย ๆ ไม่มีใครช่วยได้”

จากรายละเอียดดังกล่าวมาข้างต้น ในการการประยุกต์ใช้เทคนิคสนทนากลุ่มในการประเมินความต้องการในกลุ่มผู้ย้ายถิ่นครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปข้อดีและข้อจำกัดได้ ตารางที่ 4.85

ตารางที่ 4.19 ข้อดีและข้อจำกัดของการประยุกต์ใช้เทคนิคสนทนากลุ่มในการประเมินความต้องการในกลุ่มผู้ย้ายถิ่น

ข้อดี	ข้อจำกัด
1. ใช้ได้กับผู้สนทนาที่มีข้อจำกัดด้านการอ่านและการเขียน	1. ภาษาที่แตกต่างกันเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการสนทนา
2. การมีผู้ประสานงานในพื้นที่ทำให้ได้รับความร่วมมือในการนัดหมายผู้สนทนา	2. เนื่องจากต้องมีค่า และ มีผู้จัดบันทึกการสนทนา อาจจะมีการคลาดเคลื่อนในการแปลหรือตีความต่าง ๆ
3. ได้ข้อมูลในเรื่องละเอียดอ่อนเนื่องจากความคุ้นเคยของผู้ดำเนินการสนทนากับผู้ร่วมสนทนา	3. ผู้สนทนาบางคนไม่มีความพร้อมและไม่มีความสนใจเนื่องจากเหน็ดเหนื่อยจากการทำงาน
4. ได้ข้อมูลจากประสบการณ์ส่วนบุคคลและที่เป็นความคิดเห็นต่อภาพรวมของผู้ย้ายถิ่นทั้งหมด	4. วิธีการเหมือนเป็นการชี้นำ คำถามทำให้ผู้ย้ายถิ่นตอบว่าเป็นความต้องการทั้ง ๆ ที่ไม่เคยคิดมาก่อน
5. การอภิปรายได้แข็งและตีความกันเองภายในกลุ่ม เป็นการมองปัญหาจากคนใน (emic) ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นความต้องการที่แท้จริง	5. เนื้อหาในแนวคำถามมีหลายประเด็น ทำให้ต้องใช้เวลาสนทนนานเกินไป
6. ได้ข้อมูลกว้างขวางครอบคลุม รวมทั้งเนื้อหาที่ไม่คาดคิดไว้ก่อน	

4.5.2 ระเบียบวิธีคิด

ในการดำเนินการในขั้นการจัดเรียงแบบคิว ผู้วิจัยสังเคราะห์รายการความต้องการที่ขึ้นจากบทสนทนากลุ่มได้ทั้งหมด 83 รายการ และในขั้นทดลองใช้เครื่องมือ ผู้วิจัยได้ให้ผู้ตอบจัดอันดับความต้องการทั้ง 83 รายการ พบว่า ผู้ตอบไม่สามารถจัดเรียงอันดับความสำคัญได้เนื่องจากเนื้อหาไม่เป็นเรื่องเดียวกัน (homogeneous) ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์แบ่งรายการออกเป็น 3 กลุ่มคือด้านกายภาพ ด้านจิตใจและด้านการศึกษา ผลคือผู้ตอบสามารถจัดเรียงอันดับได้ง่ายขึ้น โดยเฉพาะรายการความสำคัญอันดับต้น ๆ ของแต่ละด้านจะมีความเที่ยงสูง แต่อย่างไรก็ตามในการจัดเรียงอันดับความต้องการทีละด้านซึ่งมีจำนวนรายการน้อยเกินไป (จำนวนที่เหมาะสมคือ 60-90 รายการ) ผลเสียที่อาจจะเกิดขึ้นคือเมื่อนำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์รูปแบบการจัดเรียงของบุคคล (R-method) อาจจะทำให้ได้ความแกร่งของค่าสถิติลดลง

ผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างมีวิธีการจัดเรียงอันดับบัตรรายการแตกต่างกันออกไปเป็น 3 แบบ คือ

แบบที่ 1 พิจารณาเปรียบเทียบกันทุกบัตรรายการพร้อม ๆ กัน และจัดวางบัตรตามตำแหน่งอันดับที่กำหนดไว้เสร็จ ภายในรอบเดียว พบว่า ไม่ค่อยมีการเปลี่ยนหรือย้ายตำแหน่งบัตรที่วางไปแล้ว

แบบที่ 2 แยกเป็น 3 กองก่อน คือ กองที่ให้ความสำคัญระดับสูง ระดับกลาง ระดับต่ำ แล้วจึงพิจารณาเปรียบเทียบกันเองภายในแต่ละกองย่อยอีกครั้งหนึ่ง มีการเปลี่ยนอันดับบ้างจากกองสำคัญระดับสูงอาจจะถูกจัดลงมากองสำคัญระดับกลาง หรือจากกองสำคัญระดับกลางถูกเลื่อนขึ้นแทนกองสำคัญระดับสูง แต่ไม่พบว่าจากกองสำคัญระดับต่ำถูกย้ายข้ามไปไว้กองสำคัญระดับสูง

แบบที่ 3 พิจารณาและวางครั้งละ 1 บัตร จนครบ พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ๆ คือบัตรที่ถูกวางแล้วอาจจะถูกย้ายตำแหน่งอีก

จากทั้ง 3 แบบ พบว่า แบบที่ 1 และแบบที่ 3 ใช้เวลาค่อนข้างมาก แบบที่ 2 ใช้เวลาน้อยที่สุด และเมื่อขอให้ตรวจสอบครั้งสุดท้ายเมื่อเรียงบัตรเสร็จแล้ว พบว่า แบบที่ 1 มีการเปลี่ยนใจน้อยที่สุด และทั้ง 3 แบบ บัตรรายการอันดับท้าย ๆ กลุ่มตัวอย่างมักจะไม่ค่อยใช้เวลาพิจารณา จะเพียงแคว่ง ๆ ให้ครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ในแต่ละกองเท่านั้น ทั้งนี้ อาจจะเนื่องจากเป็นรายการที่ไม่มีความสำคัญเหมือน ๆ กันจึงยากที่จะนำมาเปรียบเทียบกันได้

จากการประยุกต์ใช้เทคนิควิธีคิด พบว่า มีทั้งข้อดีและข้อจำกัด โดยพิจารณาตามเกณฑ์การประเมินดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ดังนี้

1) ความง่ายของเทคนิควิธีในการใช้ (Ease of use)

- ความสามารถด้านภาษาของกลุ่มตัวอย่าง

เทคนิควิธีคิวเป็นเทคนิคที่ต้องใช้ความสามารถด้านการอ่าน ด้วยข้อจำกัดของวิธีการจะทำได้กับกลุ่มตัวอย่างที่สามารถอ่านหนังสือได้เท่านั้น (นั่นคือเป็นผู้มีการศึกษาระดับหนึ่ง) กลุ่มตัวอย่างที่อ่านหนังสือไม่ออกถูกคัดออกไป ทำให้กลุ่มตัวอย่างไม่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากร

นอกจากนั้นถึงแม้ว่าบางคนอ่านหนังสือได้พอสมควร แต่ด้วยเนื้อหาที่อยู่เป็นจำนวนมากและบางประโยคที่มีความยากก็จะทำให้แต่ละคนใช้เวลามากในการอ่านและทำความเข้าใจ ในขั้นนี้จึงต้องใช้ถ่มในการอธิบายเพิ่มเติม ดังนั้นการสร้างบัตรรายการซึ่งเป็นเครื่องมือในขั้นเทคนิควิธีคิวจึงต้องคงประโยคเดิมที่กลุ่มตัวอย่างได้พูดไว้ในขั้นสนทนากลุ่มให้มากที่สุดเพื่อให้ผู้ตอบทำความเข้าใจได้ง่าย

- ด้านการควบคุมคุณภาพของข้อมูล

เทคนิควิธีคิวเป็นวิธีเก็บข้อมูลที่แปลกใหม่ สนุกและขั้นตอนไม่ยุ่งยากนัก นอกจากนี้ยังมีถ่มคอยให้คำแนะนำ การควบคุมคุณภาพข้อมูลจึงทำได้ไม่ยาก ซึ่งจากการสังเกตในระหว่างการเก็บข้อมูล ผู้ตอบจำนวนหนึ่งไม่สามารถเรียงอันดับความสำคัญของประเด็นท้าย ๆ ได้ ซึ่งผู้วิจัยและถ่มต้องขอให้พยายามพิจารณาใหม่

- ด้านความร่วมมือของผู้สนทนา

เทคนิควิธีคิวเป็นวิธีเก็บข้อมูลที่แปลกใหม่ สนุกทำให้กลุ่มตัวอย่างยินดีให้ความร่วมมือ แต่เนื่องจากเนื้อหาที่จะศึกษามี 3 ด้านทำให้แต่ละคนต้องเรียงอันดับบัตรรายการถึงคนละ 3 ครั้ง ทำให้มีกลุ่มตัวอย่างบางคนเกิดความเบื่อหน่ายในตอนท้าย ๆ

- ด้านความสะดวก

เทคนิควิธีคิว ไม่ต้องเตรียมการด้านการนัดหมายมากนักเนื่องจากเป็นเทคนิคเก็บข้อมูลรายบุคคล แต่ถ้าผู้ตอบทำการเรียงพร้อมกันหลายคนก็จะสะดวกแก่ผู้เก็บข้อมูลในการที่จะอธิบายขั้นตอนการเรียงบัตรรายการ

2) ความเหมาะสมของวิธีการ (Appropriateness)

ความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง

จากแนวคิดและงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่าผู้ย้ายถิ่นชาวพม่าส่วนใหญ่ผู้มีการศึกษาคือผู้ย้ายถิ่นชาติอื่น ๆ แต่จากการทำงานในสนามครั้งนี้ผู้วิจัยพบว่า มีผู้ย้ายถิ่นจำนวนหนึ่งไม่เคยเรียนหนังสือ และถึงแม้จะได้รับการศึกษามานับแต่ความสามารถในการอ่านก็ยังไม่ดีเพียงพอ ดังนั้น ด้วยข้อจำกัดของกลุ่มตัวอย่างประกอบกับวิธีการของเทคนิควิธีคิวดังกล่าว จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างที่ได้ ไม่เป็นตัวแทนที่ดีของกลุ่มประชากร คือ ไม่มีตัวแทนของผู้ที่ไม่ได้เรียนหนังสือ

ความเหมาะสมกับเนื้อหาที่จะศึกษา

ด้วยกระบวนการของเทคนิควิธีทิว ซึ่งผู้ตอบต้องใคร่ครองและตัดสินใจเลือกรายการที่สำคัญ ๆ จะทำให้ได้ความต้องการที่แท้จริง

เนื้อหาที่ต้องการประเมินมีหลายด้าน ทำให้รายการความต้องการที่ได้ไม่เป็นเนื้อหาเดียวกัน ผู้ตอบไม่สามารถจะเปรียบเทียบได้ว่ารายการใดสำคัญกว่า ผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์และแบ่งจัดกลุ่มออกเป็น 3 ด้านโดยพิจารณาตามเนื้อหา คือ ด้านกายภาพ ด้านจิตใจ และด้านการศึกษาเพื่อให้สามารถทำการเปรียบเทียบกันได้

อย่างไรก็ตาม แม้จะแบ่งเป็น 3 ด้านแล้ว ก็ยังมีผู้ตอบบางคนเห็นว่าเปรียบเทียบกันได้ยาก ดังมีผู้แสดงความคิดเห็นว่าความต้องการด้านหลักสูตรหรือเนื้อหา (เช่น ต้องการเรียนภาษาไทย) ไม่น่าจะเปรียบเทียบกันได้กับความต้องการด้านการจัดการ (เช่น ต้องการเรียนในตอนกลางคืนหรือวันหยุด)

3) ปริมาณข้อมูลที่ได้ (Amount of information)

- ปริมาณข้อมูลด้านเนื้อหาจะไม่ได้นอกเหนือจากในเครื่องมือ (บัตรรายการ) แต่ด้วยกระบวนการวิเคราะห์จะทำให้ได้ข้อมูลครอบคลุมกลุ่มย่อย ๆ ของกลุ่มตัวอย่าง ตัวอย่างเช่น สามารถวิเคราะห์และแสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนด้วยสถิติที่ว่ารายการใดบ้างที่เป็นความต้องการที่สำคัญของกลุ่ม ที่เข้ามาอยู่นาน และมีที่พหุอาสัยในชุมชนสิ่งแวดล้อมไม่ดี แต่อย่างไรก็ตามในการวิจัยครั้งนี้ จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มย่อย ๆ มีจำนวนไม่มากเพียงพอ (เนื่องจากข้อจำกัดเรื่องเวลาและงบประมาณ) จึงอาจทำให้ผลที่ได้คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง

- วิธีการบังคับให้เรียงบัตรกระจายแบบโค้งปกติ จะสามารถนำไปวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติจะทำให้ได้ข้อมูลมากขึ้น คือสามารถหาความสัมพันธ์ของรูปแบบการจัดเรียงของคนกลุ่มต่างๆ ได้ แต่ข้อจำกัดของการวิจัยครั้งนี้คือรายการที่นำมาให้จัดอันดับแต่ละครั้ง มีจำนวนไม่ถึง 60 รายการ ดังนั้นความแรงทางสถิติของการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของรูปแบบการจัดอันดับของบุคคลที่วิเคราะห์ได้อาจจะลดน้อยลง

- การวิเคราะห์ด้วยสถิติของเทคนิควิธีทิว จะเป็นการนำข้อมูลทั้งหมดไปใช้ โดยพิจารณาทุกรายการตั้งแต่รายการสำคัญอันดับต้นจนถึงอันดับสุดท้าย

จากรายละเอียดดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปข้อดีและข้อจำกัดของการประยุกต์ใช้เทคนิควิธีทิวในการวิจัยครั้งนี้ได้ดังตารางที่ 4.60

ตารางที่ 4.20 ข้อดีและข้อจำกัดของการประยุกต์ใช้เทคนิควิธีทิวในการประเมินความต้องการในกลุ่มผู้
ย้ายถิ่น

ข้อดี	ข้อจำกัด
1. ใช้ง่าย ไม่จำเป็นต้องมีผู้เก็บข้อมูลที่มีความชำนาญเป็นพิเศษ	1. กลุ่มตัวอย่างไม่มีตัวแทนของคนที่ไม่สามารถอ่านหนังสือได้
2. ได้รับความร่วมมือดี ผู้ให้ข้อมูลได้รับความสนุกสนาน ไม่เบื่อ	2. ไม่ได้ข้อมูลนอกเหนือจากในเครื่องมือ
3. เก็บข้อมูลได้ครั้งทั้งแบบที่ละคนและแบบกลุ่ม โดยไม่ต้องการการจัดการมากนัก	3. เนื่องจากเนื้อหาไปถึง 3 ด้าน ทำให้ผู้ตอบต้องเรียงถึง 3 ครั้ง
4. ค่าสถิติจากการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ทำให้จัดอันดับรายการเห็นได้ชัดเจนเป็นรูปธรรม	4. เนื้อหายังไม่เป็นเนื้อเดียวกันมากนัก ทำให้ผู้ตอบบางคนทำการเปรียบเทียบได้
5. เป็นการนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ทั้งหมด (โดยการวิเคราะห์รูปแบบการจัดเรียง) ไม่ใช่การเลือกเฉพาะรายการที่สำคัญเท่านั้น	5. จำนวนรายการในการจัดเรียงแต่ละครั้งไม่มากพอ (จำนวนที่เหมาะสมที่สุดคือ 60-90 รายการ) อาจจะทำให้ความแรงของค่าสถิติในขั้นวิเคราะห์ความสัมพันธ์รูปแบบการจัดเรียงลดลง

4.5.3 ความไปกันได้ในการใช้งาน (Compatibility) ของ 2 เทคนิควิธี

ทั้งสองวิธีต่างก็มีข้อดีและข้อจำกัด ในการประยุกต์ใช้ร่วมกัน พบว่า ข้อดีของเทคนิควิธีหนึ่งสามารถช่วยลดข้อจำกัดของอีกวิธีหนึ่ง ดังนี้

1) กระบวนการสนทนากลุ่มอาจเป็นการชี้แนะ ผู้ตอบอาจตอบว่าต้องการทั้งที่ไม่ใช่ความต้องการจำเป็น เนื่องจากมีผู้เสนอขึ้นมาหรือเป็นการให้ผู้ตอบเกิดความรู้สึกว่ามีปัญหา ในขั้นจัดเรียงอันดับแบบทิว จะได้ความต้องการจำเป็นที่แท้จริง ส่วนความต้องการที่ไม่ค่อยสำคัญจะถูกเลือกออกไป

2) การสนทนากลุ่มเป็นวิธีเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์ความสำคัญของรายการความต้องการใช้วิธีพิจารณาความถี่หรือจำนวนผู้ระบุปัญหาร่วมกับการตีความ เช่น ปัญหาที่มีผู้พูดถึงเพียงครั้งเดียว อาจจะเป็นปัญหาสำคัญมากเพียงแต่ผู้ตอบไม่ยอมพูดถึงด้วยเหตุผลต่างๆ ในการตีความอาจมีความคลาดเคลื่อน การเสริมด้วยการจัดอันดับความสำคัญด้วยเทคนิควิธีทิวจะทำให้ตรวจสอบได้อีกครั้งหนึ่ง

3) ข้อมูลที่ได้จากการใช้เทคนิควิธีทิวจะไม่ได้ข้อมูลพิเศษอื่นๆ นอกเหนือจากที่มีในบัตรรายการ ดังนั้นการสร้างรายการให้ครอบคลุมเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดขั้นตอนหนึ่ง ปัญหาของเด็กผู้ย้ายถิ่นในประเทศไทยเป็นเรื่องที่ยังไม่มีผู้ศึกษาไว้อย่างเป็นระบบมากนัก การสร้างรายการจากกรอบแนวคิดและเอกสารต่างๆ ที่มีอยู่อาจจะไม่ตรงและไม่ครอบคลุม การใช้เทคนิคสนทนากลุ่มเพื่อรวบรวมรายการความต้องการน่าจะทำได้รายการที่ครอบคลุมและตรงกับสภาพปัญหาที่มีอยู่อย่างแท้จริง

4) ข้อมูลที่ได้จากเทคนิคสนทนากลุ่ม จะได้ข้อมูลกว้างขวางครอบคลุมด้านเนื้อหา ในขณะที่เทคนิควิธีทวิจะได้ข้อมูลครอบคลุมด้านกลุ่มตัวอย่าง ดังนั้นการประยุกต์ใช้สองวิธีร่วมกับจึงทำให้ได้ข้อมูลครบถ้วน

5) เทคนิควิธีทวิสามารถบอกได้ว่าความต้องการที่สำคัญคืออะไรบ้าง ในขณะที่วิธีสนทนากลุ่มจะบอกสาเหตุและวิธีการที่น่าจะนำไปสู่การแก้ปัญหา นั้น ซึ่งน่าจะเป็นประโยชน์ต่อนักพัฒนาในการที่จะนำข้อค้นพบไปใช้ประโยชน์ต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย